

Epai na Willys,
oyo abotaki, na mosala
na biteyelo bikendaka epa
bayekoli bajali (écoles portatives), na
mpe bana na biso mibali misato balingami.
Ayell mpe misala na sika mpe esengo kati na
bomoi mpe mosala Nkolo apesi biso kati na Afrika

Buku oyo ejuami na njela na likabo na lisangana

Bible Literature International

Mobongol na Lingala: Bonkanya L-L

BOFUNGOLI NTINA

Buku oyo esili kobongisama mpo na etonga na bato baoyo bajali na ntina monene. Bojali babili na Nkolo Yesu Klisto baoyo basili koyoka ebiangeli na Ye ete basalela Ye na kosalisa bato na mboka mike mpe minene baoyo bajangi koyeba Nkolo. Bosili kobulisa poso mwambe mpo na koyekola mpe kosala mpe kobondela ete bojua makoki na mosala oyo Nkolo apesi bino bosala yango. EBojali bato na ntina monene.

Kati na buku oyo mateyo 200 ejali mpo na koyekola mikolo 40, mokolo moko ngonga mitano, mokolo moko ngonga mitano.

Tojali kopesa likanisi na ngonga na koyekola oyo:

8.00- 8.50 Ba-buku na Biblia

8.50- 9.40 Liteyo na Biblia

9.40- 10.30 Kobongisa liteya

10.30- 10.50 Kopema

10.50- 11.40 Kobatea etonga

11.40- 12.30 Bomoï na bule, poso minei na liboso,

boyokani kati na lingomba ('communauté')

paso minei na nsima.

Nsima na midi mpe na mpokwa bokoki koyekola makambo bouti kojua kati na kelasi, kosolola, makambo boyekoli mpe - likambo monene - kosala mosala na mayele bojui mpo ete bojala baluki na bato na njinga-njinga na kelasi. Ntango mosusu ngonga oyo ikoleka ntina monene na ngonga yonso na kotanga kati na kelasi!

Tokeba na likambo mosusu: Mateyo mosusu ikoki koyokama lokola ileki molai, to ileki mpasi mpo na koyekolama ete bato yonso basimba yango ntina na ngonga moko mpamba. Bokoki komekama ete bokunmba yango kati na ngonga mosusu na kelasi, mokolo na nsima. Kasi lokola mateyo oyo yonso esili kokabolama na ngonga 200, mpe lokola ngonga moko na moko kati na yonso 200 ejali na ntina monene, bokolonga te kokokisa mateyo oyo yonso kati na ngonga 200 soko bosali boye. Soko liteyo esilaki te mbele bokok kolanda yango lisusu na nsima na midi. Na motindo oyo bokoselingwa mpo na kelasi na sika mokolo na nsima!

Mikolo oyo 40 mibulisamni mpo na koyekola Liloba kitoko na Njambe, mpe mpo na kolengelela mosala na Ye Mokonji. Ntango Tmosusu mikolo yango 1kole ka kitoko kati na mikolo yonso na bomoi na yo mobimba. Tojall kobondela ete ejala boye, mpe ete na nsuka na kelasi okotia mayele yonso ojui kati na mosala na kosalela Nkolo mpe na kokamba bato: bamosusu kati na lobiko, bamosusu ete bakola na makambo na molimo mpe kati na lisangana na bango na Ye Nkolo.

Mitó na Makambo

Bikabwani	Lokasa
Bofungoli ntina	1
Ba-buku na Biblia	3
Liteyo na Biblia	29
Kobongisa liteyo	59
Kobatela etonga	71
Bomoi na bule	99
Boyokani kati na ingomba ('communauté)	114

Mpo na ebongweli oyo na Lingala: Bisó yonso toyebi ete lingala ejali monoko na mpasi mpo ete epai na epai bato bajall koloba mpe kokoma yango na mitindo ndenge na ndenge. Nkombo na buku oyo na lompoto, ejali, 'Shepherd. Lokola mosala na yango ejali kati na mboka epai na epai, mpo na kobongola yango na lingala tosengaki lisungi na bato na Mongala mpe bato na Kinshasa ete bayebela biso bisika na kwokoso mpo na bango.

Buku oyo ejali "lingala na Mankanz a" te. Tomeki kobongisa yango ete bipai yonso balobaka lingala bakoka kolanda yango malamú. Na ntina na bokeseni na kati na monoko, totii ndimbola na naloba mosusu na nse na nkasa.

Soko osepeli na buku yango, tika ete lokumu yonso ekende bobele epai na Nkolo Ye moko.

BA-BUKU NA BIBLIA

BOFUNGOLI NTINA: Poso mwambe eleki ntango mokuse mpo na kosimba malamuntina na buku yango 66 oyoo tobiangaka Biblia- bomoi mobimba na mobange oyo aleki mibange yonso na mokili ekokoka na yango te. Kasi na mikolo na kelasi na biso tokolonga koleta¹ bojui ejali kati na nkasa na yango, tokojua mpe momesano na koluka kobakisa na yango mokolo naa nokolo na bomoi na biso Liloba na Njambe elobi malamumu, "Jala,. na mposa makasi ete omilakisa yo moko na miso na Njambe na nsoni te lokola moto oyO Ye andimi makambo na ye, oyo akabolaka ntina na Liloba na bosolo alima mpenja" (2 Tim. 2.15²). Na koleka okoyeba Buku oyo Bule, na koleka okolinga yango na mpe MOkomi na yango. Yango mpe ekobakisa mapamboli na koloba te na bomoi na yo na mpe na mosala na yo.

¹ "goûter"

² ebongweli mosusu na monoko na kala

NDAMBO NA LIBOSO -

MIKANDA NA KONDIMANA NA KALA

-----Koyekola na iboso - BOFUNGOLI NTINA-----

Biblia ejali nkoma na emonaneli na mokano na Njambe oyo Ye akomeli bato. Ntina monene na yango ejali lobiko na njela na Yesu Klisto. Biblia ejali na ba-buku 66, bakomi na yango bato 40. Bakomaki yango na molongo na mbula 1,600. Kodimana na Kala ekomanmaki pene yonso na monoko na liebele ('hebreu') mpe Kondimana na Sika ekomamaki na liela (grec). Bakomi bajalaki bakonji mpe bana na bango, bato na mayele na maloba, bato na mayele na makanisi, basakoli mpe bato na leta. Bamosusua basilisaki ba-kelasi minene mpe bamosusu bajalaki basoli na mbisi baoyo bakotaki kelasi te.

Sanja na liboso na kelasi na biso tokoyekola Kondimana na Kala. Yango ejali na ba-buku 39 oyo itali makambo oyo:

5-Mobeko na Njambe

12- Molongo na bileko ('histoire')

5- Mikanda na maloba kitoko na mayele

17- Basakoli (5 basakoli Minene, 12 basakoli Mike)

Biblia ejali mokanda oyo eleki mikanda yonso na monene mpo na kosungaka bato kati na mokili. Ekoki ete etangamaka, eyekolamaka, endimamaka mpe etosamaka.

Koyekola na 2 - GENESE

Mikanda mitano na ebandeli na Biblia ibiangami mikanda na Mose. Liloba "Genese" elimboli eutelo, to mbotama. Genese ejali buku na ebandeli na makambo ebandeli na mokili (1.1-25), ebandeli na bato (1.26-27), ebandeli na lisumu kati na mokili (3.1-7), ebandeli na elaka³ na lisiko (3. 8-24), ebandeli na bomoi kati na libota (4.1-15), ebandeli na mabongisi na bato (4.16-9.29), ebandeli na mabota na bikolo na mokili (10, 11), mpe ebandeli na libota na baebele (12-50).

Buku na Genese eyebisi molongo na bilek0 na kokweya na moto. Ebandi na "Njambe" mpe esuki na "kati na sanduku na mokufi". Oyo lolenge buku ekabolami na makanisi minene mibale:

I. Lisumu ekoti kati na mokili, mikabo 1-11.

³ "promesse"

1. Bojalisi, mikabo 1-2.
2. Kokweya na moto, mikabo 3-4.
3. Mpela ejindisi mokili, mikabo 5-9.
4. Ndako molai na Babele mpe Hbulungani na minoko, mikabo 10-11.

II. Mabongisi mp0 na koya na Mosikoli, mikabo 12-50.

1. Abalayama, moto na kondima, mikabo 12-23.
2. Yisaka, mwana mobali molingami, mikabo 24-26.
3. Yakobo, mwana mobali molingami mpe mopamelami na Nkolo, Mikabo 27-36.
4. Yosefe, oyo amonaki mpasi kasi atingamaki⁴ bobele Njambe kati na kondima na ye, mikabo 37-50.

Koyekola na 3 - ESODE

Esode elimboli "njela na kobima".

Baoyo bakitaki na Ejipito bajalaki bobele bato 70, kasi ekomaki bango kobima na Ejipito basilaki kokokisa bato million misato. Genese eyebisi kokweya na moto; Esode eyebisi mosala na kosikola oyo Njambe Mokonji asalaka. Ebandi na molili makasi mpe esukd na nkembo.

Esode 12 epesi nsango na kokamwisa mpo na Elekeli, ndimbola polele kati na Kondimana na Kala mpo na lobiko na biso, moko na moko, mpo na kondimela makila na Nkolo na biso Yesu Klisto oyo masopami mpo na biso. Mito na makambo na Esode ijali boye:

1. Nambe abongisi Mose lokola mosikoli, mikabo 1-11.
2. Kobikisama na ntina na makila mpe na nguya, mikabo 12-14.
3. Kotambola kino na ngomba na Sinai, oyo kelasi na Yisalaele, mikabo 15-18.
4. Mobeko epesami ejali talatala na Njambe mpo na kolakisa biso masumu na biso minene minene, mikabo 19-24.
5. Mwango mpo na kotonga mongombo⁵, oyo iitatoll ete molimo mpo na libota na Njambe afandi kati na bato na Ye, mikabo 25-40.

Koyekola na 4 - LEWITIKO, MITUYA MPE DUTELONOME

Buku na Lewitiko ejali buku na Njambe na bililingi mpo na kosunga bana na Yisalaele koyekola bonjambe. Elilingi na elilingi ejalaki kolakisa mosala oyo ekojala na Yesu Klisto. Nkombo na yango EBuku na Mbondi. Mbeka yango jall koloba, "Bongisa makambo na bino ete ijala bule". Mbeka ijali mitano: oyo etumbami, mfufu, kimia, lisumu mpe na ekweli. Bilambo yango ijali kolobaka,

⁴ akangamaki na Ye na motema moko

⁵ "tabernacle" ('tente')

"Batelaka makambo na bino ete ijalaka bule". Bilambo ijali mwambe: na Sabata, na Elekeli, na Mokolo na Ntuku-mitano, na Mindule, na Mbondi, na Mingomb0, na mbula na Sabata, mpe na Mbula na Ntuku-mitano. Mbeka ijalaki koloba mpo na makila oyo ebikisak. Bilambo ilobaki mpo na bilet ebatelaka njoto.

Mituya ejali Buku na Kotelinganaka kati na Bsobe banda na Sinai kino na ndelo na Kanana, mokili na elaka. Bkoki mpe koblangama nkombo, Buku na Koimaima. Mama na Ikambo ejali botosi. Mituya etall etambweli na mondimi,

Mikabo 1-10 epesi biso mibeko na Njambe

Mikabo 11-20 epesi nsango na ekwelll na hbota.

Mikabo 21-36 eyebisi biso lolenge Yisalaele bajongaki lisusu na lokumu malamumu epai na Yawe mpe elonga na bango na nsuka, ata kati na lisobe.

Bato minene na buku oyo bango oyo: Mose, Alona, Miliama Yosua mpe Kaleba.

Dutelonome ejali Buku na Kokanisaka. Esanganisi maloba mpe njembo na Mose oyo ye apesaki mpo na KOURana na bana na Yisalaele. Buku oyo elakisi mapamboli nmpo na Dotosi mpe elakeli mabe mpo na kojanga yango. Buku mobim ba elobi bobele mpo na makambo na sanja mibale, mpe na kati na yango mikolo 30 mpo na kolela Mose. Yesu alobaki maloba na Dutelonome mbala na mbala. Akamataki maloba na yango mpo na Koyanola Satana. Dutelonome epesaka mwa kolela⁶ Lola awa kati na mokili.

Tojonga kotala lisusu: *Kati na Genese tomoni moto abebit; na Esode, moto asikolami; na Lewitiko moto ajalt kosambela; na Mituya, moto ajalt kosalela; ra Dutelonome, moto ajali koyekola botosi.*

Koyekola na 5 - Yosua, Basambisi mpe Luta

Buku na **Yosua** ebandisi ba-buku na molongo na bileko⁷ na Libota na Yisalaele. Etondi na bosolo na molimo, na bilendiseli mpe na mayele. Mose asilaki kokufa, kasi ekokaki bobele ete libota bakende liboso. Yosua akokisi oyo Mose abandisi. Buku na nsango na mokambi oyo monene ejali na ndambo mibale:

1. Elonga na kosimba mokili na elaka - mikabo 1-12.
2. Kokota mpe kofanda na mokili na elaka - mikabo 13-24.

⁶ "goûter"

⁷ "histoire"

Basambisi ejali kopesa nsango na Eleko na Molili. Libota baboyaki Njambe (Basambisi 2.13) mpe Njambe aboyaki bango (2.23). Basambisi eyebisi mpo na eleko nsima na kufa na mokambi na bango monene, Yosua, kino Saulo ayei kofanda na kiti na bokonji na Yisalaele. Na mbula yango 350 mokonji mpenja ajalaki te kati na Mokili na Elaka. Liloba oyo ejali kolobamaka kati na buku mobimba: "Moto yonso asalaki oyo ye amonaki ete ejalaki malamumu". Buku elakisi ekweill na moto ntango yonso mpe mawa na Njambe epai na ye ntango yango yonso. Ekoki kolimbolama boye: Kokweya mbala nsambo, kojala baombo mbala nsambo epai na bikolo nsambo na bapakano, mpe lisiko mbala nsambo !

Luta elobeli biso mpo na Yesu Klisto, Ndek0- Mosikoli na biso. Buku oyo ejal elilingi kitoko Tikolo na elilingi mabe na Basambisi mpe ejali elilingi kitoko na Yesu mpe lingomba na Ye. Epesi Tnsango na makambo malekaki na ntango na bokonji na Gideona mpe Jefeta. Luta abotaki nkoko na Dawidi oyo ajalf nkoko na Klisto na njela na mnosuni. Buku oyo eyebisi ebandell na libota na Masla mpe libota oyo Masia akobotama. Luta ajalakd Momoabiti, na libota oyo ejalaki bana nkoko na Lota, bango libota na bapakano. Oyo ejali elilingi kitoko mpenja na ngolu na Njambpe kokamata bato a mabota mosusu kati na libota na Ye Klisto !

Koyekola na 6 - SAMWELE NA LIBOSO MPE NA MIBALE

1 Samwele ejali buku na liboso kati na buku motoba mpo na Mikonji. Ijali mibale na Samwele, mibale na Mikonji mpe mibale na Ntango. Makambo makomami na 1 Samwele makokisi eleko na mbula 115, banda na mbotama na Samwele, kati na eleko na bitumba na mokonji Saulo, kino na ebandell na bokonji na Dawidi. Tokoki kokabola buku oyo na ntina na nkombo na bato minene misato:

1. Samwele, mosakoli na Njambe - mikabo 1-7.
2. Saulo, mokonji oyo atosaki Nambe te, mokwel –mikabo 8-15.
3. Dawidi, moto na Njambe - mikabo 16-31.

2. Samwele - Samwele na liboso eyebisi ekweli na mokonji na bomoto, ye Saulo. Samwele na mibale elakisi kobulisa na oyo ajalaki nmokonji mpo na Nambe, ye Dawidi, mpe kopikama⁸ na "Ndako na Dawidi oyo ekojala njela ekoya Masia na nsinma. Dawidi ajalaki moto oyo akokanaki na motema na Njambe abongaki te, kasi ntango akweiaki andimaki ekweili na ye mpe abongolaki motema. Ajalaki na mayele na mwa makambo mingi kobatela bana na mpate⁹, moyembi ata na esika na mokonji, soda, moninga na solo, kapitene aboyamaki, mokonji, mokambi monene na basoda, tata oyo alingaki bana na ye mingi, mokomi na mikanda kitoko, mosumuki mpe mobange oyo motema epasukaki na

⁸ kotiya moboko to "fondation"

⁹ ba-meme

mawa, kasi mbala yonso ajalaki moninga na Nambe. Tokoki kokabola yango na ndambo mibale:

1. Bilonga na Dawidi, mikabo 1-10.
2. Mikakatano oyo Dawidi amonaki, mikabo 11-24.

Koyekola na 7 - MIKONJI NA LIBOSO MPE NA MIBALE

Mikanda oyo ijali bobele koyebisa naino makambo mabandaki na mikanda na Samwele. jali kokokisa eleko na mbula 400 mpe iyebisi lolenge bokonji ekolaki mpe na nstma ebebaki mpe ekabwanaki. Bokonji na Nse (sud), Yuda, ejuaki mikonji 20, mpe oyo na likolo, Yisalaele, ejuaki 19. Yuda mpe Yisalaele bakangamaki mpe minguna bakumbi bango na mikili mosusu. Mingongo makasi mpo na Njambe ijalaki oyo na blya, ye mosakoli na ekateli na Njambe mpe na monoko makasi (2 Konji) ; mpe Elisa, mosakoli na ngolu mpe na boboto (2 Mikonji). Makambo minene na buku yango mibale yango oyo :

1. Kuta na Dawidi - 1 Mikonji 1.2.
2. Nkembo na bokonji na Solomo -1 Mikonji3-11.
3. Bokabwano na Bokonji-1 Mikonji 12 -2 Mikonji 16.
4. Ba-asulia bakangi Yisalaele- 2 Mikonji 17.
5. Kokita na Yuda mpe na nsuka Babele bakangi bango 2 Mikonji 18-25.

Koyekola na 8 - NTANGO NA LIBOSO MPE NA MIBALE

Mikanda na Ntango iyebisi bobele makambo oyo mikanda na Mikonji iyebisi, kasi ijali komona yango na motindo mosusu. Mokomi na mikanda na Mikonji amoni makambo uta na etandelo na mokonji; mokomi na mikanda na Ntango amoni yango uta na etumbelo na mbeka. Na Mikonji ndakO na mokonji ejali ntina monene; kati na Ntango ejali Tempelo. Mikonji ipesi nsango na politiki na Yisalaele, kasi Ntango epesi nsango na losambo na bango. Mikonji epesi biso makanisi na moto: Ntango ipesi biso makanisi na Njambe. Ntango na Mibale iyebisi mbala mitano wana bolamuki ebimi: na ntango na Asa, Mokabo 15; Jehosafata, mok. 20 ; Yoasa, mik. 23-24; Hezekelia, mik. 29-31; mpe Yosia, mok. 35.

1. **Ntango** - mitó na makambo yango oyo:
 1. Bonkoko na mabota na Yisalaele, mik. 1-9.
 2. Bokonji na Saulo, mok. 10.
 3. Bokonji na Dawidi, mik. 11-29.
2. **Ntango** - mito na makambo yango oyo:
 1. Bokonji na Solomo, mik. 1-9.

2. Bokabwani na bokonji mpe molongo na bileko¹⁰ na Yuda. mik. 10-36.

Koyekola na 9 - EZELA, NEHEMIA MPE ESETELE

Bzela mpe Nehemia bayebisi nsango na kojonga na libota na Njambe liponami, Kouta kokangama na bango na nmokili na Babele. Ezela ajalaki nganga kasi Nehemia ajalaki nganga te. Kobima monene na liboso na bana na Yisalaele ejalaki bango kouta na Ejipito; mbala yango, Mose moto akambaki bango. Na mibale bautaki na Babele mpe **Ezela** akambaki bango. Bayuda mosusu basilaki kojonga mpe ntango Ezela akomaki akutaki makambo masilaki kobeba koleka lolenge allkiaki. Bayuda basilaki kobalana na bato bakutaki kati na mokili mpe basilaki kosala yonso bapakano wana balakisaki bango (9. 1-4). Mawa makasi esimbaki Ezela na motema (9.5-15); wana libota basanganaki esiika moko na ye mpe basosolaki monene na lisumu na bango (10. 1-44). Bobele wana Ezela akambaki bango kati na boyokani rna bule elongo na Njambe.

Nehemia akomaki na Yelusaleme mbula 13 na nsima na Ezela. Mokonji na mokili na Palasa andimaki ete aya kotonga lisusu bitutu na kojingela Yelusaleme. Ye ajalaki motongi mpenja mpe, ata bamosusu batemelaki ye makasi, basilisaki mosala na mikolo 52.

Mitó na makambo kati na buku yango mibale yango oyo:

1. Kouta na Babele; Jelubabele akambaki bango, Ezela 1-6.
2. Kouta na Babele; Ezela akambaki bango, Ezela 7-10.
3. Kotonga lisusu bitutu na kojingela Yelusaleme, Neh. 1-7.
4. Bolamuki mpe kobongisa losambo na Yisalaele, Neh. 8-13.

Esetele -Nkombo na Njambe emonani te kati na mokanda oyo kitoko, kasi nkasa yonso itondi na Njambe, Ye oyo amibombaka nsima na liloba yonso. Buku oyo elakisi bolamu na Njambe mpo na kokaba. Njambe asimbi mokili oyo mpo na kotambolisa yango. Makambo yonso na buku oyo itali bilambo misato :

1. Elambo na Mokonji Ahasewelusu, mokonji na Palasa. Ntango mwasi na ye Waseti aboyamaki, Esetele ayeisami epai na mokonji ete akoma mwasi na ye. Ye ajalaki mwana mwasi akufela baboti na ye, mpe Moledekai ajalaki kobokola ye - mik. 1-2.
2. Elambo na Esetele, ntango mabe na monguna monene na Bayuda, Hamana, emonanaki: babomaki ye mpe Moledekai ajuaki ebonga na ye - mok. na 7.

¹⁰ "histoire"

3. Blambo na Pulimi, elaka na esengo mpo na kosikola Bayuda kati na likama makasi mpenja- mok. na 9.

Koyekola na 10 - Yobo

Yobo ejali buku na lib0so kati na molongo na ba-buku mitano na maloba kitokO. Buku oyo ljali koyebisa makambo na motema oyo bato bayebaka na bomoi na bango. Bamosusu bakanisaka ete oyo ejali buku na kala koleka buku yonso mosusua oyo ijali kati na Biblia. Epesaka eyano na Njambe na likambo oyo: "Mpo na nini bayengebene na Njambe banyokwamaka? Ebandi na Lola, na nsima eyebisi kokweya na Yobo longwa na bojui kino na bobola. Na nsima lisolo monene ejalf katikati na Yobo mpe baninga na ye misato.

1. Na ebandeli tomoni kati na Lola - 1.1-12; 2. 1-6. Na nsima
2. Yobo akweyi na bojul kino na bobola - 1.13-22; 2.7-10. Wana
3. Lisolo monene ejali katikati na Yobo mpe baninga na ye minei, Elifaza, Bilidada, Zofala mpe Elu - 2.11-37.24. Na nsima,
4. Nsuka na likambo: Njambe alobi - 38-42. Yawe alimbweli Yobo ete ekomona bato Nambe, ekoki kojanga te ete likambo ebima. Njela efungolamaka mpo ete bayengebene na Njambe banyokolama ete bamimona bango mpenja, wana Nambe akoki kotombola bango. Ye ajali na ntina na mayele Katu na konyoku yonso. Alingi kosukisa moto ete abonga lokola Wolo oyo elekaka njela na kojika na moto.

Koyekola na 11 -NJEMBOo

Nembo ejali buku na masanjoli, mabondeli mpe kosambela. Njembo ikumisaka mpe isanjolaka Nkolo. Likambo yonso moto akoyeba na bomoi na ye ekangisaml na alhoe. Bomoi na mondimi elakisami na makambo yonso na yango na esengo, na mawa, na elonga mpe na ekweli. Njembo itondi na Klisto. Ilmbolaka molongo mobimba na mpasi na Ye mpe kufa na Ye. Moto mosusu asili kolimbola Njembo na motindo na mikanda mitano oyo ibandisi Biblia:

1. Genese - Njembo 1-41; moto ajali kati na mapamboli, na nsima akwel mpe ajongi lisusu na bolamu.
2. Esode - Njembo 42-72; elakisi mbeba na Yisalaele mpe lisiko na bango.
3. Lewitiko Njembo 73-89; elakisi ebombelo mpo na biso kati na Nambe, na kati na molili mpe na ntango na kotana na moi.
4. Mituya- Njembo 90-106. Ndambo oyo elakisi mokili, likama esimbi yango mpe kobatelama na yango.
5. Dutelonome Njembo 107-150. Nembo oyo ilakisi kobonga mpe lisanjolf na Liloba na Njambe.

Koyekola na 12 - MASESE, MOSAKOLI

MPE LOYEMBO NA SOLOMO

Solomo ajalaki mokonji monene mpe ayebamaki mingi mpo na mayele na ye mpe mpo na boJui na ye. Akomaki masese 3,000 mpe njembo 1,005 (1 Mik. 4.31-32). Solomo ajalaki mokanisi na makambo ('philosophe'), ajalaki moto na koyekola lolenge Njambe ajalisi biloko (moto na "science"), aangaki mwango¹¹ na kotonga Tempelo oyo ejalaki kati na biloko na kokamwa koleka na mokili mobimba; ajalaki mpe mokonji. **Masese** itondi na maloba na mayele. Tokoki kokabola yango boye:

1. Toli mpo na bilenge - mik. 1-10.
2. Toli mpo na bato yonso - mik. 11-20.
3. Toli mpo na mikonji mpe bakambi - mik. 21-31

Mosakoli eyebisi yonso oyo makanisi na bato mpe nsambela na mokili ilongi kojua mpo na ntina na bomoi. Kati na buku oyo ejali te ete Njambe ajali komilongisa: awa Njambe ajali koyebisa lolenge moto amilongisaka ye moko. Mokomi ajali Solomo, mpe na buku oyo ye ajali koyebisa lolenge na bomoi na ye mpe makanisi na ye mpe makanisi na ye ejalaki ye na kotangwa na Njambe. Solomo ajalaki na mayele, kasi atosaki mayele na ye moko mbala yonso te.

Maloba minene ijali, "mpamba" mpe "na nse na moi".

Loyembo na Solomo ebiangamaka, mbala mosusu, Loyembo na Bolingo na Moklisto. Ntina minene minei imonani kati na buku oyo

1. Elakisi "nkembo na libala na solo".
2. Elakisi bolingo oyo elingi Yawe Yisalaele.
3. Bjali ililingi na Klisto mpe Lingomba na Ye.
4. Elakisi lisangana na Klisto elongo na mondimi.

Kojanga monene na Lingomba mikolo oyo ejali ete mondimi alinga Klisto na bolingo na motema na ye.

Koyekola na 13 - YISAI AH

Oyo buku na liboso na buku 17 na basakoli. Basakoli bajalaki bato oyo Njambe atemisaki na bileko Yisalaele ajalaki kati na molili mpenja. Bajalaki

¹¹ abongisaki ebongiseli

bapanji na Nsango Malamu mpo na ntango na bango. Eleko na basakoli ekangi mbula 500 banda na ba-mbula 900 kino na ba-mbula 400 liboso na Yesu. Basakoli oyo balobelaki bakonji mpe bato polele mp0 na masumu mpe bikweili na bango. Buku na Yisaiah ejali na makambo minene mibale. Na ndambo na liboso mosakoli alakisi Yisalaele. Na ndambo na nsima alakisi Yesu ejali Ye kokumba bojito na masumu na biso, mpe na nsuka Klisto amonami na kokumisamna na Ye.

Kokomama na Yisaiah ejali lokola Biblia moke. Ejali na mikabo 66 lokola Biblia ejali na buku 66. Ekabwani na ndambo mibale lokola Biblia mikabo 39 na oyo na liboso lokola Kondimana na Kala, mpe 27 na oyo na mibale lokola Kondimana na Sika. Buku oyo esili kobiangama "Nsango Malamu ekomami na Yisaiah". Mbotama na Klisto na mwaSi monjenga, ejaleli na Ye, bomoi na Ye, kuta na Ye, lisekwa na Ye mpe koya na Ye na mibale ilakisami yonso polele mpenja.

Koyekola na 14 - YILIMIA MPE BILELI

Babiangaka Yilimia "mosakoli na mpisoli". Nsango etindamaki ye kopesa epasoli motema na ye moko. Ejalaki nsango oyo bato batemelaki koleka nsango yonso bayoki ata na eleko nini to na mokili nini. Babiangaki ye mokabi mpo ete alobaki ete ebongaki na bango bandima ba-Babele bakanga bango (38. 17-23). Yisalaele atikalaki bobele na njela moko, bamipesa na maboko na ba-Babele. Eleko na mabota mosusu baoyo bajali Bayuda te esilaki kobanda na Babele, oyo motó na wolo kati na emononeli na Danyele.

Yilimia asakolaki ete bakokangama mbula 70 na mokili na Babele (25.9-12). Kasi amonaki pole nsima na molili, mpe mosakoli mosusu te ajalaki na esengo lokola ye mpo na koloba mpo na ntango ekoya (23.3-8: 30; 31; 33. 15-22). Mpo na kolakisa bato, Yilimia apesaki ndakisa mingi oyo Yawe alakisaki ye. Kasi basepelaki na Lloba na ye te - baboyaki yango tnpe Danguna na ye basengaki ata abomama.

Bakanisi ete Yilimia akomaki **Bileli**. Ejaln buku na mikanda kitoko mitano. Ejali yonso mawa te. Likolo na ma pata moindo na mpisoli na mokomi mpo na masumu na libota na ye, moi na Njambe ejali kopela naino Tangaka 3.22-2.

Koyekola na 15 - EJEKIELE

Bjekiele ajalaki mosakoli na ntango libota na ye bakangamaki na Babele. Amekaki kolongola bilikiela¹² na bango na npamba ete bakojonganga noki na mokili na bango: amekaki mpe koselingwisa bango mpo na koyoka nsango na kobebisama na Yelusaleme, mboka na bango elingami. Lilkambo na molimo ejali kati na maloba na ye koleka oyo na basakoli mosusu, mpo ete ajali kolobaka mingi mpo na bomoto na Njambe. Ye ajalaki kolobaka na ntango na eleko na libota na Yisalaele oyo elutaki mabe mpenja. Balingaki koyoka ye te, bongo ajuaki mayele mosusu. Na esika na kolobaka na masese, atiaki maloba na ye na masano¹³ (24.24). Bjekiele ajali mosakoli na nkembo na Yawe. Mito na makambo na buKu na ye yango oyo: likambo monene na yango etali Kobebisama na Yelusaleme:

1. Nain Yelusaleme ejingelami na banguna te mik. 1-24. Ejekiele abandaki kosakola mbula motoba liboso na kobebisama na Yelusaleme. Ajongaki mbala na mbala k0sakolaka ete ekobebisama solo kino ekokisamaki boye.

2. Yelusaleme ejingelami na banguna mik. 25-32. Na nsima na yango, masakoli na ye matali banguna na Yuda mpe kobalukisama¹⁴ na mikili yango na bapakarno.

3. Nsima na Yelusaleme kojingelama na banguna- mik. 33-48. Na nsuka tomoni elilingi na Yuda oyo bajongi na mokili na bango mpe batelami wana lisusu na malamun yonso.

Koyekola na 16 - DANYELE

Basilf kobenga Danyele mosakoli na ndoto mpo ete Njambe alakisakd ye mabombami na Ye. Alukaki mosika na ntango ekoya nsima nmpe buku na Emoniselh elobaka makambo ye alobaki mingi koleka. Bomoi mpe mosala na ye isimbi mbula 70 yonso Bayuda bakangamaki na Babele. Bakangaki ye ejalaki ye na mbula 16 mpe aumelaki na bomoi kin0 na kokokisa mbula 90. Ata ajalaki mokangami, akomaki mokambi na leta, bobele ye nsima na mokonji na Babele. Likambo kitoko na ye ejalf ete ajalaki seko na motema moko epai na Yawe Njambe.

Mit0 na makambo na buku, yango oyo:

1. Bomoi na Danyele kati na ndako na ye mokO1.1-2.3.
2. Bomoi na Danyele na miso na bato na mokill - ndakisa na eleko na mabota yango mosusu, Bayuda te 2.4-7.28.

¹² bilikia na mpamba oyo ijanga lisosoli

¹³ "théâtre"

¹⁴ kobwakama na nse

3. Bimononeli na masakoli na Danyele masakoli mpo na molongo na bileko na Yisalaele - 8-12.

Koyekola na 17-HOSEA, YOELE MPE AMOSA

Hosea ejali buku na liboso kati na buku 12 oyo babengaka basakoli Mike, mpo ete bakomaki mingi te: masakoll na bango, ata bakomaki mingi te. majali bobele makambo minene. Ntina na nkombo na Hosea ejali "lobiko" mpe bamosusu basill kObianga ye Yilimia na bokonji na likolo¹⁵ (Yisalaele na nsima na Solomo). Ajalaki nganga te, mpe Njambe abiangaki ye ete ayebisa Yisalaele mopengwi ete Njambe alingi bango na bolingo monene.

Njambe alakaki Hosea ete abala mwasi na pite, oyo abotelaki ye bana mibali mibale mpe mwana mwasi moko. Ye wana ajongelaki mosala na pite lisusu mpe Hosea abimisaki ye na ndako. Kasi Njambe alakaki ye ete akamata ye lisusu mpe alinga ye na bolingo lisusu.

Elimboli ete Yisalaele asali pite na molimo epai na Njambe, kasi Ye ajali kolinga ye naino mpe akojongisa ye na mokili na ye.

Mitó na makambo na Hosea yango oyo:

1. Mosakoli mpe mwasi na ye. Gomele, oyo asalaka pite mik. 1-3.
2. Nkolo mpe libota Yisalaele oyo esali pite na molimo mik. 4-14.

Yoele ajalaki mosakoli na Yuda oyo akomaki na ntango bibebe na mayoyo¹⁶ iyaki kosilisa milona na bilanga yonso. Ye alakisaki likambo yango lokola ndakisa na bikateli na Njambe oyo ekoya na nsima na mikolo. Alobaki mpo na "Mokolo na Nkolo" mbala mitano mpo na kolimbola ekateli na Njambe oyo ekoya.

Elaka monene na buku na Yoele ejali lisiko na molimo mpo na bato. Yoele ajuaki lokumu na mokumba na kosakola ete Njambe akosopa Molimo na Ye likolo na mosuni yonso (2.32: 3. 18). Oyo ekokisamaki na Mokolo na Ntuku-Mitano (Misala 2.16).

Amosa ajalaki mobateli na bibwele, mpe mingi na maloba na ye malobamaki epai na bokonji na Yisalaele, na likolo na Yuda. Ye abangaki Njambe boye ete abangaki moto mosusu soko moke te. Amosa abandaki nsakwela na ye mpo na kosakola ekateli na Njambe mpo na ekweili na mabota mosusu motoba

¹⁵ "le royaume du nord"

¹⁶ "criquet ", "sauterelle"

na njinga-njinga na Yisalaele. Na nsima ayei kosakola ekateli na Njambe na Yuda mpe Yisalaele.

Koyekola na 18- OBADIA, YONA MPE MIKA

Obadia ejali mokanda eleki mokuse na mikanda yonso na Biblia mobimba- bobele lokasa moko, biteni 21 -kasi ejali na ntina monene mpo na bomoi na biso na mikolo oyo. Ejali lisakoli na ekateli mpo na ekweli na Edoma. EBjali na ntina minene mibale nsuka mabe na bato na lolendo mpe batomboki, mpe lisiko na basokanmi. NkokO na Baedoma ajalaki Esau, oyo atiolaki libula na ye- ekolo na Bdoma eumelaki monguna na Yisalaele. Ebebisamaki lokola basakoli mosusu, Obadia asakolaki ete Mokolo na lokola Obadia asakolaki.

Lokola basakoli mosusu, Obadia asakolaki ete Mokolo na Nkolo ekoya mpe bokonji na Masia ekotelemisama.

Buku na Yona ejali na nsakwela te, ata Yona ajalaki mosakoli. Elimboli likambo moko monene oyo ebimelaki Yona kati na Domo1 na ye, oyo ejalaki elembo na likambo oyo eleki monene na makambo yonso nmasili koleka na molongo na bileko yonso na mokill mobimba lisekwa na Yesu Klisto. Kati na buku oyo, Njambe abongisaki makambo minei: ebakata na mbisi (1.17), nkamba na liboke (4.6), nkiso¹⁷ (4.7) mpe mopepe mabe kouta na ebimelo na moi (4.8). Njambe ajalaki kobatela mosakoli na Ye !

Buku na ye ejali na makambo minene mibale:

- ebakata yango na mbisi emeli Yona;
- bobele na mikolo mokuse, ebakata na mboka oy0, Ninewe, ebongwi epal na Njambe, na ntina na nsakwela na ntoma na Njambe oyo ayebami na bato te.

Totala makambo mibale kati na buku oyo. Liboso, Yona ajali ndakisa na Klisto na kufa, kokundama mpe lisekwa na ye. Na mibale, Yona ajali ndakisa na Yisalaele -baboyi kotosa Njambe; mikili mosusu bameli bango, kasi bakopesa bango njela kobima ntango Klisto akoya. Wana Yisalaele bakojala batatoli mpo na Njambe bipai yonso.

Mika asakolaki ekateli na Njambe mpo na mabe na Yelusaleme mpe mboka na Yisalaele. Kasi apotaki mpe mbango mpo na kopesa maloba na elikia malamau. Ye atiaki miso epai na oyo ekoya nsima na makambo mabe mpe bitumbu

¹⁷ "ver"

kino na mokolo na nkembo wana Klisto akobanda kojala mokonji mpenja. Masia akoya (4.8). Akobotama na Beteleme (5.2-4).

Likebisi na polele euti na maloba misato na Mika mpe yonso ebandi na liloba, Yoka.

1. Oyo na liboso (1.2) ejalaki mpo na bato yonso.
2. Oyo na mibale (3.1) ejalaki mpo na bakambi na Yisalaele.
3. Oyo na misato ejalaki libondeli na ye moko epai na Yisalaele ete babongola motema npe ete bajonga epai na jambe.

Koyekola na 19- NAHUMU, HABAKUKU MPE SEFANIA

Ntina na buku na **Nahumu** ejall kobebisama na Ninewe, mboka Yona akebisaki. Nahumu akomamaki pene mbula 150 nsima na bolamuki na ntango na Yona. Mbongwana eumelaki te mpe Nitnewe ebebisamaki na ntina na lisumu na ye (3. 11-7).

Ninewe ejali ndakisa na mabota yonso baoyo bapesaka ambe mikongo na bango. Moto to libota oyo aboyaka Nambe na nko ajali kopona liwa, Jiwa mpe na mabe mpenja.

Habakuku atunaki mituna mpe ajuaki biyano. Asololaka motuna, "Bato mabe balongaka mpo na nini ?" Kati na mikakatano yonso na ye, ye akendaki epai na Njambe kati na mabondeli mpe ajilaki eyano na motema pete (2.1). Nsima na libondell na ye na motema sembo (3.1-16), nkembo na Njambe enmonanaki.

Maloba, "Moyengebene mpo na kondima na ye" (2.4) majalaki na ntina monene ntango losambo na protestant ebandaki kouta na bakatoliki. Maloba oyo mamonami kati na Kondimana na sika: Baloma 1.17; Bagalatia 3. 1 1 ; mpe Baebele 10.38.

Sefania etondi na nkanda mpe na ekateli¹⁸ na Njambe (1.15:3.8). Kasi bolingo na Njambe ejali mpe (3.17). Setania akweisaki makasi bisambo na bikeko na ndenge na ndenge na yango. Ekoki kojala ete ye mosakoli atumulaki makambo oyo ebimaki na bolamuki na ntango na mokonji Yosia.

Buku ebandi na mawa mpe esuki na loyembo.

¹⁸ Biblia elobi. "kosambisama", kasi moto akosamba te mpo ete lisumu na ye ejali kosambisa ye libela. Njambe akoyebisa ye bobele ekateli!

Koyekola na 20 - HAGAI, JEKALIA MPE MALAKI

Pene basakoli yonso na Kondimana na Kala basakolaki naino Yisalaele bakangamaki te. Mibale mpamba, Ejekiele mpe Danyele, basakolaki kati na ntango bakangamaki. Baoyo misato, Hagai. Jekalia mpe Malaki, basakolaki esilaki bango kojongelaa mokili na bango.

Motema na **Hagai** ejalaki likolo mpo ete Tempelo na Njambe étongama mpe ébongisama na sika. Apamelaki libota mpo na bolembu na bango na kotonga yango lisusu, mpe alendisaki bango mpe asungaki bango na mosala yango. Buku na ye ejali na makambo minei oyo ikomamaki na sanja minei.

Ebiangeli na ye makasi ete baya kokokisa mokumba na bango esungaki bango mingi mpe bamipesaki mpo na kotonga Tempelo (1.12-15).

Jekalia ajalaki elenge mosakoli mpe atelemak na mpembeni na mosakoli mpaka, Hagai, mpo na Kolenasa bana na Yisalaele ejalaki bango kotonga Tempelo, mpe akebisaki bango ete babebisa motema na Njambe te lokola barnkoko na bango basalaki. Asakolaki na nkembo mingi mpo na mapamboli na seko makoyela Yisalaele na bileko bikoya na nsima na ebele na mbula.

Longola Yisayah, Jekalia asakolaki mpo na Masia koleka basakoli yonso. Atiaki miso na eleko oyo ejalaki mosika mpe na liboso amonaki Mobikisi na bosokemi mpe na konyokolama: na nsima amonaki Ye na nkembo monene na bokonji na Ye.

Malaki ajali gbagba¹⁹ oyo ejipi njela katikati na Kondima na Kala mpe Kondimana na Sika. Mbula 400 na lloba te ejali katikati na Malaki mpe mongongo na Yoane Mobatisi oyo elobi, "Bongisaka jela na Nkolo".

Kondimana na Kala esuki na liloba "elakeli mabe", mpe Kondimana na Sika esuki na lipamboll. NSima na eleko na bolamuki (Nehemia 10.28-39), libota na Yisalaele bayei mpo kati na milimo na bango mpe bakotaki na makambo na mabe. Malaki ayaki lokola molakisi na etambweli malam; alendisaki ejalaki ye kopamela mbala moko. Tangaka lisakoli monene na Malaki mpo na koya na mibale na Klisto, oyo tojali kotalela – 3. 16-4.3.

¹⁹ "pont"

NDAMBO NA 2:

MIKANDA NA KONDIMANA NA SIKA

Koyekola na 21: KOFUNGOLA NTINA na MIKANDA na NSANGO MALAMU

Bakomi na Mikanda minei na Nsango Malamu bajali kobiangama bapanji na Nsango Malamu: mosala na bango kosakola Nsango Malamu. Matai, Malako mpe Luka ijali mikanda misato na Nsango Malamu oyo ijali koyebisa biso na mukuse mpo na bomoi na Yesu. Ntina na Yoane ekeseni moke na oyo na Matai, Malako mpe.

Mikanda misato na liboso ijali kolakisa biso mosala na Klisto na mokili na Galilai mpe Yoane ajali kolakisa biso mosala na Klisto na mokili na Yuda. Mikanda misato na liboso ijali kolakisa biso bikamwiseli, masese mpe mateyo na Yesu epai na bibebe. Yoane nde alakisi biso mateyo na Yesu na bojindo koleka, mpo na masolo na Ye na bato mpe mpo na mabondeli na Ye. Mikanda misato na liboso ijali kotalisa biso Yesu kati na misala ; mpe Yoane likolo ajali kotalisa biso bomoko na Yesu mpe Njambe Tata.

Maloba yonso na basakoli na Kodima na Kala ijali kokamba biso epai na bomoi na Nkolo kati na mokili mpe ilakisi biso mosala na ye. Oyo elandi kati na mikanda mosusu na Kondimana na Sika ejall bobele kokokisa oyo ebandi na mikanda oyo minei.

1. Nsango Malamu minei ilobeli blso "**ntango nini**" mpe "**ndenge nini**" Yesu ayaki kati na mokili.

2. Mikanda na nsima iyebisi biso "**mpo na nini**" mpe "**mpo na banani**" Yesu ayaki.

Koyekola na 22: MATAI

Matai ajali kolakisa biso Yesu Mokonji. Ntina monei Nsango Malamu oyo ekomami ejalaki mpo na Bayuda. Alakisami lokola mwana na Dawidi. Bankoko na Ye bakonji bakomami na mokabo na liboso: babandi na Abalayama. Na bikaniseli 29, Matai apesi bisika na Kondimana na Kala. Oyo eleki Nsango Malamu mosustu, oyo ljalall kolakisa biso ete Yesu ajalaki Masia, kokokisama na bisakweli yonso.

Matai ajalaki mofutisi na mpako kati na mboka Kapalanaoma: ajalaki mosali na mobeko na bato na Loma. Ejalaki na ntango yango Yesu ablangaki ye ete alanda ye (9:9. 10.3). Malako, Luka mpe Yoane bakomi mpo na elambo

monene Matai asalaki mpo na Yes mpe ndenge Matai atikaki yonso mpo na kolanda ye ; ntembe ejali te ete ajalaki mojuu.

Matai akomaki Nsango Malamu na Masia, Mopakolami na Njambe na sekO. Kati na buku oyo, ntina monene na Molimo Mosanto ejali ete toyeba ete Yesu na Nasaleta ajali solo Masla oyo Mose mpe basakoll yonso bayebisaki mpo na Ye.

Bobele Matai akomaki mpo na bato na mayele bautaki epai na ebimelo na ntango mpo na kotala mwana Yesu (Mt.2.1). Liteyo ikolo na ngomba ebongisaki lolenge na Bokonji na Likolo. Matai akomi likambo na Bokonji mbala 55, mpo ete akomi Nsango Malamu na Bokonji.

Mokabo na 24 mpe 25 ijali koloba pene yonso mpo na koya na mibale na Yesu.

Matai ayebisi biso te ndenge Njambe anetoli Nkolo Yesu na likolo. Matai asukisi naino Masia ajali na kati na mokili: mpo ete ejali awa na nse ete mwana na Davidi akojala Mokonji na nkembo.

Koyekola na 23: MALAKO

Malako ajali kolakisa biso Yesu lokola Mosaleli. Nsango Malamu oyo ekomamaki mpo na Baloma. Nkombo na bankoko ejali kati na yango te. Mpo na nini? Mpo ete bango bajalaki na ntina te koyeba bankoko na moto oyo ajalaki mosaleli.

Mokomi ajali Yoane Malako, mwana na Malia, mpe ndeko na Balanaba. Atambolaki elongo na Paulo mpe Balanaba kuna na akomisaki mikakatano kati na bango mibale mboka Antiokia mpe akomisaki mikakatano kati na bango mibale (Mis. 12:25: 13:5); atikaki bango - emonanl lokola akokaki mpasi ndenge ekoki (Kolos. 4:10-11: 2 Tim. 4:11). Petelo moto ateyaki na mobembo te (Mis. 13:13). Na nsuka, ajongaki Kosunga Paulo no ye mpo ete ajua lobiko mpe akomalki kobianga ye "mwana na ngai" (Pet. 5:13). Tososoli litatoli na Petelo kati na Nsango Malanu oyo.

Nsango Malamu na mokanda oyo eleki mokuse na kati na yonso minei; kasi etondi na misala minene. Malako akomaki Nsango Malamu oyo na mboka Loma, mpe akomaki yango mpo na Baloma. Baloma bajalaki bato baoyo bamipesaki na misala minene

na makasi. Basepelaki na misala koleka na maloba. Bongo, kati na mokanda biteni na Kondimana na Kala ejali mingi te mpe masese ijali bobele minei. Kofungola

ntina ejali bobele mokuse. Maloba misato na monoko na kala oyo ejali kolakisa "noki-noki", ekomami mbala 40.

Koyekola na 24: LUKA

Luka ajali kolakisa biso Yesu lokola Moto oyo abongi. Akomi Nsango Malamu na ye mpo na baela²⁰ mpe ejali kolakisa biso nkombo na bankoko na Yesu tee Adama; abandi bobele na Abalayama te. Tomoni Moto oyo abongi, Yesu, mbala na mbala kati na mabondell mpe na kosalisama na banje.

Luka ajalaki monganga mpe atambolaki elongo na Paulo. Kati na Kondimana na Sika mokomi na buku bobele ye oyo ajali Moyuda te. Ajalaki moto asilaki koyekola mingi: amonaki mpe asosolaki makambo majali koleka bipai nini batambolaki. Ye akomaki mpe mokanda na Misala na Bantoma. Ajali kolakisa biso Yesu ete Ye ndakisa na moto tokoki Komekola mpo ete na biso toluka ete tobonga.

Luka akomi Nsango Malamu mpo na bato na masumu. Alakisi mawa mpe bolingo na Klisto oyo akomaki moto mpo na kobikisa bato.

Monganga Luka akomeli biso na mokemoke koleka mpo na ekamwiseli na mbotama na Yesu. Bobele ye akomaki mpo na koya na babateli na mpate. Bobele Luka akomaki nsango na Mwana Yesu na Tempelo na Njambe ntango akokisi mbula jomi-na-mibale. Lokola mibali mosusu, Yesu ajalaki na mpasi na mosala na maboko na ye. Luka apesi nsango na bikamwiseli motoba oyo ijalaki lobiko na njoto na bato. Bobele Luka ayebisi biso ekamwiseli na kobikisa litoi na Malòkò (22:51).

Nsango Malamu ekomami na Luka ejali mpo na baoyo na mokili baboyami na bato. Alobaki mpe mingi mpo na lolenge na bomoi na mwasi. Ejali mokanda kitoko oyo ejali na njembo mingi. Koleka bakomi mosusu, Luka ayebisi mingi mpo na mosala na kobondela na Nkolo Yesu.

²⁰ "les grecs"

Koyekola na 25: YOANE

Yoane ajali kolakisa biso Yesu lokola Mwana na Njambe. Makomi yonso na Nsango Malamu oyo ejali kolakisa lolenge na lisangalna na Ye na Nambe.

Mokomi ajali Yoane mwana na mokalikali', "moyekoli" oyo Yesu alingaki mingi. Ajalaki mwana na Jebedal, mojuji na ntina na mosala na kosola mbisi, mama na ye mpe Salome oyo abilaki Nkolo na molende. Yakobo ajalaki ndeko na ye.

Yoane akomaki nsima na Matai, Malako mpe Luka. Ajalaki na mbula 25 ntango Yesu ablangaki ye. Asilaki kolanda liboso Yoane Mobatisi. Nsima na mbula mingi na mbula 80 nsima na Yesu, batiaki ye na boloko na esanga na Patamo mpe ajalaki wana pene mbula 20. Na ntango yango, Kondimana na Sika esilaki kokokisama, longola mikanda na ye Yoane. Mpo na lokumu na elobeli, Yoane eleki Nsango Malamu yonso mosusu : kati na mokanda oyo Yesu ajali koblanga Njambe, Tata na ngai mbala 35. Na bokonji yonso, alobi mbala 25: "Na solo solo...".

Yoane alobi ete akomi Nsango Malamu na ye ete bato bandimela Yesu ete ajali Klisto. Yoane atatoli yango mbala nsambo (1:34: 1:49; 6:69: 11:27: 20:28: 20:31: 10:36). Ayebisi biso mpo na bikamwiseli nsambo oyo Yesu asalaki (2:1-11; 4:46-54: 5:1-47: 6:1-14: 6:15-21: 9:1-41: 11:1-57). Bonjambe na ye elakisami mbala nsambo na elobeli na ye: "Ngai najali".

Koyekola na 26 - MISALA na BANTOMA

Nsango Malamu ekomami na Luka ejali kolakisa biso "ebandeli na misala" na Klisto kati na mokili. Na Misala na Bantoma alakisi biso misala ajalaki kosala naino na njela na Molimo Mosanto.

Konetwa na likolo na Nkolo na biso ejali likambiso monene na nsuka na Nsango Malamu na Luka. Ajongeli yango na ebandeli na mokanda na Misala.

Mokanda na Misala yango elakisi biso ndenge Misala na Molimo Mosanto isalamaki na njela na bantoma. Maloba, "Molimo Mosanto" komami na mokanda oyo mbala 70. Maloba oyo, "motatoli", to, "litatoli" ikomami koleka mbala 20.

Mokanda yango ebandi mpo na kosakolama na Nsango Malamu na Yelusaleme, mboka monene na Bayuda. Esuki na kosakola yango na Loma, engumba na bokonji na baloma baoyo basimbaki mokili mobimba na ntango yango. Na eleko na bango moko, bantoma basilaki kokende bipai yonso kosakola na bikolo yonso na mokili oyo eyebamaki na eleko na bango (Kolos. 1:23).

Na mikabo 1-12 Petelo ajali kotatola na Bayuda. Liteyo na ye ejali ete "babongola motema". Mikabo na 13-28 ilakisi Paulo ajali kotatola epai na bato na bikolo yonso. Alobeli bango ete "bondima".

Misala na Bantoma ejali mokanda malamumu mpo na kolakisa biso mosala na kopanja Nsango Malamumu na bisika naino lingomba eteleme te. Elakisi ntina na kopanja Nsango Malamumu : koyeisa bato epai na Yesu Klisto ete bayeba Ye mpe ete babika. Lingomba na liboso ejalaki na mwango²¹ mpenja mpo na kokokisa miango²² na Nkolo. Baponaki mboka monene oyo ekojala eutelo na bakumbi na Nsango Malamumu kokendaka epai na epai. Batiaki motema bobele na nguya na Molimo Mosanto mpe bajalaki na molende mingi. Tala ndakisa malamumu na Paulo oyo asalaki mibembo mbala misato mpo na kopanja Nsango Malamumu.

Koyekola na 27: BALOMA

Baloma ejali mokanda na liboso kati na mikanda na Kondimana na Sika. Paulo akomaki mikanda jomi-na-misato oyo babilangaka Mikanda na Paulo. (Bajali kosangisaka mpe mokanda na Baebele kati na yarngo ata mokomi na yango ayebami mpenja te). Paulo abotami Moyuda mpenja, ajalaki mpe nsomi na Loma; ayekolaki kelasi na Baela²³ mpe ajalaki mosambeli na losambo na Bayuda. Makambo oyo misato ipesaki ye makoki yonso mpo na mosala monene Nkolo apesaki ye.

Bapaya bautaki na mboka Loma koya na Yelusaleme mpo na Elekeli²⁴ mpe babongolaki mitema na ntango na Mokolo na Ntuku Mitano. Bajongaki na engumba na bango na mbuma na Nsango Malamumu mpe wana bapikaki lingomba na Yesu. Mbula 28 na nsima, Paulo ajalaki na mposa makasi akenda kuna mpe atindelaki bango mokanda oyo uta na mboka Kolinti, esika afandaki sanja misato kati na mobembo na ye na misato na kopanja Nsango Malamumu.

Mokanda na Baloma ejali kolaklisa biso ndenge Njambe asalaka mpo na kobongola bato na mabe ete bakoma bato na malamumu. Oyo ejali mokanda monene mpo na kondima na lobiko na biso.

Mitó na makambo: Mikabo na 1-8, Mateyo na Njambe. Mikabo misato a liboso (Tala 1:18 mpe 3:20) ijali kotalisa biso lolenge mabe mpenja koleka na masumu na moto. Nsima tomoni boyengebene na Njambe kolongisa moto na ntina na kondima na ye (3:21: 5:11). Nsima mpe na yango alakisi lolenge Njambe abongisi mpo na kobulisa babulami - baoyo bana na Njambe (5:12-8:39).

²¹ ebongiseli

²² bibongiseli

²³ "les Grecs"

²⁴ tala Esode 12.1-11; bamosusu balobaka, Pasaka

Mikabo 9-11 ilakisi mwango na Nambe mp0 na Yisalaele na kati na molongo na bileko.

Mikabo 12-16, oyo minel na nsuka, jalt kolakisa mpo na bomoi na sika na baklisto kosalela Njambe.

Koyekola na 28: MIKANDA na 1 MPE 2 na BAKOLINTI

Kolinti, ejalaki engumba na masumu kati na bokonji mobimba Baloma basimbaki na ntango na Paulo. Bjalaki mboka na lokumu koleka kati na mokili na Baela. Bjalaki na bojui monene mpenja, mpe ndenge yonso na masumu mpe makambo na nsoni ilekaki ndelo.

Kati na mabe oyo yonso, Paulo asakolaki Nsango Malamumu, atongaki Eklesia mpe akomalki mikanda mibale oyo.

Bato na Kolinti basilaki kotinda bato epal na ye mpe bakomelaki ye mokanda (7: 1: 16:17). Na mokanda 1 Bakolinti, Paulo ajali kojongisela bango eyano mpo na oyo ejalaki koleka kati na lingomba wana. Bonjoto esilaki kokota mpe bokabwani ejalaki. Baklisto bajalaki kofundana na leta mpe motindo na bango na ntango na elambo na Nkolo ejalaki na nsoni mpenja. Etamboli na basi ejalaki kokoka te mpe bato na lingomba bajalaki kotiana ntembe na oyo etali libala mpe makabo oyo eutaka na Molimo Mosanto.

Na mokabo nal5. Paulo alakisi biso mingi mpo na kosekwa na Klisto.

Na mokanda na 2 Bakolinti, Paulo alimboli esengo na ye na nsango Kitoko mnpo na lolenge bayambaki mokanda na ye na liboso, alongisi mpe mosala na ye na ntoma. Alobi mingi mp0 na ye moko kati na mokanda oyo, koleka mikanda na ye mosusu.

Mokanda ebandi (1.3) mpe esuki (13.11) na maloba na kobondisa.

Koyekola na 29: GALATIA

Na mobembo na ye na mibale. Paulo atongaki mangomba kati na mokili na Galatia; oyo ejalaki jamba, mboka minene ijalaki te. Balakisi na mobeko na Bayuda balandaki Paulo, kolakisa ete lobiko ejalaki mpo na kosala misala malamumu. Bateyi na lokuta basilaki kobanda kokosa bato wana koyebisaka bango ete ekoki ete babatelaka milulu ndenge na ndenge na losambo na Bayuda. Paulo alingaki ete bayeba ete eloko te, mpe misala soko nini te, ikoki kokomisa bango epai na Klisto. Lobiko ejuamaka bobele mpo na kondimela Klisto likambo mosusu te. Eyokaki Paulo ete Bagalatia bajalaki pene na kondima bateyi yango

na lokuta amonaki likambo yango monene boye ete akomaki mokanda ye moko. (6:11).

Mokanda oyo ejali Liyebisi na Bonsomi na Moklisto. Elakisi botemeli katikati na mobeko mpe na ngolu.

Ejali mokanda makasi na makambo minene mpe na solo. Akumisi bango te, apesi mpe matondi mpo na bango te. Ata nkombo na moto moko ekomami te kati na mokanda yango. Alobi lakambo uta na motema na ye - ejali mokanda na etunmba. Martin Luther²⁵ alingaki mokanda oyo mingi koleka. Na aOn yonso na Njambe esika mosusu te elobi na nguya boye mpo teyo na liteyo kolongisama na ntina na kondimela mosala Yesu asali na ekulusu.

Koyekola na 30: BAEFESE

Baetese ejali mokanda kati na minei oyo Paulo akomaki ntango ajalaki na boloko (Bafilipi, Bakolose mpe Filemona tiali misato mosusu). Elakisi libonmbami monene na lingomba na Yesu. Ntango mosusu, bablangaka yango eloKO na Paulo oyo ejali "Bule oyo eleki bule", to "Mokanda na Paulo na Lola na misato.

Na ntango na mobembo monene na ye na mibale mpo na kopanja Nsango Malamu, Molimo Mosanto asilaki kopekisa Paul akota na Asia te-Efese ejalaki mboka monene kati na yango. Amaki kino na mboka Kolinti, Kati na mokili na Mpoto mpe nsima na yango ajongaki na njela na Etese. Paulo ajongaki lisusu na mobembo na ye na misato mpe aumelaki na mosala wana mbula mibale (Mis. 18:19: 19:8-10). Bato na Efese bayokaki mateyo na Biblia epai na Paulo koleka bato yonso mosusu. Bato mosusu batemelaki ye, kasi Njambe abatelaki ye. Ajalaki na bolingo mingi mpo na lingomba na Efese.

Tósungama na mitó na makambo na nmokanda oyo eleki na bojindo na makambo na Molimo:

1. Bomoi na sika na mondimi kati na "Klisto" na bisika na Lola (Mikabo 1-3).
2. Etambweli na mondimi (Mikabo 4-6).
 - kati na lingomba - mokabo na 4
 - Kati na bomol na ye na njoto - mokabo na 5
 - kati na mboka - 5.21-6.9
 - lokola soda na Yesu - 6. 10-24.

²⁵ moto oyo abandisaki "ba-protestants"; CIE ajaii kotekisa mwa mokanda na bomoi na ye

Koyekola na 31: FILIPI MPE KOLOSE

Mikanda oyo, lokola oyo epai na Baefese mpe na Filemoni ijali mikanda oyo ikomami kati na boloko.

Mokanda oyo ekendaki epai na bato na Filipi na maboko na Epafalodito ejalaki Paulo na Timote kojongisa matondi mpo na likabo na bango.

Paulo alingaki lingomba na Filipi mingi koleka. Asilaki kokutana na ebolo na bamama na libongO na moliba wana mpe Ludia abikis amak na masumu na ye. Na nsima Paulo mpe Sila babwakamaki kati na boloko mpe babetaki bango mfimbo. Na midi na butu, ejalaki bango kobondela mpe kos anjola Njambe, mokili eninganaki makasi mpernja. Mobatell na boloko mpe libota na ye na ndako bandimelaki Klisto mpe babatisamaki (Misala 16).

Esengo nde ejali likamb0 na monene kati na mokanda oyo:

1. Esengo kati na mpasi	- Mokabo na 1.
2. Esengo kat na mosala	- Mokabo na 2.
3. Esengo kati na Klisto	- Mokabo na 3.
4. Esengo kati na kimia na motema	- Mokabo na 4.

Kolose: Paulo atindelaki bango mokanda mpo ete batei mosusu bajalaki kolakisa mabunga mpe esengelaki ete abongisa yango. Baklisto bakarnisaki ete ekokaki na bango babatela likambo na kokatama ngenga, mibeko na bango mpo na bilei, milulu na bonkoko mpe bonganga²⁶ na banje. Basosolaki te mpo na bonjambe na Klisto, bongo basosolaki te ete bijangeli yonso na bango bijalaki kojuama kati na Yesu.

Paulo asembweli bango njela:

1. Mpo na liteyo na Njambe (Mikabo 1, 2).
2. Mpo na kotambola mpe kosalela (Mikabo 3, 4).

Koyekola na 32: MTKANDA na 1 MPE 2 na TESALONIKA

Paulo na Sila babandisaki Eklesia na Tesaloniki na ntango na mobembo na mibale na Paulo (Mis. 17:1-10). Baumelaki ata sanja nmoko te na ntina na ebele na bato na mobulu Eayuda bayanganisaki mpo na kotemela bango, kasi eklesia balakisaki mpiko mingi. Mingi kati na bango bajalaki bato na bikolo mosusu baoyo bautaki kotika bopakano, mpe bato na mboka baoyo bajalaki naino baombo na masumu bajalaki kotemela bango na monguna mpenja. Paulo ajalaki na mposa makasi koyoka nsango na kondima na bango. Timote ayelaki ye nsango

²⁶ katikati na bato mpe Njambe

(3:6) mpe Paulo alingaki kolendisa bango ete bajala na molende na kondima na bango.

1 Tesaloniki ejali na mateyo mingi te kasi bilendiseli ijali mingi. Paulo alobi mingi mpo na koya na mibale na Klisto (1: 10:2:19; 3:13; 4:16-18; 5:23). Alobi yango mpo na kolendisa bango lisusu na bomoi na bango mpe mpo ete balembe te kosalela Nkolo.

2 Tesaloniki ekomami na mwa ntango moke nsima na oyo na liboso. Ntina na yango ejali koya na mibale na Klisto. Bamosusu basosolaki malamumu te maloba ye akomelaki bango na mokanda na ye na liboso. Mokanda oyo ejali kotalisa makambo mpe minyoko ekojala liboso na kojonga na Ye mpe elendisi baklisto bayika mpiko kati na monyoko, ete babuna na misala mpe ete babatela kondima kino na koya na Klisto.

Koyekola na 33: MIKANDA na 1 MPE 2 epal na TIMOT

Mikanda oyo misato, mibale epai na Timote mpe mosu Susu epai na Tito, jalf kobiangama mikarnda mpo na bobateli na bampate na Njambe mpo ete ijali toli euti na mobateli mpaka, ijali mpe kopesama na baoyo bajali naino bilenge, mpo ete na bango mpe bajali balakisi na babateli mosusu na mpate na Njambe.

Tata na Timote ajalaki Moela²⁷, kasi mama na ye ajalaki Moyuda. Paulo asilaki kokoma na mboka, Lusutla, tnye na ntango yango Timote abongolaki motema: na ntango yango ajalaki soko na mbula 15 (Mis. 16:1-3; 1 Tim. 1:2). Nsima na mbula nsambo, akomaki kotambola elongo na Paulo na mibembo na ye na kopanja Nsango Malamumu.

1 Timote. Nsima na kokota boloko mbala na liboso, Paulo ayaki na Efese. Ntango alandi mobembo na ye, aukaki eklesia na maboko na Timote. Timote ajalaki moto na bopolo mingi na motema pete, bongo ajuaki mpasi mingi na mosala na kokamba bato wana atikalaki ye moko. Uta na mboka Kolinti, Paulo akome laki ye mpo na kolendisa ye ayika mpiko, mpe apesaki ye toil mpo na lolenge na kosala.

2 Timote ejali mokanda na Paulo na nsuka. Akomaki yango na ntango ajalaki kokangama kati na boloko na mboka-monene na Loma, mpe akanisaki ete mikolo na bomoi na ye kati na mokili ibeleme na nsuka. Ejali komonana lokola Baloma bakangaki ye pwasa mbala na mibale na mboka Toloa mpe mikanda na ye itikalaki kuna elongo na mokoto²⁸ na ye (4.13). Atikalaki bobele na moninga moko, Luka, (4. 1-12) mpe ajalaki kojila baboma ye. Paulo akomelaki Timote

²⁷ "grec"

²⁸ "une pelerine", elamba mosusu mpo na kopima mpio

mpo na kolendisya ye ete aya elongo na Malako, aya mpe na bilokO na ye oyo itikalaki.

Makambo minene kati na mokanda oyo itali: monyoko, kosalela, kopengwa na liteyo solo, na mpe litomba na Liloba na Njambe.

Koyekola na 34: TITO MPE FILEMONA

Tito ajalaki Moyuda te mpe Paulo moto asungaki ye mpo ete abongola motema (1.4). Paulo apesaki mosala monene epal na Tito mpo ete abongisa makambo oyo ejalaki na Eklesia na mboka Kolinti (2 Kol. 7.6-7). Eklesia na Kelete ejalaki na mokakatano mpe Paulo andimaki makambo na Tito boye ete atikaki ye na esanga yango ete abongisa makambo na eklesia na yango (1. 5). Tito ajalaki moto na koyeba kobongisa makambo na kwokoso. Emonani lokola ajalaki na nguya koleka Timote mpe ntango mosusu ajalaki na mbula koleka ye na bomol na ye.

Mokanda epai na **Tito** etondi na toli mpo na ndenge na kosala mosala na Njambe, ejali mpe kokebisa nmingi mpo na mateyo na lokuta. Likambo monene kati na mokanda oyo ejali toli mpe bolendisi na oyo etali mosala na mokengeli na Eklesia, mateyo na sembo mpe ete bato basala misala malamumu.

Mokanda na **Filemona** ejali kitoko mingi. Paulo ajali kobondela Filemona mpo na Onesimo ete alimbisa ye: ata ajalaki moombo oyo asilaki kokima ye, kasi ajonga kondima makambo na ye lisusu.

Emonani ete Filemona ajalaki mojuji (biteni 5-7, 22) mpe ekoki kojala ete abongolaki motema na mateyo na Paulo (eteni 9). Onesimo asilaki kokima na mboka-monene na Loma wana akutanak na Paulo mpe abongolaki motema (eteni 10).

Mokanda oyo ejali na Litatoli malamumu mpo na ndenge Onesimo asili kobongola motema na ye. Ejali mpe na libondeli na bopolo nmpo ete alimbisama.

Koyekola na 35: MOKANDA na BAEBELE

Mokomi na mokanda na Baebele ayebani te, kasi mingi bandimi ete Paulo akomaki yango. Ekomamaki mingi mpo na Baklisto baoyo Dajalaki Bayuda. Ntina na yango ejali ete nkembo na elekO na boklisto eleki mosika na kitoko oyo ejalaki na bonganga na Kondimana na Kala. Klisto ajali Nganga-Njambe oyo abongi, mpe amipesaki Ye moko lokola mbeka oyo ebongi wana ekufelaki Ye biso na ekulusu.

Mokabo na liboso kino na oyo nal0 ijali kolakisa biso ete Mwana na Nambe aleki banje, aleki Mose, aleki Yosua, aleki Alona, aleki yonso kino na Melikisedeke. Mokabo na 11 tee 13 ejali kolakisa biso bomol na kondima.

Koyekola na 36: MOKANDA na YAKOBO

Mokomi ajalaki leki na Yesu oyo akambaki Eklesia na mboka Yelusaleme (Mis. 12:17; 15:13). Babomaki ye mpo na Nsango Malamu na Klisto na mbula na 62 nsima na Yesu.

Yakobo akomelaki Bayuda baoyo bapanjani na mikili mosusu libanda na mokill na Yuda, kasi ntina na yango ejali kosunga mpo na bomoi na baklisto yonso. Ntina monene na yango ejali losambo oyo ejali k0sala misala malamumu na kosunga bato.

Biteni mosusu ejali kolobela bato oyo bajali kati na nkaka (1:2-4): mosusu mpo na bajui (1:9-11; 5:1-6); mosusu mpo na kopona bilongi na bato te (2:1-9): mosusu mpo na bakambi na lingomba (3:1): mosusu mpo na bandimi baoyo babandi kotelengana katikati na kondima mpe ntembe (5:19-20). Yakobo ajali kolakisa biso mingi na njela na ndakisa. Tala ndakisa na biteni oyo: 1:6, 11, 17, 23, 26, 33, 5, 7; 12: 4:14: 5-2, 7.

Koyekola na 37: MOKANDA na I MPE I na PETELO

1 Petelo ejali mokanda mpo na Dakiisto baoyo bajalaki kokamwaka na ntina na minyoko. Ejali mokanda kitoko etondoli²⁹ oyo ejalaki kati na motema na mokomi. Kotanga yange ejali lokola kotanga liteyo, mokanda te. Liloba monene na yango ejali "minyoko", oyo ekonmami mbala 15.

Petelo alobi mpo na Lobiko monene oy tojui Kati na Klisto mpo na bomoi na mondimi, esika tojui Kati na Njambe, mpe mpo na mikumba tojui mpo na kosalela Nkolo. Alobi mpo na misala oyo ekoki tosala kati-na mboka awa na mokili, mpo na etandeli na biso kati na bato mpe misala ikoki tokokisa kati na etonga na bandimi. Alobi ete Klisto ajali eutelo na elikla na biso (1:3); ete Ye ajali Mwana na mpate na Njambe oyo ajali mbeka na biso (1.19); ajali libanga na moto na nsuka (2: 6); Ye mokumbi na mpasi oyo akoki mpo na biso (2:23): Klisto ye mokumbi na masumu na biso (2:24); Mokengeli mpe Mobateli na milimo na biso (2:25); Klisto ajali mpe Mokonji oyo anetolami likolo na esika na nkembo (3:22).

2 Petelo ejali kokebisa biso mpo na balakisi na lokuta mpe batioli na kondima na biso. Ejall koteya mingi mpo na Liloba na Njambe mpe ete ejall solo mpenja ete bilaka na Njambe ikokokisama na ntembe te. Ndenge moko na

²⁹ elimboli polele

mokanda na 2 Timote, 2 Petelo ejali kolendisa biso ete nsuka na makambo yonso ebelami, mpe ete lingomba na Yesu ejali kotalela eleko na mikakatano mpenja.

Mikanda na Petelo ijali kolakisa biso makambo minene nsambo: komekama kati na motò (1:7); Makila na Klisto (1:19); Libanga na bomoi) (2:4-5); Klisto Ye moko (2:6); ejaleli na bopolo mpe na kimia (3:4); kondima na moyekoli (2 Pet. 1:1): bilaka na Njambe (2 Pet. 1:4).

Koyekola na 38 -

MIKANDA NA I, I, III na YOANE, MPE OYO NA YUDA

Yoane oyo bobele ntoma Yoane oyo akomaki Nsango Malamu.

Tokoki kobianga mokanda na **1 Yoane** "Mokanda na makambo majangi ntembe". Makambo na motuya emonani kati na yango ijali: lisangana na bandimi, 'koyeba' mpe 'bolingo'. Alendisi mingi mpo na boyebi na Molimo oyo ejali mpo na bandimi yonso. Liloba oyo "koyeba" to maloba na lolenge yango ejali komonana mbala 30. Ntina minene na yango ijali oyo :

1. Njambe ajall Domol nnpe pole (nikabo 1, 2).
2. Njambe ajalf bolingo mpe boyengebene (mikabo 3, 4).
3. Kondima mpe bolingo jal makambo minene oyo ijali kolongisa biso na etumba na kotemela mabe kati na mokill, na mpe nguya na molimo mabe yonso (mokabo 5).

2 Yoane ekomami mpo na kokebisa baninga mpo na mateyo lokuta (v. 7-11). Liloba oyo bolingo ekomami mbala 4 mpe liloba oyo "bosolo" ekomami mbala 5.

3 Yoane ekomnami mpo na Gayo, moto na kondima makasi oyo ajalaki koyambaka bato mingi. Ntina na mokanda etali ye mpe bato mibale mosusu: Diotelefe moto oyo Yoane akopamela ntango bakokutana ; mpe mpo na Demeteli, moklisto kitoko na lokumu oyo eleki na malamumu koleka.

Yuda ajalaki leki na Yesu mpe na Yakobo. Ajali kokomela ebolo na baklisto Daoyo Dajall na nkaka mpo ete mibali mosusu basili koingela na etonga na bandimi kobotisa bokabwani kati na bango na ntina na mateyo na bango na lokuta. Yuda alingi kolendisa bandimi mpe Kosunga bango mpo ete batemela batei yango makasi.

Koyekola na 39: EMONISELI

Emoniseli ekomamaki na Yaane oyo batiaki na esanga oyo babengaka Patamo. Akomaki mokanda oyo na ntango na monyoko (2:13). Mabe yango

elingaki konginda koleka (2:10), mpo ete Baloma ballngaki kotla mobeko ete bato yonso basambela mokonji na Baloma lokola ambe. Mpo na yango bosenga ejalaki éte mikanda epai na DIklesia mpe buku mobimba na Emoniseli itindama mpo na kolendisa Baklisto ete batelema ngwi.

Ejali mpasi mingi mpo na kososola mokanda oyo, kasi ejali na ntina monene koleka mpo ete ejali kotalisa biso lolenge makomi yonso na basakoli na kala ijali kolanda kokokisama monene na yango, ndenge mabe ekokweyisama, mpe Klisto akojala Mokonji na nkembo oyo ejangi nsuka.

Kati na Biblia bobele mokanda oyo ejali na elaka³⁰ mpenja mpo na baoyo bakotanga, bakondima mpe bakotosa yango (1.3). ejali mpe kolakela mabe baoyo bakobongola makambo makomami awa (22. 18-19).

Koyekola na 40: MITO NA MAKAMBO NA EMONISELI

1. Ebandeli (mokabo 1.1-20).
2. Mikanda 7 mpo na ba Eklesia 7 (mikabo 2.1-3.22).
3. Emononeli na Lola (mokabo 4.1-11).
4. Bilembo nsambo (mikabo 5.1-8.5)
5. Makelelo nsambo (mikabo 8.6-11.19)
6. Dalagona mpe nyama mibale (12.1-13.1)
7. Mwana na Mpate mpe basikolami 144,000: banje basakoli ekateli na Njambe (14. 1-20).
8. Basani nsambo (mikabo 15.-16.21).
9. Bokonji mpe kokweisama na motemeli na Kilisto (mikabo 17,1-20.1 15).
10. Mboka na Njambe (mikabo 12.1-22.5).
11. Ll. Makambo na nsuka (mokabo 22.6-21).

Mikabo na nsuka na Emoniseli ijali kokanisela biso mikabo na liboso na Genese.

Genese ejali kolobela ndenge moi ejalisamaki, ndenge mosumu makotaki na mokili, ndenge elakeli mabe ekatamaki, elonga na Satana mpe kopekisama na moto kobeleva na "njete na bomoi".

Emoniseli epesi nsango na esika moko wana bosenga na moi ekojala te, wana lisumu ekolongolama, wana elakeli mabe ekosukisama, wana Satana akobwakanna la se, warna mpe bato bakojuwa njela kobeleva na njete na bomoi.

³⁰ "promesse"

"Bobele bongo, Nkolo Yesu, yakal"

MATEYO NA BIBLIA

Ntango mosusu likomi likolo na boyekoli oyo epesi yo makanisi ete ekojala mpasi mingi mpe ekopesa yo bolenmbu mp0 na koyekola yango. Kasi okomona ete ejall bongo te: mateyo Oyo mayanganisi makambo minene ipalangani kati na Biblia mobimba, oyo etali

kondima na biso. LLiloba Oyo, iteyo
elimboli "koyekola. ROyekola Oyo ek0Sunga
yo mpo na mituna oyo osili Komituna yo
moko, mpe na oyo bato na eklesia
bakotunaka yo mpe bakotuna lisusu kati na
mosala na yo na mikolo mikoya. Boyekoli na
yo na mateyo oyo ekosunga yo malamum mpo
na koteya yango ete bato na yo bakosama te
na mateyo na lOkuta ndenge na ndenge
(Baeb. 13:9).

MITO NA MAKAMBO NA KOYEKOLA

- Ndambo na 1 - Mateyo mpo na Njambe
- Ndambo na 2 - Mateyo mpo na Yesu Klisto
- Ndambo na 3 - Mateyo mpo na
Molimo Mosanto
- Ndambo na 4 - Mateyo mpo na moto
- Ndambo na 5 - Mateyo mpo na lobiko
- Ndambo na 6 - Mateyo mpo na Eklesia
- Ndambo na 7 - Mateyo mpo na
Makomi na Biblia
- Ndambo na 8 - Mateyo mpo na Banje
- Ndambo na 9 - Mateyo mpo na Satana
- Ndambo na 10 - Mateyo mpo na
Makambo na nsuka

NDAMBO NA 1 -

MATEYO MPO NA NJAMBE

----- Koyekola na 1: NJAMBE AJALI-----

Makambo mingi ijali kolakisa ete Njambe ajali. Kati na kelasi oyo tokoyekola ndambo mosusu na yango.

1. Kati na Makomi - Ebandeli na Biblia elakisi biso polele oyo tokoyekola ndambo andeli na Biblia elakisi biso polele ete Njambe ajali (1:1), mpe elobeli biso ete bobele moto na joba akoloba ete, Njambe ajali te (Nje. 14:1).

2. Kati na bojalisi - Kitoko mpe nkembo na Likolo ekosakolaka ete Njambe ajali (Nje. 19:1 5oJalsi ejal Koyebisa mpo na nkenmbo na seko na Njambe (Lom. 1:20).

3. Kati na lisosoli na motema - Moto yonso akobotama na kondima ete Mojali³¹ ajali oyo aleki bikelamu³² yonso na monene mpe na nguya.

4. Matatoli mosusu - Makambo mingi mosusu oyo ejali koyebisa ete Njambe ajali lokola oyo:

- Mokili ejali, yango oyo, ekokaki bobele kojalisama na moto to na eloko soko nini.
- Lolenge na mokili yango elakisi ete euti na mayele oyo eleki mayele na bato yonso.
- Moto ajali na ejaleli na mayele mpe na lisosoll na mabe mpe malamau, bongo elimboli ete Mojalisi na ye ajali na bomoi, ajali na mayele mpe asosolaka mabe mpe malamau.
- Eloko yango nkembo 'bomof ekoki kojanga ebandeli te mpe ekoki bobele ete yango eutaki na Mojali oyo ajali na bomnoi na seko.

Mpo na kosukisa: - Tanga malamau mokanda na Baebeli 11:6. "Mpo ete ekoki na babelemi na Njambe kondima ete ajali..." Tika ete toya pene na Njambe lokola bana na ye na kondima oyo ejangi mokakatano, oyo eteleme na emonaneli na Njambe kati na Makomi na Ye mpe bojalisi na Ye, tondimela mpe Ye na motema moko.

Koyekola na 2: BOMOTO NA NJAMBE

Bobele Biblia ejali kolakisa solo mayele na koyeba Njambe (Yoa. 1:18; 1 Yoa. 4:12). Toye kola makambo mosusu Biblia ejali kolakisa biso na ntina na Ye.

1. Ejaleli na ye - Moto ajali na mayele, mposa mpe mokano. Njambe na biso ajali moto oyo ajali na bomoi mpe ndakisa ndenge na ndenge llakisi bomoto na Ye (Yil. 10:10; 1 Tes. 1:9).

2. Lolenge na ye - Nambe ajali Molimo. Molimo ajalaka na nioto te, mikwa te, hakila mpe te Yoa, 4:24).

3. Bomoko na ye: Nkolo, Njambe na biso ajali bobele MOKO: Oyo ekesenisi Te na Danjanmbe ebele na bapakano (Dut. 6:4 ;Yis. 440).

³¹ "Etre suprême"

³² biloko bijalisami

Mpo na kosukisa: Bleki biso koyekola mpo na Njambekoleka tososoli ete Nambe na biso ajall monene mpenja!

Koyekola na 3 - EJALELI NA NJAMBE

Liloba oyo "ejaleli" oyoki yango mpasi mpo na kososola tina? Ejali kolimbola bobele likambo na malamumu oyo ejali kati na bomoto na moto to katu na eloko. Ekoki kojala, ntango mosusu, bobele kati na eloko to moto moko. Tolingi koyekola kati na liteyo oyo makambo n0susu Kati na ejaleli na Njambe.

1. **Ajali ibela na libela** - Mpo na kojala Njambe na solo ekoki te ajalngd coanden mpe nsuka (Nje. 90:2: 1 Tim. 1:17).
2. **Abongwanaka te** - (1 Sam. 15:29: Mki. 3:6: Yak. 1:17).
3. **Ajali na nguya yonso** - Oyo elingi koloba ete ajali na bokonji yonso. Yob. 42:2: Yil. 32:27).
4. **Ajali bisika yonso** - Elingi koloba ete ajali na bisika yonso na nbala moko (Nje139:7-9).
5. **Ayebi makambo yonso** - Ayebi makanisi yonso na bato (1 Nta. 28:9; 2 Nta. 16:9, Ne. 94: 11: Yob, 42:2: Yis. 40:28B).

Mpo na kosukisa - Ekoki ete moto na bolembu mpe na mawa ajala na Njambe oyo ajall na makambo oyo yonso touti koyekola katl na ejalell na Ye. Mpo na nini ekoki ete moko na moko na yango ejangela bato te?

Koyekola na 4 - MAKAMBO MALAMU KATI NA EJALELI NA NJAMBE

Moko na moko na makambo malamumu na ejaleli na Njambe ekoki kojala ntina na liteyo. Tika toyekola mosusu na yango:

1. Njambe ajali **bule** (Esod. 15:11: Yis. 6:3: 1 Pet. 1:16).
2. Njambe ajali **Moyengebene** (Nje. 116:5; Ejel. 9:15; Yil. 12 :1).
3. Nambe ajali **na mawa** (Nje. 103:8: Loma 9:18).
4. Njambe ajali **bolingo** (1 Yoa. 48-16, Yoa. 3:16 16:27).
5. Njambe ajali **sembo** (1 Kol. 1:9; 2 Tim. 2:13).

Na mikolo mikoya kanisaka malamumu mpo na makambo mosusu kati na ejaleli malamumu na Njambe na biso: Ajali na **nkembo** monene (Esode 15:11; Nje. 145:5): Ajali Njambe na **ngolu** (Esod. 34:6; Nje. 116:5); Ayikelaka bato **mpiko nmingi** (Mituya 14:18; Mik. 7:18): Ajali na **jua** (Yos. 24:19; Nah. 1:2) ; Atondi na **boboto** ((1 Mik. 8:23): Ajali **monene** (2 Nta. 2:5: Nje. 86:10); Akoki **kojuama** te (Yob. 11:7; Nje. 145:3): **Amonanaka te** (Yob. 23:8-9: 1Tim. 1:17) ; Ajali **malamumu** (Nje. 25:8: 119:68) ; Ajali **Moyengebene** (Nje. 25:8: 92:15) ; **Abongwaka te** (Nje. 102.2027 Yak 1.17) ; Ajali **pole** (Yis. 60 : 19 : 1 Yoa. 1:5);

Ajali **solo** (Yil. 10: 10): **Abongi** (Mat. 5 :8) Akoki **kobebisama te** (Lom. 1:23); Akoki **kokufa te** (1 Tim.1.17: 6. 16): Ajali **libela** (1 Tim. 1:17 6:16 ambe na biso ajali lokola **motò oyo ejikisaka yonso** (Ebe. 12.25) ; **moko te akokani na Ye** (Esod. 9:14: Dut. 33:26).

Mpo na kosukisa - Bule na Nambe ejali kosenga ete etumbu mpo na lisumu ejala. Ndenge nini ambe akoki koiala mbala rmoko na bolingo mpe kosenga na moto ete ajala mosanto ? Ejali boni ete na mbala moko akoki koyoka mawa mpe kokata sembo mpo na mosumuki oyo akwei ? Tokoki kojua eyano na Ekulusu - ejali kotalisa nkanda na Njambe mpo na lisumu nawa na Ye oyo ejangi nsuka epal na moto oyo akwei.

Koyekola na 5: BOMOTO MISATO NA NJAMBE

Njambe ajali bobele moko nmpe seko ajali komilakisa epai na biso na njela na bomoto misato : Tata, Mwana mpe Molimo Mosanto.

Yekola malamun biteni kati na Makomi oyo ejali kolakisa biso bomoto misato na Njambe:

1. Libatisi na Yesu na Matai 3:13-17 - Tata alobaki, uta Likolo, Mwana ajuaki libatisi mpe Molimo Mosanto akitaki likolo na Mobikisi na lolenge na ebenga.

2. Lolenge esengeli kobatisama na Matai 28:19: "Bobatisa bango na nkombo na Tata mpe na Mwana mpe na Molimo Mosanto".

3. Lipamboli na 2 Kolinto 13:13: "Tika ete ngolu na Nkolo Yesu Klisto mpe bolingo na Njambe mpe lisangana na Molimo Mosanto ijala na bino yonso".

4. Na bojalisi na moto Njambe alobi lokola moto moko te kasi bato - Gen. 1:26: "Tika tojalisa moto na lolernge na biso na elilingi na biso."

Mpo na kosukisa - Na moto mpe ajali na ndambo misato: njoto, bomoi mpe molimo, mpo ete tojalisami na lolenge na Njambe.

NDAMBO 2 -

MATEYO MPO NA YESU KLISTO

Koyekola na 6 - BOKOKISI NA MASAKOLI

Na maloba yonso na Yesu oyo tolingi kotala okomona masakoli na Kondimana na Kala mpe likomi na Kondimana na Sika oyo elakisi bokokisi na

yango na nsima na mbula nkama na nkama. Oyo yonso ijali makambo na kokamwa mingi mpenja!

1. Klisto akouta na Yisalaele Mit. 24:17; Mat. 1:17.
2. Akobotama na libota na nkoko Davidi, na ekolo na Yuda - Gen. 49:10; Yis. 11:1; Luk. 1:31-33.
3. Akobotama na mboka Beteleme Mik. 5:2; Luk. 2:4-7.
4. Akobotama na mwasi oyo ayeba naino njoto na mobali te - Yis. 7:14; Mat. 1:18, 22, 23.
5. Koya na Klisto esakolamaki liboso-Yis. 40:3; Mat. 3:3.
6. Masia akojala Njambe -Yis. 9:6; Yoa. 1:14.
7. Ndambo mosusu na bomwana na ye ekoleka na Ejipito - Hos. 11:1; Mat. 2:13-18.
8. Akoyoka mpasi mpe akojala mbeka mpo na masumu na bato - Yis. 53:4-6; 2 Kol. 5: 21).
9. Akokota na Yelusaleme likolo na mwana na mpunda (Jek. 9:9; Mat. 21:2-5).
10. Bakopesa Ye ngai oyo basangisi na nkisi na bololo mpenja wana ekojala Ye na mpasi na ekulusu- Nje. 69:21; Mat. 27:34.
11. Bakobuka ata mokwa moko na njoto na Ye te - na oyo kufa na Ye ekokesena na lolenge Baloma bakosala yango na ntango na kobakisa motO na ekulusu (Nje. 34:20; Yoa. 19:33-36).
12. Bakobwaka jeke mpo na bilamba na Ye - Nje. 22:18, Mat. 27:35.
13. Ekojala Ye kati na kufa na ekulusu akoloba maloba mosusu- Ne. 22:1; Mal. 15:34.
14. Akosekwa lisusu kati na bakufi Nje. 16:10; Mis. 2:27.

Mpo na kosukisa - Masakoli oyo, moko na moko, ejali litatoli mosusu mpo na nguya monene na Njambe mpe lolenge Ye ayebi makambo yanso !

Koyekola na 7 - BONJAMBE NA KLISTO

Toyebi ete Yesu ajali Njambe mpo ete ajali na makambo yonso oyo ijali kati na ejaleli na Njambe. Yekola biteni oyo ijali kotalisa yango :

1. Ajali **libela na libela** - Mik. 5:2; Yoa. 8:58; Kol. 1:17; Emon. 1:8.
2. **Abongwaka te** - Ebe. 13:8.
3. Ajali na **bokonji mpe nguya yonso** - Luk. 8:24; Mat. 28 :20.
4. Ajali **bipai yonso** mbala moko - Mat. 18:20; Yoa. 1:48; 3:16; Mat. 28:20.
5. **Ayebi makambo yonso** - Mal. 11:2-6; Yoa. 2:24-25; Luk. 5:22; Mat. 24:3-31.
6. Ajali **bule** Mal. 1:24; ajali na isumu te 1 Pet. 2:22 ; Yoa. 19:4).

7. Ajali **sembo** - Yoa. 2:14-17, ntango apetolaki tempelo;; Mis. 17:31, akataka makambo sembo.

8. Atondi na bolingo Yoa. 15:13, mpe Yoa. 11:36.

9. Ajali na mawa -Tt. 3:5 akufaki mpo na biso.

10. Ajali sembo mpo na kokokisa bilaka na Ye 2Tim. 2:13.

Biblia ekumisi Klisto ete Ye ajalaka ntango anbe asalaka misala minene oyo mitano: **Kojalisama** (Yoa. 1.3); **kobelaka** oyo ejalisami (Baeb. 1:3); **bolimbisi** (Luk. 7:48); **kosekwisa bakufi** (Yoa 6.39); **kokata makambo na bato** (Yoa. 5:22).

Mpo na kosukisa - Lokola Njambe asekwise Yesu, ejali litatoli oyo eleki matatoli yonso na monene ete ajall Mwana na Ye bongo, Ye na Tata bajali na bonjambe moko.

Koyekola na 8 - BOMOTO NA KLISTRO

Mpo ete ajala Mobikisi, ekokaki te bobele ete Yesu ajala Njambe mpe ete asila kobotama na mwasi oyo ayebakl naino njoto na mobali te -kasi lisusu mpe esengelakl ajala mOto mpenja (1Tim. 2:5). Tala malamumu matatoli oyo ijali kolakisa solo bomoto na Ye na njoto na mosuni:

1. Ajuaki ba-**nkombo na bato** (Mat. 1:21). Abiangami na nkombo "Mwana na moto mbala 77.
2. Ajalaki na **bankoko na ye kati na bato** (Mat. 1:1-16).
3. Ayokaki **njala** (Mat. 4:2) mpe ayokaki mposa na komela (Yoa. 4:7: 19:28).
4. **Alembaki** na njoto (Yoa. 4:6); alalaki mpongi (Mat. 8:24).
5. **Ajalaki na bolingo** (Mal. 10:21; Yoa. 11:36); mpe ayokelaki bato mawa (Mat. 9:36).
6. **Asilikaki**, mpe ayokaki mpasi na motema (Mal. 3:4).
7. Ayokaki **mawa na motema mpe amitungisaki** (Yoa. 11:33); alelaki na mpisoli (Yoa. 11:35; Luk. 19:41).
8. Ajalaki na **njoto na mosuni** (Yoa. 1:14); ajalaki na motema (Mat. 26:38); ajalaki na molimo Luk. 23:46).
9. **Akufaki** (Baeb. 9:27; Luk. 23:33).

Mpo na kosukisa Njambe mpe moto Aleluya, ajali Mobikisi solo!

Koyekola na 9: BOMOI NA KLISTO (Ndambo na Liboso)

Makambo mingi makomami mpo na bomoi na Nkolo na biso kati na mokili:

1. Lokola Njambe, Yesu ajali seko. Ye ajalaki naino mokili esalami te.

2. Matai mpe Luka bajali koyebisa biso ete Yesu abotama na Malia, mwana mwasi oyo ayebaki naino njoto na mobali te.
3. Bakataki Ye ngenga na nsima na mikolo mwambe (Luk. 2:21).
4. Bakendaki na Ye na Tempelo na Njambe ejalaki Ye na mbula jomi na mibale (Luk. 2:41-48).
5. Alekisasi bomwana moke na Ye na mboka Nasalete, lokola mosali na mabaya (Mal. 6:3). mosali na mabaya (Mal. 6:3).
6. Sanja motoba na ebandell na mosala na Ye ateyaki na mokili na Yuda, na Samalia mpe na Galilai.
7. Ndambo na mibale na m0sala na Ye aumelaki sanja motoba to mwambe: ateyaki, abikisasi bato na malali mpe asalaki bikamwiseli na Kapalanaunma mpe na Gallai. Talaka ndenge na **bikamwiseli na Ye:**
 - a. Biloko na mokili bisalami na Njambe (Mat. 8:26-27).
 - b. Kolonga milimo yonsO na mabe (Mal. 5:12-13; Mat. 8:28-32; 9:32-33; 15:22-28; 17:14-18; Mal. 1:23-27).
 - c. Kobikisa malali mokatatali (Mat. 8: 13: 9:6); malali na mbula 38 (Yoa. 9:5); loboko ekuta (Mat. 12:13); molimo na malali (Luk. 13:12); kokaokisa makila ejalaki kotanga (Mat. 9:22); makolo mpe maboko na kovimba (Luk. 14:2); moto na njoto (Mat. 8:15); baemimi (Mat. 9.83); moto abotama na miso na kokufa (Y0a. 9:1-38); ayokisi lisuSu bato bakufela matoi (Mat. 11:5): moto na malali na mbala (Mat. 8:3; Luk. 17:19).

Ejangi ndenge na malali jomi te oyo Yesu abikisasi.

- d. KufalaLasalo (Yoa. 11:43-44): mwana mwasi na Yailo (Mat. 9:18-26), mwana na mwasi na Naina akutela mobali (Luk.7:12-15).
- e. Bikamwiseli ndenge na ndenge. Abongolaki mai na vinyo (Yoa.2:1-11); aleisaki bato nkoto mitano (Yoa. 6:1-14): atambolaki likolo na mai (Yoa. 6:15-21) ; aleisaki lisusu bato nkoto minei (Mat.15:32-39): akaokisi njete na mowiti (Mat. 21:18-22): ajuaki mbongo na monoko na mbisi na mai (Mat. 17:27): kokanga ebele na mbisi (Luk. 5:1-11; Yoa. 21:6).
- f. Bikamwiseli eleki yonso na monene nde kosekwa na Ye (1Kol. 15:4: Lom. 1:4).

Koyekola na 10: BOMOI NA KLISTO (Ndambo na Mibale)

8. Ndanmbo na misato na mosala na Yesu ejalaki mbala na nsima na Galilai nmpe eumelaki pene mbula moko. Esalamaki na Galilai mpe na bisika na mpembeni na ekolo yango. Bibebe na bato bajalaki kolanda Ye. Asakolaki liteyo likolo na ngomba (Mat. 5-7).

9. Na nsima na yango Bafalisai balukaki Ye mpo na koboma Ye. Yesu atambolaki na mboka na Kapalanauma, na Fenisia, na Betesaida, na Kaisalia Filipi mpe na nsuka ajongi na Galilai.

10. Sanja motoba na nsuka ajalaki koteya Liloba, kosakola mpe kobemba.

11. Poso na nsuka ejalaki na yenga na mangalala, Elambo na Nkolo, Getesemane, kosambisama mpe kufa na ekulusu.

12. Nsima na mikolo misato, lokola esakolamaki liboso, Yesu asekwaki kati na bakufi.

13. Mikolo ntuku minei nsima na kosekwa na Ye, ajalaki komonana na miso na bato, ejalaki Ye konetolama Likolo mpo na kojongela Tata na Ye Njambe (Mis. 1:10-11).

Lisolo kati na kelasi - Makambo nini kati na bomoi na Klisto ilakisi bonjambe na Yesu? Makambo nini ilakisi bomoto na Ye?

Koyekola na 11 - LISEKWA na YESU KLISTO

Kosekwa na Yesu ekomami mbala 104 kati na kondimana na Sika. Ejali moboko³³ na liteyo na Makomi na Njambe oyo ejali Biblia. Bobele na losambo na baklisto mobandisi ajali seko kati na bomoi !

1. Matatoli mpo na lisekwa:

1. Liyita etlkalaki mpamba - Mat. 28:6; Luk. 24:3.
2. Litatoli na banje- Mat. 28:4-1 mpe Luk. 24:5-7.
3. Bato basololaki na Ye nsima na lisekwa: Petelo, Malia, Keleopa mpe Toma.
4. Yesu aliaki mpe amelak mpe atalisaki mpota na Ye
5. Bato nkama mitano (500) bamonaki Ye mbala moko - 1 Kol. 15:6.
6. Amonanaki na Setefano na ntango bajali koboma ye- Mis. 7:56.
7. Amonanaki na Paulo na njela na Damaseke Mis. 9:6.
8. Bibebe na bibebe na bato basili kolongisa ete Ye ajali Moblkisi Oyo ajall na bomoi.
9. Ebele na matatoli mosusu - Mis. 1:3.

2. Lolenge na njoto na Kisto nsima na lisekwa na Ye:

1. Ejalaki na mosuni mpe na mikwa - Luk. 24:39.
2. Ejalaki njoto na nkembo - Filip. 3:21.
3. Ejalaki njoto oyo ekoki kokufa te libela na libela - Lom. 6:9.

³³ "fondation"

4. Ejalaki njoto na molimo- 1 Kol. 15:44.

Mpo na kosukisa - Na mikolo oyo tojali, monguna oyo bato babangaka koleka minguna yonso mosusu ejali kufa. Kasi lisekwa ejall na nguya mingi koleka liwa mpo ete ejali kobuka nguya na liyita nye mpenja.

NDAMBO NA 3 -

MATEYO MPO NA MOLIMO MOSANTO

Koyekola na 12 - BOMOTO NA MOLIMO MOSANTO

Mpo na nini tolobaka ete Molimo Mosanto ajali moto? Ntina mosusu yango oyo:

1. Na lolenge iblia elobaka mpo na Molimo Mosanto, etalisi bomoto na Ye.

Tango na Yoane 16:78 mpe 13: 15. Wana tomoni bomoto na Ye na monoko na Liela³⁴, "Ye", mpo na koloba mpo na Molimo Mosanto. Tala mpe na Yoane 15:26

2. Ajali na motindo na moto.

1. Akanaka makambo-1 Kol.12:11.
2. Ajali na mayele - Neh. 9:20; Lom. 8:27.
3. Ajali na boyebi -1 Kol. 2:10-12.
4. Ajal na nguya Mis. 128.
5. Ajalaka na bolingo Lom. 15. 30.
6. Ajalaka na mawa-Ele. 4:30.

3. Asalaka makambo bobele moto akoki kosala.

1. Alukaka makambo na bojindo na Njambe - 1 Kol. 2:10.
2. Alobaka - Emon. 2:7, mpe angangaka - Gal. 4:6.
3. Abondelaka mpo na biso-Lom. 8:26.
4. Atatolaka -Yoa. 15:26, mpe ateyaka - Yoa. 14:26: 16:12-14.
5. Akambaka mpe alakisaka biso njela -Lom. 8:26.
6. Apesaka malako - Mis. 16:6-7: abengaka bato mpo na kopesa bango misala- Mis. 13:2.

Ajali Mobondisi Monene- Yoa. 14:16. Na monoko na Liela liloba "Parakletos elingi koloba ete "Mosungi oyo abelemaka na mpembeni na moto. Ajall Moninga na yo oyo atambolaka elongo na yo.

³⁴ "grec"

Mpo na kosukisa - Molimo Mosanto ajali moto mpo ete akokanisaka, akanaka, ayokaka, ayebaka, alingaka, ayokaka mawa mpe asalaka misala oyo moto asalaka.

Koyekola na 13 - BONJAMBE NA MOLIMO MOSANTOO

Molimo Mosanto ajali Njambe na Nguya yonso. Ajali ndenge moko na Tata mpe Mwana na makambo na Ye yonso.

1. Ejalel na Molimo Mosanto ejali bonjambe.

1. Libela na libela - Ebe. 9:14.
2. Ajali bipai yonso mbala moko - Nje. 139:7-10.
3. Ajali na nguya yonso - Luk. 1:35; Gen. 1:2-7.
4. Ayebi yonso 1 Kol. 2:10, 11.
5. Ajali bule - Luk. 11:13,
6. Ajali bosolo -1 Yoa. 5:6.
7. Ajali boboto - Neh. 9:20.
8. Asanganaka na bandimi na Yesu-2 Kol. 13:14

2. Molimo Mosanto asalaka misala oyo bobele Njambe akoki kosala.

1. Kojalisama (Ebandeli) Yob. 33:4.
2. Lobiko-1 Kol. 6:11: atiaka elembo na lobiko – Efe.1:13.
3. Apesaka bomo-Yoa. 6:63.
4. Apesaka mbotama na sikaYoa. 3:5, 6.
5. Apesaka masakoll-2 Pet. 1:21.
6. Andimisaka bato mpo na boyengebene, mpe mpo na ekateli³⁵ na Njambe oyo ekoya -Yoa. 16.8-11.

Mosala - Lukaka kati na Kondimana na Kala, biteni misato Oyo topest na kelasi lelo te, oyo llobi mpo na Mollno Mosanto.

Koyekola na 14 -

NKOMBO MPE BILEMBO NAA MOLIMO MOSANTO

1. Nkombo mosusu na Molimo Mosanto.

1. Molmo Mosanto -Luk. 11:13.
2. Molimo na Ngolu - Ebe. 10:29.

³⁵ Lingala na Bibla elobi, "kOsambisama", kasi moto te akosamba !

3. Molimo na Kojikisa Mat. 3:11, 12; Yis. 4:4.
4. Molimo na Bosolo (Yoa. 14:17; Ib:26; 16: 13; 1 Yoa.5:6)
5. Molimo na Bomoi- Lom. 8:2.
6. Molimo na Mayele mpe na boyebi- Y1s. 11:2; 61:1,2: Luk. 4: 18).
7. Molimo na Elaka (Efe. 1:13).
8. Molimo na Nkembotl Ple. 4:14).
9. Molimo na Njambe mpe na Klisto (1 Kol. 3:16; Lom.8:9).
10. Mobondisi - Yoa. 14:16.

2. Bilembo oyo ilimboli Molimo Mosanto

1. Mai (Yoa. 3:5: 7:38-39). Mai ekolisaka, elembisaka, esukolaka, ejali na mpamba, elekaka mingi.
2. Moto (Mat. 3:11). Motò epesaka pole, ejikisaka, epetolaka, elukaka.
3. Mopepe (Yoa. 3:8). Mopepe ejali na nguya, ejongisaka bomoi mpe makasi, ekendaka epai yango elingi, ejali na nse na bokonji na moto te, emonanaka na miso na bato te kasi asalaka misala na yango.
- 4 Mafuta (Nje. 45:7). Mafuta ebulisaka, ebondisaka, epesaka pole, ebikisaka.
5. Mai na mbula oyo ekweyaka (Nje. 72:6). Mbula elembisaka, esukolaka, ejalaka mingi, mpe ebotisaka mbuma.
6. Ebenga (Mat. 3:16). Ebenga ejalaka na bopolo.
7. Mongongo (Yis. 6:8). Mongongo elakisaka njela, elobaka mpe ekebisaka.
8. Elembo (Emon. 7:2; Efe. 4:30). Elembo yango ejali ndakisa na bosembo mpe ekangaka mpo na kojipa mpe kobatela

KOYEKOLA- Misala na Molimo Mosanto kati na moko moko lisa oyo ljali na naina nini epal na Moklisto?

Koyekola na 15- MASUMU LIBOS0 NA MOLIMO MOSANTO

Bandimi mpe baoyo bajangi kondima bakoki kosala masumu liboso na Molimo Mosanto. Mbala mingi masumu yango ijali ndenge moko. Likambo monene ejali ete kosala masumu liboso na Molimo Mosanto esukaka na etumbu makasi mingi.

1. Masumu na bapakano :

1. Kotemela Mlimo Mosanto (Mis. 7:51).
2. Kofinga Molimo Mosanto (Ebe. 10:29).
3. Kotuka Molimo Mosanto (Mat. 12:31, 32).

2. Masum na mondimi

1. Koyokisa Molimo mawa (Efe. 4:30-31; Yis. 63:10).
2. Kobukela Molimo Mosanto lokuta (Mis. 5:3, 4).
3. Kojimbisa Molimo Mosanto (1 Tes. 5:19).

Mpo na kosukisa - Kotemela Molimo Mosanto etali mosala na Ye na kobota na sika. Koyokisa Molimo mawa etali koyokisa Molimo mawa ejali Ye kati na motema na mondimi. Kojimbisa³⁶ Molimo etali mosala na Ye na KOpesa mondimi makoki mpo na misala na jambe.

NDAMBO NA 4 -

MATEYO MPO NA MOTO

Koyekola na 16: LOLENGE NA MOTO NA EBANDELI

Moto asalemaki na lolenge mpe na elilingi na Njambe- Gen.1 :26 ; 9 :6. "Lolenge" elimboli ndakisa na eloko mosusu. "Elilingi" elimboli ete ndakisa yango ejali lokola eloko yango.

1. "Na lolenge" na Njambe elingi te koloba ete moto ajali na lolenge na njoto na Njambe, mpo ete Njambe ajali Molimo.
2. Moto na liboso ajalaki na mayele. Apesaka nkombo na banyama (Gen. 2:19, 20). Ayebaki koloba, kokanisa mpe kososola.
3. Ajalaki na makoki mpo na kopona oyo ejali malamumpe oyo ejali na molimo.

Lisolo - Naino moto akweyaki na lisumu te, na lolenge nini bomoi na ye ekesenaki na oyo na ye lelo ?

Koyekola na 17 - KOKWEYA NA MOTO

Bobelesambo na baklisto te eteyaka mpo na kokweya oto na bisambo mosusu bateyaka yango. Genese 3 ejali kolakisa biso mobimba na likambo oyo mabe mpenja oyo colmelaki biso bato yonso.

Lisolo oyo ejalf koyebisa te ndenge lisusu ekoaci kokota na nokili mpo ete Satana asilaki kosala lisumu mpe babeganaki ye na Lola (Eje. 28:12-15; Yis.

³⁶ kojimbisa oyo ejali lokola koboma motò mpo na kosopela yango mai

14:9-14). Ejali koyebisa biso lolenge lisumu ekotaki kati na bato mpe ekomisaki biso bato na masumu.

1. Oyo amemalki ekweli - Gen.3:1.

1. Satana ayaki na lolenge na moto te, kasi ayaki lokola nyoka kitoko na miso.

2. Ayak na lokoso na ye ntango Adama na Ewa bajalaki esika moko te - lisanga ejalil eloko makasi.

3. Komekama na ye eyaki na tnjela na mposa na moto oyo elongobani mposa na kolia mpe na boyebi - Kasi bajalaki kobatela mposa yango malamumu te.

2. Bitape na ekweil -

1. Ewa alutaki kobeleva na njete ekokaki ete akima esika na komekanma.

2. Ajalaki kosepela komona na miso eloko oyoo epekisami.

3. Akotaki na lisolo, ye na Satana.

Lisolo kati na kelasi - Satana asalaka mosala na ye na lolenge nini mpo na kokOsa bato mikolo oyo? Kokesena ejali to mayele na ye ejali bobele ndenge moko na ntango oyo?

Koyekola na 18 -

NSUKA NA LIKAMBO MPO NA KOKWEYA NA MOTO

1. Etumbu oyo eyakl noki:

1. Bakomaki bato na masumu bomoi na bango na molimo ekufaki Efe. 2:1.

2. Miso na bango ifungwamaki mpe bayebaki ete bajalaki bolumbu.

3. Bamibombaki na miso na Njambe - lisumu ekabolaka moto na yambe.

2. Njambe alakelaki bango mabe - Gen. 3:14-19.

1. Epai na nyoka: alakami mabe na koleka bibwele yonso mpe nyama yonso na bilanga.

2. Epai na mwasi: mpasi mpe mawa na kobota.

3. Epai na mobali: mabele elakami mabe ete ebimisa njube mpe matiti mabe: akobikisa bomoi na ye bobele na motoki na njoto. Akokufa mpe akojonga na mputulu oyo ye autaki.

3. Makambo oyo malandaki yango:

1. Sasaipi bato yonso bajali basumuki liboso na Njambe - Lom. 5:12.

2. Mokili mobimba ejali na ekweili na miso na Njambe - Lom. 3:19.
3. Bato oyo naino babotami na Molimo te bamonami ete bajali bana na satana, bana na Njambe te -Yoa. 8:44.
4. Libota mobimba na bato bakoma bakarngami na Satana - 2 Kol. 4:4
5. Elaleli mobimba na moto ebebi na lisumu: na mayele, na makanisi mpo na malamumu mpe mabe, na mpe njoto- Gen. 6:5; Efe.4:18; Lom. 7:18.

Mpo na kosukisa - Na ntango na kokweya na moto. Njambe apesaki elaka ete akotinda Mosikoli elongo na mwango³⁷ mpo na lobiko na bato (Gen. 3:15). Pene mbula nkoto minei na nsima Njambe akokisaki yango na Ekulusu.

NDAMBO 5 -

MATEYO MPO NA LOBIKO

Koyekola na 19: KOBONGWANA

Mateyo mpo na kobongwana mamonami kati na Makomi koleka nmbala 100.

1. Ndimbola na kobongwana:

1. Ndimbola mabe ejali bobele mawa na ntina na lisumu te. Bato mingi balelaka na ntina na lisumu kasi bajongelaka yango nokinoki. Yuda Mokeliota mpe Esau (ebe. 12.17) balakis aki mawa mpo na lisumu na bango kasi babongolaki motema te.

2. Ndimbola malamumu - ejali mbongwana na motema oyo ekambaka epai na mbongwana na etambweli- Mat. 21:28-32.

2. Monene na likambo na kobongwana:

1. Likambo monene na liteyo na Yoane Mobatisi ejalaki kobongwana - Mat. 3.1-2.

2. Yesu asakolaki kobongwana - Mat. 4.17

3. Alakaki bayekoli na Ye ete basakola kobongwana Malako 6.12.

4. Nsima na mokolo na ntuku-mitano bayekoli basakolaki kobongwana - Mis. 2.38; 20.21.

5. Mposa na Njambe ejali ete yonso babongwana- 2 Pet. 3.9.

6. Nsuka na kojanga kotosa Njambe ejali Lifelo - Luka 13.3.

3. Litomba mpo na kobongwana:

1. Lola mobimba ejali na esengo Luka 15.7, 10.

³⁷ ebongiseli

2. Eyeisaka kolimbisama na lisumu - Yis. 55.7; Misala 3.19.
3. Molimo Mosanto asopami likolo na mosokemi oyo abongwami - Mis. 2.38.

Mosala - Salela moko na makomi toutotala mpo na kobongisa liteyo mpo na kobongwana.

Koyekola 20 - KONDIMA

Kondima ejali kati na moboko³⁸ na losambo mpe bomoi na baklisto mpo ete tobikisami na ntina na kondima - Efe. 2.8. Ejalaki Klisto kosolola na bato mpe kobikisa bango alukaki bilembo na Kondima kati na bango yonso. Ojali koyeba naliano tnakambo yo Biblia eyebisi biso?

1. Mwasi na Sulapoinika ajalaki na kondima na molende - Malako 7.26
2. Kapitene na basoda alakisaki kondima na mosokami - Mat. 8.8-10.
3. Mokufeli miso alakisaki kondima na mpiko – Malako 10.51.

1. Ndimbola na kondima:

1. Kondima ejali komipesa mpe kotia motema ete ikambo ejali solo mpenja: ejali etingia³⁹ na likambo yango kino nsuka ebe.11.1. Kondima oyo ebikisaka ejali kondina na moto ye moko na Nkolo Yesu Klisto
2. Kondima oyo etali lobiko ejali na ndenge mibale:
 - a. Kondima oyo ejali kati na bongò⁴⁰ - boyebi na Klisto oyo ajalad kati na mokili kala, mpe koyamba na moto ete Biblia ejali solo.
 - b. Kondima na nmotema- kondima oyo eutaka na motema etindaka moto ete asala misala na ntina na Kondiina na ye. Kondima na solo na Klisto ejali kopesa moto ete ayamba Ye Yoa.1.12; Kol. 2.6. Boyebi mpe kondima na monoko ijali na litomba mpenja te; kondima na solo esengi ete moto ayamba Yesu kati na motema na ye.

2. Litomba mosusu mpo na kondima:

1. Tobikisami na ntina na kondima- Gen. 15.6; Lom. 5.13 ; Gal. 3.26.
2. Tobulisami na ntina na kondima - Mis. 26.18.
3. Kimia, kopema, esengo mpe kosila na ntembe iyaka na motema na moto na ntina na kondima-Yis. 26.3; Fil. 4.6; ebe. 4.1: 1-3; Pet. 1.5.
4. Tosalaka misala minene mpo na Njambe na ntina na kondima- ebe. 11.32-40; Mat. 21.21; Yoa. 14.12.

³⁸ "fondation"

³⁹ komikangisa na yango na motema moko

⁴⁰ "cerveau"

Lisolo kati na kelasi - Pesa ndakisa na kondima na motò mpe na motema oyo osili komona.

Koyekola na 21 - BOMOI NA SIKA, TO MBOTAMA NA SIKA

Njela mosusu ejali te mpo ete moto akoma Moklisto, bobele Lingomba oyo elakisi ete moto asili kokoma Moklisto botama uta na likolo.

1. Bomoï na sika ejali nini?

1. Bomoï na sika ejali libatisi te. Libatisi ejali lilako mpo na Lingomba oyo elakisi ete moto asili kokoma Moklisto.

2. Ejali te mokano na moto ete alingi koboya makambo na mabe. Oyo ejali bobele mayele na moto ye moko mpo ete atika mabe mosusu. Kasi bomoï na sika ejuamaka na Molimo, ejali mbongwana oyo esalamaka **bobele** na nguyana na Njambe.

3. Bomoï na siKa ejall tmbotama na sika, bojalisami na sika - 2 Kol. 5. 17; Efe. 2.1.

2. Ekoki ete mbotama na sika ejala

1. Ekoki ete moto yonso abotama na sika - moto te akoki kotikala libanda na likambo oyo - Yoa. 3.3-7; Gal. 6.115.

2. Ekweili na moto kati na lisumu esengi yango -Yoa. 3.6; Yil.3.23; Lom. 7.118; 8.8.

3. Bule na Njambe esengi yango - ebe. 12. 14.

3. Njela na kojua bomoï na sika

1. Ejali mosala na Njambe- Yoa. 1.13; Tito 3.5; Yoa. 3.5. Ejali yonso mobimba mosala na Njambe.

2. Mosala mosusu ejali epai na moto Yoane 1.12-13 etii makanisi yonso mnibale, oyo na moto mpe oyo na Njambe, esika moko mpo na koyeisa bomoï na sika: "Baoyo bayambi Ye... babotami na Njambe".

Mpo na kosukisa - Moto ajuaka bomoï na sika mpo na koyamba iteyo na Nsango Malamu (1 Kol. 4. 15; Yak. 1.18; 1 Pet. 1.23), mpe mpo na koyam ba ye mokO Yesu Klisto kati na motema na ye - Yoa.1.12-13; Gal. 3.26.

Koyekola na 22 - KOLONGISAMA

1. Ntina na yango

Ejali mbongwana na lolenge moto ajali epai na Njambe, to lolenge na lokumu na ye, moto, epai na Njambe. Bomoï na sika etali mbongwana na ejaleli na mondimi mpe kolongisama etali mbongwana na lokumu na ye na miso na

Njambe. Eleki kolimbisama; kolongisa elimboli kosakola ete moto ajali moyengebene⁴¹.

Kolongisa ejali ekateli na Njambe oyo elobl ete baoyo bandimelf Klisto bayengebeni⁴² na miso na Ye mpe Dajan na ekwei mpe lisumu lisusu te.

2. Kolongisa ejall na makambo mibale

1. Kolimbisama na masumu, kolongolarma na ekweli mpe etumbu - Mika 7, 18-19; Mis. 13.38; Lom. 8. 1, 33-34.
2. Kopesama na boyengebene⁴³ na Klisto mpe Kojongisama na bomoko elongo na Njambe -2 Ntango 20.7; Yak. 2.23; Lom. 5.17-21.

3. Njela na kolongisama

1. Nela te: Na misala na Mobeko te -Lom. 3.20, 28; Gal. 2.16:3.10.
2. Njela mpenja: na ngolu na Njambe na kosomba te - Lom. 3.24.
3. Mpo na makila na Yesu Klisto - ngolu na kolongisama - Lom. 3.24; 5.9; 2 Kol. 5.21; Ebe. 9.22.
4. Mpo na kondimela Yesu Klisto. Kondimela Ye ekokisi kolongisama na bomoi na mondimi- Gal. 2.16, Lom. 3.26; Gal. 3.16; Misala 13.39.

Lisolo kati na kelasi - Kolongisama ekeseni na Kolimbisama na njela nini?

Koyekola na 23 - KOJALISAMA MWANA

1. Ntina na "kojalisama mwana"⁴⁴

Likambo oyo euti na mobeko na Baloma na ntango na Yesu mpe Paulo. Elimboli ete moto akamati mwana na moto mosusu kojalisa ye mwana na ye moko, na bongo mwana yango ajali na lokumu moko na mwana oyo moto abotaki ye mpenja. Tala Gal. 4.5; Lom. 8.15, 23; 9.4; Efe. 1.5.

2. Mapamboli mousu mpo na kojalisama mwana na Njambe

Njambe alingaka biso na bolingo oyo ejali bobele na Ye (Yoane 17.23) mpe abatelaka biso na bolingo na Ye, Tata (Luka12.27-33).

⁴¹ moto oyo ajali sembo mpenja

⁴² bajali malamau

⁴³ bosembo

⁴⁴ "adoption"

Tojui nkombo na libota na Njambe (1 Yoa. 3.1; Efe. 3.14-15): tojui elingi na ibota na Ye (Lom. 8.29); tojui bolingo oyo ejali kati na libota na Njambe (Yoa. 13.35: 1 Yoa 3.14): tojui molimo oyo ejali na bana na Ye (Lom. 8.15: Gal. 4.6); apesi mpe biso mosala na ibota na Ye (Yoa. 14.23-24; 15.8).

Tojuaka bitumbu na Ye Tata (Ebe. 12.5-11): Ye Tata abondisaka biso (Ys. 66.13: 2 Kol. 1.4), mpe apesi biso libula (1 Pet. 1.3-5; Lom. 8. 17).

3. Matatoli mpo na bomwana yango

1. Baoyo bakamatatnl kalu na libota na Njambe:

- Molimo na Njambe akatnbaka bango (Lom. 8.4: Gal. 5.18).
- Bandimelaka Njambe na kondirna oyo ejalaka bobele na mwana (Gal. 4.5-6).
- Bajali na bonsonnl na KoKOTela Njambe na elaka te (Efe.3. 12).
- Bajali na bolingo mpo na bandeko kati na Ye Nkolo (1Yoa.2.9-11; 5.2).
- Batosaka (1 Yoa. 5.1-3).

Lisolo kati na kelasi - Makambo oyo mibale, kojala mwana na Njambe mpe kojala mosali na Njambe, keseni boni?

Koyekola na 24 - KOBULISAMA

Mosala na kobulisama etalf mpe ejali etambwell na biso. m disama ejali oyo Njambe asalaka mpo na biso, kasi kobulisa ejali oyo Nambe asalaka kati na biso.

1. Ndimbola na 'kobulisama'

Makanisi majall misato kati na ndimbola oyo:

1. Kokabwana na mabe - 2 Nta. 29.5, 15-18; 1Tes. 4.3.

Kobulisama etali mosala na kopesa mokongo na yonso ejali lisumu mpe etiaka mbindo na molmo mpe njoto na moto.

2. Komipesa na Njambe - Lew. 27.14,16; Mituya 8.17 ; Yoa. 10.36. Yonso ebulisami oyo epesami bobele mpo na mosala na Njambe.

3. Oyo Njambe asalaka mosala na yango Eje. 36.23.

2. Ntango na kobulisama

Tokoki kotala kobulisama lokola likambo esalami kala, ejali kosalama lelo, ekosalama mpe na ntango ekoya; to mpe lokola esalami mbala moko nokinoki, mokemoke mpe wana ekoki yonso mobimba.

1. Nokinoki - 1 Kol. 6.11; Ebe. 10.10,14; Bobele mpo na kondimela Klisto, mondimi akotisami nokinoki na lolenge na kobulisanma.

2. Mokemoke 2 Pet. 3.18; 2 Kol. 3.18; 1 Tes. 3.12. Tojali kobongolama na nkembo moko kino na nkembo mosusu.

3. Kobulisama na nsuka oyo ekokisami mpenja - 1 Tes. 5.23 ; 1 Tes. 3.13.

3. Njela na kobulisama

Njela ijali mibale, mosusu na Njambe mpe mosusu na moto: Njambe mpe moto basangani mpo na kosukisa mosala na Njambe kati na moto na lolenge bango mibale balingi.

1. Epai na Njambe ejali mosala na Njambe na bonjambe na Ye misato:

- Njambe Tata - 1 Tes. 5.23-24; Yoa. 17.17.
- Yesu Klisto Mwana na Njambe Ebe. 10.10: Efe. 5.25,27: 1 Kol. 1,30.
- Molimo Mosanto-1 Pet. 1.2; 2 Tes. 2.13.

2. Epai na moto:

- Kondimela mosala na Yesu Klisto na kosikola - 1 Kol. 1.30. Libombami na bomoi na bule ejali kati na likambo oyo – ntango yonso koyamba Yesu Klisto na bojui yonso na ngolu na yango Ye na bosenga yonso na moto.
- Koyekola Makomi na Njambe mpe kotosa yango - Y0a 17.17: Efe. 5.26; Yoa 15.3.

Lisolo kati na kelasi - Bosolola bilaka na kobulisama ndambo na ndambo na yango esalamaka na ntango nini?

Koyekola na 25 - KOBONDELA

Bomoi na Moklisto ekoki kobatelama te soko kobondela ejali te; ejali mpema mpenja na Moklisto.

1. Litomba na mosala na kobondela

1. Kojanga kobondela eyokisaka Njambe mpasi na motema - Yis. 43.21-22; 64. 6-7.

2. Mabe ndenge na ndenge eyaka mpo na kojanga na kobondela - Sef. 1.4-6; Dan. 9.13-14.
3. Kojanga kobondela ejali lisumu 1 Sam. 12.23.
4. Koumela na kobondela ejali lilako malamumu - Kol. 4.2; 1 Tes. 5.17
5. Kobondela ejali njela Njambe apesi mpo ete tojua makabo na Ye- Dan. 9.3; Mat. 7.7-11; 9.24-29; Luka 11.13.
6. Bantoma bamonaki kobondela ete ejalaka mosala na bango oyo elekaki na ntina monene - Mis. 6.4; Lom. 1.9.

2. Motindo nini kobondela

Ekoki ete kobondela ejanga biteni minei te -

1. Kosanmbela - kosanjola mpe kokumisa Njambe - Nje. 95.6.
2. Koyambola - mbongwana na lisumu yonso moto ajali kososola - Nje 32.5.
3. Matondi - Bafil. 4.6.
4. Kosenga- mabondeli, bilombeli, mituna, mposa - 1 Tim.2.1.

3. Bipekiseli na kobondela

1. Ntembe - Yak. 1.6-7.
2. Molimo na koboya kolimbisa moto to bato mosusu - Mal. 11.25.
3. Masumu na mobondeli - Nje. 66.18.
4. Kolomba na motindo mabe Yak. 4.3.

4. Bilaka mosuSu mpo na mosala na kobondela - Mal. 11.24 ; Yoa. 15.7; 1 Yoa. 5.14-15; Efe. 3.12,20; Bafil. 4.19; 4.6; Mat. 7. 7-8; Luka 11.9-13; Ebe. 4.16.

Lisolo kati na kelasi - Mikolo oyo ofui biyano nini na mabondeli na yo? Mikolo oyo ojali kobondela mpo na likambo nini?

NDAMBO 6 -

LITEYO⁴⁵ NA LINGOMBA

Koye kola na 26 - NDIMBOLA MPE EBANDELI NA LINGOMBA

Mosala monene na Njambe na ekeke⁴⁶ oyo ejali koyanganisa gomba.

1. Ndimbola na 'Lingomba'

⁴⁵ "doctrine"; ejali likanmbo moko oyo eyanganisi makambo yonso lingomba eteyaka

⁴⁶ "age", "epoque"

1. Lingomba na Klisto ejali eloko na Kondimana na Sika oyo na Mokolo na Ntuku-Mitano mpe ekosuka ntango Klisto akojonga mpo na KoKalmata babulami na Ye.

2. Liloba mosusu mpo na lingomba ejali, "eklesia". Liloba oyo na liloba na liela⁴⁷ elimboli, kobianga "libanda na". Baklisto ngami libanda na motindo na mokili mpo ete bajala "kati na Klisto" - 1 Kol. 1.2.

3. Liloba 'eklesia' ekoki kolimbola ebolo⁴⁸ na bandimi kati na mboka na bango - Kol. 4.15.

4. Ekoki mpe kolimbola Lingomba oyo ejali bipai yonso 1 Kol. 15.9. Wana elimboli baklisto yonso bipai yonso.

5. Lingomba oyo emonami ejali lisanga na bango yonso nkombo na bango jali na mikanda na lingomba na mboka na mboka, na babikisami, na babikisami te. Lingomba oyo enmonami te ejali lisanga na bango yonso nkombo 1kOmami na Mokanda na Bomoï oyo ejali epai na Mwana na Mpate na Njambe - Emon. 21.27.

6. Lingomba na etumba ejali Lingomba na solo kati na mokili. Lingomba na elonga ejali ndambo na Lingomba oyo esili kokoma na Lola.

2. Ebandeli na Lingomba

1. Yesu Klisto abandisaki Lingomba na ntango Petelo ayambolaki ete Ye Mwana na Njambe, Masia (Mat. 16.16-18). Mobikisi na biso atongaki Lingomba na Ye likolo na Petelo te, kasi likolo na bosolo oyo esakolami na maloba na Petelo.

2. Likambo na kalakala ejali ete Lingomba ebandis amaki na Mokolo na koya na Molimo Mosanto, (Misala 2), ntango Molimo akitaki. Tala Misala 2.47; 1.13: 5.12; 2.46; 12.12.

Lisolo kati na kelasi - Pesa ndimbola ndenge na ndenge na liloba, "Lingomba".

Koyekola na 27 - MPO NA KOJALA KATI NA LINGOMBA MPE NTINA NA LINGOMBA

1. Njela kokoma moto na Lingomba

1. Mbongwana- Misala 2.38.

2. Kondimela Yesu Klisto lokola Mobikisi, Nkolo mpe Mwana na Njambe- Mat. 16.16-18.

3. Kojala na lobiko, bomoi na sika, mbotama na sika - Misala 2. 47.

⁴⁷ "grec"

⁴⁸ etonga

4. Kobatisama kati na Nkombo na Bomoto - Misato na Njambe - Mis. 2.38.

2. Mosala na Lingomba

1. Kosambela mpe kokumisa Klisto kati na mokili Efe.1.4-6.
2. Kopanja Nsango Malamu kati na mokili - Mat. 28.19-20 ; Mal. 16. 3.
3. Kolakisa mpe koteya Baklisto - Efe. 4.11-15: 1 Tes. 5,11; Kol, 12.1-31.
4. Kotatola ntango yonso mpe kokokisa Lilako Monene na Yesu kino nsuka na mokilf- Mat 28.19-20; Mis. 1.8.

Lisolo kati na kelasi - Bato babungaka mingi mingi a njela ini mp0 na oyo etall kojala 'moto na Lingomba'?

Koyekola na 28: BILEMBO MPE MALAKO NA LINGOMBA

1. Ndakisa mpo na Lingomba kati na Biblia

1. Njoto- Klisto ajali Motó mpe biso tojali bilembo⁴⁹ kati na njoto na Ye - Kol. 1.18; Efe. 1.22-23; Kol. 2.19.
2. Tempelo, ndako to efandelo mpo na Molimo na Njambe - Efe. 2.20-21. Klisto ajali libanga na nsuka na moboko⁵⁰ na ndako mpe biso tojali ndambo na ndambo kati na ndako yango.
3. Mwasi na libala na Klisto- 2 Kol. 11.2. Klisto ajali mobali na libala - Yoane 3.29. Lolenge na libala ekomami na Emoniseli 19.1.

2. Malako na Lingomba

Ijali mibale:

1. Libatisi - Mat. 28.19-20; Mal. 16.16; Mis. 2.38-41: 8.36 - 40: 10. 47-48.
2. Elambo na Nkolo - Mis. 2.42-46; 20.7; 1 Kol. 11.20-34.

Lisolo kati na kelasi - Limbola ntina mpo na kojala mondimi kati na lingomba lokola ndakisa oyo na likolo ejali kotalisa biso.

NDAMBO NA 7 -

LITEYO⁵¹ NA MAKOMI NA BIBLIA

⁴⁹ "membres"

⁵⁰ libanga oyo eleki ntina monene na "coin" na moboko ("fondation")

⁵¹ "doctrine" – bobebe likambo moko

Koyekola na 29- KOPEMISAMA NA BIBLIA

1. Makambo mosusu solo mpo na Biblia

1. Biblia ejali lisangana na babuku 66: Kondimana na Kala ejali na 39 mpe Kondimana na Sika 27.
2. Bato 36-40 bakomaki yango. Bajalaki bato ndenge na ndenge na bikolo na epal na epal. Ekomamaki mpe na molongo na mbula 1,600.
3. Kondimana na Kala ekomamaki liboso na monoko na liebele (hébreu), kasi ndambo mosusu na buku na Danyele mpe oyo na Ejela ikomamaki na mOnoko na Alamaiki. Bakomaki Kondimana na Sika na monoko na liela (grec).
4. Biblia ejali buku na kalakala koleka ba-buku yonso mosusu na mokili mobimba. Longwa na kobandisa yango kino na kosukisa esilaki mbula 1,600. Mokomi na liboso akufaki mbula 1,450 liboso na mbotama na mokomi na nsuka.

2. Ntina na iloba, kopemisa

1. Liloba yango na monoko na liela ejali, "theopneustos" - elimboli ete Njambe apemisi (maloba na Biblia). Liloba yango ekabolamaka boye: theo Nambe; pneustos = kopemisama - 2 Tim. 3.16.
2. Babulami na Njambe, ejalaki Molimo Mosanto kokengela bango, bakomaki maloba ejali Ye kolaka bango mpe abatelaki bango ete babunga soko moke te.

3. Biblia elobi ete epemis amaki

1. Bakomi na yango-2 Pet. 1.21.
2. Makomi na yango 2. Tim. 3.16.
3. Maloba na yango-I Kol. 2.13; 2 Pet. 3.2.

Lisolo kati na kelasi - Kati na makambo kitoko na Biblia yango nini esepelisi yo koleka?

Koyekola na 30: NSAMBO MIBALE MPO NA BIBLIA

1. Bikamwis eli nsambo na Biblia.

1. Ekanmwisell na kosanganisama na yango: buku moko esalami esika moko na monoko moko, buku mosusu ekomami na mokili mosusu mbula nkama na nkama na nsima, na monoko mpe mosusu.

2. Ekamwiseli na bomoko na yango: ejali lisangana na buku 66, kasi ejali bobele buku moko, mpo ete Mokomi ajali bobele moko, Ye Molimo Mosanto na Njambe. Kotemana ejali te na kati na yango.
3. Ekamwiseli na bompaka na yango, eleki buku yonso na bompaka.
4. Ekamwiseli na ndenge basombaka yango, ejali na buku mosusu te, banda na ebandeli na ntango kino lelo oyo, oyo eleki yango mpo na kosombama mingi mingi.
5. Ekamwiseli na elengi na yango; bobele buku oyo bato na ndenge yonso batangaka yango - bampaka, bato na mayele mpe bana mnike, kati na bikolo yonso.
6. Ekamwiseli na elobeli na yango; mingi na bakomi na yango bajalaki bato na kelasi mingi te, Kasi Dato na mayele bamoni yango lokola buku mok0 na mayele mingi mpenja.
7. Ekamwiseli na kobatelama na yango. Mbala na mbala bakonji mpe baleta baluki yango mpo na kotumba yango na motò mpe kolongola yango kati na ndako mpe mboka na bato. Kasi Njambe asili kobatelela biso yango kino lelo oyo, nmpe ejali na kati pene na ndako yonso na mikili wana bandimi bajali mingi.

2. Bilembo⁵² nsambo oyo jali ndakisa na Liloba na Njambe

1. Mopanga oyo ekweisaka moyoki- ebe. 4. 12.
2. Njondo (marteau) oyo ebukaka kotemela na moyoki - Yil. 23.29.
3. Mbuma, Liloba na bomol oyo ebotaka moyoki - 1 Pet. 1.23.
4. Talatala oyo elakisi moto amimona ye moko – Yakobo 1.23,25.
5. Moto na kojikisa mabe yonso kati na moyoki- Yil. 20.9 mpe 23.29
6. Mwindi oyo ckanmbaka mondimi mokolo na mokolo - NJe.119.105.
7. Bilei oyo eleisaka molimo na moto - 1 Pet. 2.2; 1 Kol. 3.2; Lom. 10.17.

Mosala - Pona elembo moko mpo na Liloba na Njambe mpe bongisa liteyo oyo ekoteya biso likambo moko monene mpo na yango.

Koyekola na 31: MPO NA NINI KOSAKOLA LILOBA NA NJAMBE?

1. **Moto akososola ekweili na lisumu** na ntina na esakweli na Liloba na Njambe - Mis. 2.14-37. Na liteyo na Petelo mokolo na koya na Molimo Mosanto, kati na biteni 23, libwa iuti na Kondimana na Kala.
2. **Kondima** eyaka mpo na koyoka Liloba na Njambe- Lom. 10.17.
3. **Kopetolama** eutaka na Liloba 2 Kol. 7.1. Bilaka na Njambe ijali maloba na Ye.
4. **Lisosoli na lobiko** eutaka na Liloba na Njambe 1 Yoa.5.13.

⁵² "symboles"

5. **Kobondisama** eutaka na Liloba-1 Tes. 4.18. (Maloba oyo makomami kati na Biblia).
6. **Bosolo** eutaka na Liloba na Njambe - Mis. 17.11.
7. **Mbotama na sika** eutaka na Liloba - 1 Pet. 1.23.

Mpo na kosukisa - Nsima na Kisto mpe Molimo Mosanto Biblia elali likabo monene na misato oyo Njambe akabeli mokili.

NDAMBO NA 8 -

LITEYO MPO NA BANJE

Koyekola na 32 - OYO BIBLIA ELOBI MPO NA BANJE

1. BAJALI

1. Liloba "mwanje"⁵³ emonani mbala na liboso na Genese 16.7 eyaki mwanje na Njambe kosalisa Agala esilaki Sala konyokola ye.
2. Maloba mingi mosusu ijali mpo na banje kati na Kondimana na Kala - Nje. 104.4; Dan. 10.12-13; 2 Sam. 14.20; Nje.103. 20; 2 Mikonji 19.35; 2 Sam. 24. 15-16.
3. Yesu andimelaki banje Mat. 18.10; Mal. 13.32; 8.38 ; 1. Mat. 13.41; 26.53.
4. Paulo mpe bantoma mosusu bandimelaki bango - 2 Tes. 1.17; Kol. 2.18; Yoa. 1.51; Emon. 12.7; 22.9; 1 Pet. 3.22; 2 Pet.2.11; Yuda 9.

2. Motindo na banje

1. Bajali bikelima⁵⁴, bajali milimo na bakufi te – Kol. 1.16.
2. Bajali milimo Nje. 104.4 kasi, mbala mosusu bamonami na miso na bato Gen. 19; Basambisi 2.1; 6.11-22; Mat. 1.20; Yoa. 20.12.
3. Bajali makasi - Nje. 103.20; 2 Mikonji 19.35; 2 Sam. 24.15-16.
4. Bakufaka te - Luka 20. 35-36.
5. Motuya na bango ekoki kotangama te Emon. 5.11; Ebe. 12.22; Mat. 26.53.

3. Kokweya na banje

Na ebandeli banje yonso bajalisamaki nnalamu, kasi bamosusu bakweyaki - 2 Pet. 2.4; Yuda 6. Toyebi ntina na ekweili na bango te. Soko ejalaki mpo na lolendo nnpe kojanga botosi masumu oyo makweisaki Satana Ejek. 28.

⁵³ "anzelu/baanzelu"

⁵⁴ bijalisami

Lisolo kati na kelasi - Yekolaka biteni oyo iyebisl makambo na ekweili na Satana mpe sololaka ntina na yango.

Koyekola na 33 - MOSALA na BANJE

1. Mosala na banje baoyo bakweyi mpe na eleko oyo bajali na bonsomi

1. Batemelaka mokano na Njambe Dan. 10.10-14.
2. Banyokolaka bato na Njambe - Luka 13.16; Mat. 17.15-18.
3. Bakokisaka mokano na Satana - Mat. 25.41; 12.26-17.
4. Batiaka mabaku na bomoi na molimo na bato na Njambe - Efe. 6.12.
5. Bamekaka kokosa bato na Njambe - 1 Sam. 28.7-20.

Elikia ejali te ete bakoki kosikolama - Yuda 6; 2 Pet. 2.4; Mat. 25.41.
Nsuka na bango ekojala na moto oyo ekopelela seko.

2. Mosala na banje na Njambe

1. Na Lola - kokumisa, kosambela mpe kosalela Nkolo Njambe - Emon. 5.11-12; 8. 3-4.
2. Kati na mokili - kokendaka bitinda na Nkolo. Ndakisa: kolakisa Agala ejiba na mai; komonana liboso na Yosua na mopanga na loboko; kokangola minyololo na Petelo; kojipola bikuke na boloko, koleisa, kolendisa mpe kobatela bato na Njambe: soko mpe misala nini mosusu...
3. Kokokisa bikateli na Njambe mpe mokano na Ye – Mituya 22.22; Mis. 12.23; Mat. 13.41.
4. Kolakisa bandimi njela - Mis. 8.26.
5. Kosunga, kobatela mpe kolendisa babulami na Nambe. Ndakisa - Eliya (1 Mik. 19); Danyeke kati na boloko na nkosi (Dan. 6.22): Yesu na Getesemane (Mat. 4.11).
6. Bakoya elongo na Nkolo na biso na ntango Ye akojonga – Mat. 25. 31 ; 1Tes. 1.7-8.
7. Bakamataka bana na Nkolo epai na Lola na ntango na liwa na bango - Luka 16.22.

Lisolo kati na kelasi - Yo osili koyeba lisungi na banje kati na bomoi na yo?

NDAMBO NA 9 -

LITEYO MPO NA SATANA

Koyekola na 34

MONGUNA NA NJAMBE MPE NA MOTO oYO ALEKI MONENE

1. Ebandeli na Satana

1. Ejekiele (28.12-19) ayebisi biso mpo na lolenge na Satana. Kitoko na ye ebongaki mpenja: ntango mosusu ajalaki liboso na banje yonso. Kasi lisumu mpe mabe ekotelaki ye na ntina na lolendo na ye mpe abwakamaki libanda na Lola.
2. Lisusu, Yisaya 14.12-17 epesi ye nkombo, moto, oyo mwana na ntongontongo. Lolendo na ye epusaki ye ete ajua mposa kojala lokola Njambe Oyo-Alekl-Likolo, bongo abwakamaki libanda.
3. Satana ajall nmoto mpenja. Ajali na bomoi, ajali mpe na mayele, akanaka mpe ayokaka na motema.

2. Ejaleli na Satana

1. Ajali moyibi: ayibaka Liloba na Njambe kati na mitema na bato-Mat. 13. 19.
2. Ajali na mayele na mokakatano-2 Kol. 11.3.
3. Ajali mobomi na bato Yoane 8.44.
4. Ajali moto na lokuta Yoane 8.44.
5. Ajali mokosi -Emon. 12.9.

Lisolo kati na kelasi - Okanisi ete Satana ajali koleka na kosala mosala na ye kati na mokili mikolo oyo? Okanisi ete yango ejali mpo na nini?

Koyekola na 35- MONGUNA YANGO AKWEI

1. Mpipo na Satana

1. Mwanje na pole 2 Kol. 2. 13-15.
2. Nkosi oyo ajalf konguluma - 1 Petelo 5.8.
3. Mokonji na nguya na mopepe-Ere. 2.2.
4. Nguya na molili - Kol. 1.13.
5. Dalaganona monene, nyoka, molimo mabe, Satana - Emon. 12.9.
6. Mokonji na mokili oyo- Yoa. 14.30.
7. Mpo na mokill oyo ye ajali njambe - 2 Kol. 4.4.
8. Mokonji na libulu oyo molal na yango ejall na nsuka te, nkombo na yango na monoko na Loebele ejali Abadona - Emon. 9.11.

2. Nsuka na Satana

1. Mpo na Moklisto Satana ajali monguna oyo asili kokweisama Yoa. 12.31; 16.9-10; 1 Yoa. 3.8; Kol. 2.15.
2. Alakelami mabe libela na libela -Gen. 3.14; Yis. 65.25.

3. Ejali ye na bomoi akobwakama kati na libeke na motakopela, mpe wana akonyokolama libela na libela -Mat. 25 ; Emon. 20.10.

Mpo na kosukisa - Satana ajalf na nguya, Kasi Njambe ajali nguya **yonso**. Satana akweisamaki libela na ekulusu na Gologota. Tika ete tosimba elonga na biso Tkolo na ye ia uina na makila na Yesu- Emon. 12.11.

NDAMBO NA 10 -

LITEYO MPO NA MAKAMBO NA NSUKA

Koyekola na 36 - KOYA NA MTBALE NA KLISTO

Balobi ete maloba mp0 na Koya na Mibale na Klisto mamonani kati na mikabo 260 na Kondimana na Sika mbala 318, ete ejali mpe ntina na eteni moko kati na biteni 25. Na Biblia mobimba eteni moko kati na 30 elobi npo na iteyo oyo; mpo na mbala moko elobi mpo na koya na ye na liboso elobi mbala mwambe mpo na kojonga na Ye.

1. Klisto akoya na motindo nini?

1. Koya na Ye ekobombama na ntango Ye akokamata bandimi na Ye - 1 Tes. 5.2; Mat. 24.44, 50. 2.
2. Bato yonso bakomona Ye - Emon. 1.7.

2. Klisto akoya epai wapi?

1. Ekoya Ye kokamata bato na Ye tokokuta Ye na kati na mopepe -1 Tes. 4.17.
2. Na ntango na emoniseli na Ye tokokita elongo na Ye epai na mokili - Jek. 14.4.

3. Bilembo na koya na Ye

2 Tim. 3.17 epesi bilembo na koya na Ye 23, pene yango yonso imonani polele mikolo oyo. Mat. 24.5-7, 12-38 elakisi bilembo jomi.

Ekoki na biso ete tobongisa miango mpe ete tosala misala na biso ejala bule mpe peto lokola ete ajali koya lelo (1 Tes. 3.12-13).

Libondeli na nsuka kati na Biblia ejali, "Ata bongo, yaka Nkolo Yesu" (Emon 22.20).

Lilsolo kati na kelasi - Kati na bilembo mpo na Koya na Yesu oyo lokola ete etikali mbula nkama mpo na koya na Yesu, kasi bomoi mamonani kati na Makomi na Njambe, omoni makambo nini oyo mamonani mikolo oyo?

Koyekola na 37: KOSEKWA NA BAKUFI

1. Liteyo oyo elalkisami polele kati na Makomi.

1. Kati na Kondimana na Kala- Yobo 19.25-27; Nje. 16.9 ; 17.15: Dan. 12.1-3. Nsango na masekwa mpenja epesami na 1Mikonji 17 ; 2 Mik. 4.32-25; 13.21.
2. Na Kondimana na Sika - na mateyo na Yesu: Yoa. 5.28-29; 6.39-40, 44, 54; Luka 14. 13-14; 20. 35-36- na bantoma: Mis.24.15: 1 Kol. 15: 1 Tes. 4.14-16; Bafil. 3.11: Emon. 20. 4-6, 13.

2. Lolenge na njoto na lisekwa

1. Na mondimi - tala 1 Kol. 15:
 - Mosuni mpe nmakila te biteni 50-51; tala mpe Ebe.9.14: 2 Kol. 5.1-6; Luka 24.39- "mosuni mpe mikwa" – bobele molimo te Kasi tjoto na solo.
 - Na kobeba te - eteni na 42. Kopola te, kobela te, koyoka mpasi mpe te.
 - Na nkembo - eteni na 43. Tala mpe Kobongwana na Yesu (Mat. 17: Emon. 1.13-17).
 - Na nguya- eteni na 43. Na bolembu to na motau te.
 - Njoto na molimo - eteni na 44. Molimo ekojala bomoi na njoto.
 - Na Lola - biteni 47-49.
2. Na mopakano- Makomi malobi eloko moko te.

3. Ntango na lisekwa

1. Na bayengebene -1 Kol. 15.23 mpe 1 Tes. 4.14-17.Lisekwa na mondimi ekangani na koya na Klisto.
2. Na bato mabe- Yoa. 5.28-29; Dan. 12.2; Emon. 20.5:20.12. Mbala yonso kati na Makomi, lisekwa na bato mabe ekanganaka na ekateli na Njambe mpo na bango ("kosambisama" kasi moto te akosambal) Yango ckojala na nsuka na Mokolo na Nkolo. Emon. 20.4-6 elakisi ete ekojanga koleka te mbula nkoto katikati na lisekwa na bayengebene mpe oyo na bato mabe.

Mpo na kosukisa - Njoto na biso na lisekwa ikokesena boni na njoto ijali na biso lelo?

Koyekola na 38 - EKATELI⁵⁵ NA NJAMBE

⁵⁵ Biblia na Lingala elobi, "kosambisama", kasi moto te akosamba, akoyoka bobele ekateli oyo ekoki na mabe to malamau na ye. Njambe ajali na motema molai mpe alingi ete bato yonso babika. Kasi ajali mpe Moyengebene,

Njambe asili kobongisa mokolo na ekateli na Ye mpe mokolo wana akopesa ekateli na Ye mpo na bato mabe mpe akobonjela bayengebene Mis. 17.31; Ebe. 9.27. Mokati na makambo ajali Klisto - Moto na Ekulusu ajali mpe Moto na Kiti-na-Bokonji-Yoa. 5.22-23, 27; 2 Tim. 4.1; 2 Kol. 5.10; Mis. 10.42; 17.31.

Lisekwa ejali moko te, ekateli npe ejali moko te. Na mikolo na Noe, ekateli na mai ejalaki. Ntango bato batongaki Ndako Molai na Babele, na ekateli na Njambe abulinganisaki minoko na bango.

Tojangi te komona bikateli nsambo kati na Biblia:

1. **Ekateli na Ekulusu** - Nguya na Satana na kosimba nondimi ebukanaki mpe masumu na mondimi makweisamaki mpe malongolamaki - Yoa. 5.24; 1 Pet. 2.24.
2. **Bandimi bakataka makambo na bango moko** - 1 K Kol 11.31-32. Oyo ejalaka ntango yonso.
3. **Ekateli mpo na bandimi** na Bema, etandelo na Klisto na kokata makambo na bato"- 2 Kol. 5.10. Na ntango na koya Mibale na Klisto makambo na misala na mondimi ikokatama. Mabonja makojuama mpo na oyo ijiki na moto te 1 Kol. 3.13.
4. **Ekateli mpo na Bayuda** - na ntango na komekama monene- Ejek. 20.34-38; Yil. 33.7; Luka 23.18; Mis. 7.51.
5. **Ekateli mpo na mabota bajali Bayuda⁵⁶ te** - Mat. 25.32 ; na ntango na Koya na Mibale na Klisto kati na mobwako na Yosafata-Yoele 3.2; Mat. 25.41 mpe 34.
6. **Ekateli mpo na banje bakwei** -1 Kol. 6.3; Yuda 6.2; 2 ; Pet. 2.4.
7. Ekateli mpo na baoyo bakufaki kati na mabe na bango, baoyo babotamaki na Molimo te, basekwaki na lisekwa na liboso te, Yesu mpe akamataki bango kati na mokili te - Emon. 20.12. Ekateli oyo ekopesama na Kiti-na-Bokonji mpembe monene-Emon. 20.11, nsima na mbula yango nkoto - Emon. 20. 5. Bato mabe bakobwakama kati na libeke oyo ekopela na motò - Emon. 20.15.

Lisolo kati na kelasi - Kati na bikateli oyo, nini itali yo?

Koyekola na 39 - NSUKA NA BATO MABE

boye ata litono moke na mabe ekoki kojala na esika na Ye te. Moto oyo alingi bobele mabe na ye, ye moko aponi ekateli oyo ekoki na yango. Eposa kosembola makambo na ye ejali awa na mokili, bongo akosamba lisusu na miso na Njambe te.

⁵⁶ Biblia na lingala elobi, "bapakano", kasi bapakano bajali baoyo bayambi naino Yesu te. Monoko na baebele epesi nkombo, "goîm" mabota baoyo bajali Bayuda te. Liela mpe elimboli bobele yango.

Kati na Kondimana na Sika mpamba bisika 162 ijuami oyo ilobi mpo na nsuka mabe na baoyo baboyi kobongwana, na yango Yesu Ye moko alobaki mbala 70.

Bato mabe baoyo baboya Yesu bakotindama na Lifelo - Nje. 9.17.

1. Ndimbola - Lifelo ejali nini?

1. Koboyama na esika na Njambe 2 Tes. 1.9.
2. Esika na konyokolama mpe etumbu - Luka 16. 23.

2. Lifelo ejali na lolenge nini?

1. Na ebandeli ebongisamaki mpo na Satana mpe banje na ye - Mat. 25.41. Kasi ekoki ete bato baoyo baboyi kokende na Lola na njela na Mobikisi bakende kuna elongo na ye.
2. Ejali esika na etumbu- Mat. 25.46.
3. Ejali esika na konyokolama - Luka 16. 23.
4. Ejali esika epelaka na moto - Mat. 13. 42, 50; Emon. 20.15: 14.110: Mat. 3.12; Yis. 33.14.
5. Ejali esika na nkiso Mal. 9.44, 46, 48.
6. Na Luka 16, kati na Lifelo, moto akokaki kososola bamosusu - eteni na 23, akokaki kobondela, ata libondeli endimamaki te - eteni na 27: ajalaki mpe na mposa komela mai mpe ete ntoma akende kokebisa bandeko na ye ete baya na bango kuna te - biteni 24-27.
7. Lifelo ejali libela na libela.

Mpo na kosukisa - Ekoki ete lisosoli na makambo na etumbu na seko elendisala biso makasil kolukela Yesu baoyo babungi!

Koyekola na 40 - LIBONJA NA NSUKA MPO NA BAYENGEBENE

Mpo na mondimi kufa ejali bobele kojua mpongi kati na Yesu Klisto 1 Tes. 4.14 wana, pwasa⁵⁷ moto alamuki mpe ajali esika moko na Yesu - Bafil. 1.23.

1. Nkembo na bandimi oyo ekoya

1. Kojala elongo na Klisto-Yoa. 14.3.
2. Komona elongi na Ye - Nje. 17. 15; 2 Kol. 4.6; Emon. 22.4.
3. Komona nkembo na Klisto - Yoa. 17.24.
4. Kojua nkembo elongo na Klisto - Lom. 8.17-18.
5. Kokonja elongo na Klisto 2 Tim. 2.12.

⁵⁷ "tout d'un coup"

6. Kosangola⁵⁸ libula na biloko yonso- Emon. 21.7.
7. Kopela lokola miotò na likolo - Dan. 12.3.

2. Mintole bandimi bakoki kojua na ntina na elonga

1. Montole oyo ckobeba te - 1 Kol. 9.24-25; montole mpo na bameki mbango-Ebe. 12.1.
2. Montole na esengo – 1 Tes. 2.19- montole mpo na bapanji na Nsango Malamu bajui bato mpo na Yesu.
3. Montole na boyengebene - 2 Tim. 4.8 - mpo na baoyo balingi komona Yesu. Bato yonso babongi kolonga kojua montole oyo.
4. Montole na bomoi - Yakobo 1.12- mpo na baoyo batingami Nkolo, ata kino na kufa. Emon. 2.10 - montole na mokufeli Yesu.
5. Montole na nkembo - 1 Pet. 5.4, mpo na babateli na bato na Njambe, bantoma mpe balakisi na Nsango Malamu.

3. Lola ejali nini?

1. Ejali mboka na Nkolo Njambe - Mat. 6.9. Tala 2 Kol. 12.2 - Likolo na liboso ejali esika bandeke bapombwaka. Oyo na mibale ejali esika na sanja mpe na miotò na likolo. Oyo na misato ejali mboka na Njambe.
2. Ejali ndako Njambe atongi, moto atongl yango te - 2 Kol.5.1.
3. Ejali Bokonji na Njambe mpe na Klisto- Efe, 5.5.
4. Ejali ndako na Tata-Yoa. 14.2.
5. Ejali esika ejangi kufa, mpisoli, mawa, kolela to mpasi. - Emon. 21.4. Ejangi butu to molili - Emon. 22.3. Ejangi njala to mposa na komela; ejangi mpe moi oyo eleki makasi. - Emon. 7.16.
6. Ejali esika na bikelima⁵⁹ na sika - moliba na bomoi, njete na bomoi, misala na sika, bomoko kati na bato oyo ejall na sika, mpe pole na sika - Emon. 22.4.

Mpo na kosukisa - Lola ejali esika ebongisami mpo na bato babongisami. Ekoki ete mposa na biso ejala ete tokoma wana tomona mpe kuna ebele na basikolami mosus baoyo babiki na ntina na mosala biso tosalelaki Ye, Nkolo!

⁵⁸ Kokwa ; "hériter"

⁵⁹ bijali-na-bomoi

KOBONGISA LITEYO

Awa tolingi kosunga moyekoli moko moko ete makoki na ye na mosala oyo makola. Ekoki ete moto na moto asosola ete kosakola ejali bobele kotelema liboso na bato te mpo na koloba malanmu. Ntina na yango ejali ete mosakoll ajala njela na Liloba na Njambe epa na mitema na bato. Paulo akomi na makasi mingi mingi mpo na bosolo oyo: "Mpo ete kosakola ekulusu ejali joba epal na baoyo bajali kolanda libebi, kasi mpo na biso baoyo tobilkisami ejali **nguya** na Njambe" (1 Kol. 1:18). Koyekola oyo esengi yo ete otia motema na yo mpo na

kobongisa makoki na yo na kosakola Liloba, ete nguya na Njambe efungolama mpo na lobiko mpe mpo na kotonga bato mingi kati na kondima na bango.

Tojali na mokanda monene te bongo tokojua esika te mpo na koloba mp na motindo na koloba mpe na kosala na maboko; molakisi na kelasi akokokisa na esika oyo kati na kelasi ejali bayekoli kosakola. Koyekola oyo ekopesa mayele mpo na makambo mosakoli akotia na mateyo na ye mpe ekopesa ndakisa na mitindo na mateyo oyo eleki na lokumu.

Koyekola mosusu na 'kelasi oyo ekendaka epai na batei' ekabwani na koyekola na mokolo na mokolo. Kasi oyo mpo na 'Kosakola' ekabwani mingi na ndambo ndambo oyo ikoki koteyama poso na poso. Oyo ekopesa njela kati na kelasi mpo ete bayekoli bajua ntango malamumu mpo na kobongisa mpe koteya mateyo na bango.

POSO NA LIBOSO :

Mokolo na Liboso: KOSAKOLA EJALI NINI ?

Tojali koyekola mosala na kosakola Nsango Malamumu na lobiko na njela na moto epai na bato. Ejali na makambo mibale na kati : moto mpe liloba - bomoto mpe bosolo.

Njambe aponi mosakoli mpo na mosala na kosakola Nsango Malamumu. Mosakoli asalaka na Njambe na nuna na Dato, asalaka na bato na ntina na Njambe. Ekoki ete ajala moto malanu oyo atondi na Molimo Mosanto mpe na kondima. Bomoi mpe osakola na boye ekobakisa bato mingi na Bokonji na Njambe (Misala 11:24).

Liteyo ejall elembo kati na bomoto na mosakoli; ekoki ete elimbola bomoi na ye mpe makambo ye asili koyeba kati na bomoi na ye. Ekoki ete mosakoli asila

koyeba bosolo kati na bomoi na ye naino ye ameki kosakola yango te, ete akoka kosakola yango na nguya oyo endimisi bato na njela na liteyo na ye.

Lisolo kati na kelasi - Ekoki ete makambo nini mabongisama kati na bomoi na mosakoli ete kosakola na ye ejala na elonga? Makambo nini kati na ejaleli na ye ikoki kobebisa nosala na ye?

Mokolo na 2: LIKOM NA LITEYO

1. Ejali na litomba monene kopona malamumu likomi na Biblia:

1. Ebendi makanisi na bayok. "Alingi koloba nini mpo na likambo oyo? "
2. Bayoki bandimaka yango. "Oyo ejali Liloba na Njambe !"
3. Esungaka mosakoli ete ateya na bokonji mpe na molende. "Yawe alobi bongo" epesi bokonji na Lola.
4. Ebatelaka makanisi na mosakoli maleka epal na epai te bayoki.

2. Makambo minene oyo etali koponama na likomi:

1. Ekoki ete mosakoli ayekola bijangeli na molimo na bayoki.
2. Ekoki ete ayekola mwango mobimba na bosolo kati na masakoli na ye. Mateyo na bosolo mosusu na Biblia mateyami naino te? Ejali malamumu na ebandeli na mbula, ete motei abongisa molongo na mito na makambo na kosakola ejali ye kolanda mbula yango⁶⁰.
3. Ekoki ete ayekola makoki na ye moko mpo na koteya likambo. Makambo mosusu makoleka mosakoli na sika makasi mpo na kosakola.

3. Mekambo oyo masungaka mingi mpo na kopona likomi:

1. Ekoki ete moto oyo ajali mosakoli atangaka Liloba na Njambe ntango yonso.
2. Esungaka mingi kobatela kaye⁶¹.
3. Kotangaka nikanda kitoko epesaka makanisi na sika.
4. Likambo eleki yonso na monene ejali ete mosakoli akambama na Molimo Mosanto. Bomoi na moto oyo ekambamaka na Molimo Mosanto ekoki kojanga likambo na kosakola mingi te.

Mosala - Bongisa molongo na makomi 10 oyo okosakola na yango na banja ikoya.

Mokolo na 3: MAMA NA LIKAMBO NA LITEYO

⁶⁰ Bipai mosusu, lokola na Mpoto, bobele motel na mboka ateyaka na bisambo na Yenga

⁶¹ "cahier"

Ejali likambo monene ete ntina na liteyo eponama malamumu, maloba mpe na yango ebongisama malamumu. Yekolaka makanisi oyo:

1. Ekoki ete mosakoli ayeba ntina na liteyo na ye malamumu mpenja.
2. Ekoki ete bayoki bakoka kosimba ntina na yango malamumu. Ekoki te ete liteyo eleka bango ete basimba ntina na yango te.
3. Ekoki te ete ntina na iteyo ejala likambo na mpamba mpamba- ekokk ete ejala na kilo mpe na nkembo.
4. Ekoki ete mosakoll ayeba epai ye ajali kokenda kati na liteyo na ye. Mama na likambo ejali ete asakola mpo ete bato babongola mitema mpe ete bajua bikatell mpo na Yesu.
5. Ekoki ete ntina na iteyo ekoka na ntango, na esika mpe na losambo. Ndakisa ejali ete na pasika ateya mpo na lisekwa na Klisto.

Lisolo kati na kelasi - Pesa makanmbo mosusu oyo ejangi ntina mpe ikoki te iteyama na losambo na Yenga. Pesa mosusu oyo ejali na ntina ete iteyama.

Mokolo na 4: KOYANGANISA MAKAMBO MPO NA LITEYO

Kotanga mikanda malamumu ekosunga makanisi na mosakoli. Ekoki mpe ete ayebaka makambo majali kolekaka mokolo na mokolo. Akanisa mpo na yango, abondela mpo na yango, ayekola mpe oyo Makomi na Njambe majali kolobaka mpo na yango. Ntango yonso Klisto abatelaki miso na Ye ngaa, mateyo mpe na Ye matondaki na ndakisa na makambo asilaki komona mpe koyoka mpo na yango.

Ekoki ete mosakoli atambola na kaye ete akoka kokoma nakambo ye amonaka mpe ayokaka oyo amoni ejali na ntina; na nsima akel koyekola mpo na yango.

Ekoki ete mosakoli ayanganisaka makarmbo mpo na mateyo na ye ntango yonso.

Lisolo kati na kelasi - Makambo nini masili koleka kati na sanja oyo ipesi makanisi malamumu mpo na mateyo? Kati na kaye na yo komaka makambo yango mpe ndenge nini ikoki kosunga na mateyo na yo.

Koyekola na 5 - KOBONGISA MAKAMBO KATI NA LITEYO

Kobongisa likambo na likambo kati na liteyo ejali likambo monene. Ekoki na mosakoli abongisa makambo na liteyo na ye ete yango yonso esuka na mama na likambo na liteyo na ye.

Litomba mpo na kobongisa molongo na makambo kati na lityo :

1. Mpo na mosakoli - Oyo ebongisami polele mpe na mwango⁶² malamuru ejali mpasi te kobomba na motó.
2. Mpo na liteyo - Elonga na liteyo etali mingi mpenja polele na lolenge yango esanganisami.
3. Mpo na bayoki - mosala nini esungi bayoki ete babomba liteyo na Biblia kati na moto, bakende na yango, ejali na litomba mingi koleka. Mosakoli ajali na bosenga monene ete abongisa molongo na makambo kati na liteyo na ye malamuru mpenja. Soko asali boye te bayoki bakolanda maloba na ye te.

Lisolo kati na kelasi - Pesa ndakisa ndenge na ndenge na mabongisi mabe na molongo na makambo kati na mateyo. Mabe na yango ejali nini?

POSO NA 2 :

MOKOLO NA 1: EBONGISELI MALAMU NA LITEYO

Ndenge malamuru na ebongiseli na liteyo:

1. **Ntina moko mpo na liteyo** - Ekoki ete mosakoli ajala bobele na ntina nmoko kati na liteyo na ye. Maloba na ye yonso, bilongiseli yonso, matatoli yonso mpe ndakisa na ye yonso ikoki bobele kolendisana ntina yango.
2. **Kolandana** na ndambo na liteyo epai na ndanmbo mosusu ekoki kojala na ntina polele. Elongiseli na likambo elobami liboso epai na mayele na moto, na nsima epai na motema na ye, na nsuka epai na mokano na ye.
3. Ekoki ete liteyo na liteyo ejala na **mwango**, bobele lokola njoto na motó ejali na mwango na mikwa. Na motindo, ekoki ete mwango na liteyo ejanga nmpasi na kolanda. Mwango oyo ejali polele mpe etutaka bayoki ebombamaka na moto na bango na mpasi te. Na ntina oyo basakoli mosusu babongisaka miango na mateyo na bango boye ete mitó yonso na makambo mabandi bobele na liloba moko to elembo moko. Bamosusu batiaka na mosala 'mobeko na nakambo matemani'. Ndakisa yango oyo :

Ntina	-	Kobongwana na Yesu
	1. Esika	3. Bato
	2. Ntina	4. Nguya

Liteyo mosusu ejalaki na mitó oyo na makambo:

Ntina	-	Njela na moto kokoma Moklisto
-------	---	--------------------------------------

⁶² ebongiseli

1. Koyambola
2. Komipesa

3. Komisokisa
4. Kotatola

Mosala: Bongisa mwango na liteyo oyo esaleli elembo moko mpo na ebandeli na mito na makambo yonso.

Mokolo na 2: KOFUNGOLA NTINA NA LITEYO

Tojali kolakisa awa motindo malamumu na liteyo oyo emikaboli na ndambo misato: bofungoli-ntina, 'elongiseli', mpe 'bosukisi'.

Bofungoli-ntina na liteyo ejali lokola mongwa kati na Supu - pesaka elengi na mosuni na nyama oyo ejali na kati na liteyo. Solo, blaka mosusu jalaka wana ntango ejalaka te, to ejali bobele lisolo - kasi, mingi mingi, eleki malamumu kotungola ntina na liteyo.

Ntina na bolungoli-ntina:

1. Mpo na kolamukisa nmakanisi na bayoki. Mosala na moteyi ejali ete alakisa likambo na malamumu boye ete bayoki bakoka bobele koyoka mpe kobomba liteyo kati na motema.
2. Mpo na koselingwisa bayoki mpo na oyo elingi kolanda.

Bijuelo na mafungoli-ntina:

1. Momeseno na bato na likomi to ntina. Mpo na kofungola ntina na Ne. 23. 4-6 moteyi akoki koloba: "Mbala boni likomi oyo etil pole na mbeto na baoyo balirngi kokula mpe esungi baoyo bakufeli ndeko".
2. Esika kati na molongo na bileko⁶³ wana likomi ekomamaki.
3. Mikili na Biblia⁶⁴.
4. Mitindo mpe biloko na kalakala na Biblia.
5. Efandeli mpe makam bo na njinga-njinga na mokomi mpe na baoyo bajalagd kotanga mokanda na ye.
6. Ntango Pasika to Mbotama to Mokolo na Koya na Molimo Mosanto.

Mosala - Bongisa bofungoli-ntina na liteyo na Pasika.

Mokolo na 2 -

MAKAMBO NA MALAMU MPO NA BOFUNGOLI-NTINA

1. Kolekisa mongongo makasi te, kokamola mitema na bayoki mpe te. Naino ntango ekoki te mpo ete oneka koyokisa bayoki kati na mitema na bango.

⁶³ "histoire"

⁶⁴ "géographie"

Eleki malamsu kobanda malembe npe na mongongo mwa moke, kolendisa mama na likambo moke; na nsima okomi na ntina na likambo.

2. Koleka molai te. Bofungoli-ntima oyo eleki molai elembisaka bayoki.

3. Ebongisami malamumu. Malamumu ekomaina yonso. Lolenge bayoki ebandeli ekojala lolenge bakoyoka oyo ekOya nsima, bongo ekoki ete obongisa yango na malamumu yonso.

Mosala - Koma bofungoli-ntina malamumu mpo na liteyo na Lom. 1. 16-17. Kaba yango epai na kelasi mobimba.

Mokolo na 3: ELONGISELI NA LITEYO

Okoki kokabola liteyo na ndambo boni mama na likambo ejali kosenga na lolenge ekoki kolongisama kati na liteyo. Ekoki kojala na misato to ata nsambo. Bikabwani yango ikamwisa bayoki te, moko elanda mosusu mpe na lolenge na nuna malamumu. Ntango mosusu likabo eyebisami, kasi mbala yonso te.

Ekoki ete bilkabwani blyanola mituna oyo:

1. **Nini?** - Ekabwani oyo elakisi bosenga, to ntina, to elonga na mama na likambo. Etuni boye: Mpo na nini yango ejali solo? Mpo na nini ekoki na ngal nandima to nayamba yango? Ekoki kolongisama boni? Ejali na malonga ?
2. **Mpo na nini?** - Ndambo oyo ebongi kolakisa bosenga, to ntina, to elonga na mama na likambo na liteyo. Ejali kotuna boye: Mpo na nini ejali solo? Nandima yango mpo na nini? Ekoki kolongisama na njela nini? Ejali na malonga solo?
3. **Na motindo nini?** - Oyo elakisi motindo mpe njela nini ntina na liteyo ekoki kotiana na mosala, to ndenge nini ekoki koyambama to kokokisama. Na motindo ejalaka na makanisi misato kati na ndambo oyo: mosala na Njambe kati na yango mosala na moto kati na yango, mpe njela nini ekoki kosalama.
4. **Boni na nsima?** Oyo ekamati njela na kotia liteyo na mosala - tokoki kotala yango ete eleki likambo monene kati na liteyo mobimba. Ndambo oyo epesi moto likambo ete etali ye mpenja. Mosala na biso ejali ete tondimisa bato mpo na Klisto, ete bomoi na bango ejala bule liboso na Ye.

Mosala - Bongisa mwango na elongiseli na liteyo na ntina na Lom. 1.16-17.

Mokolo na 4: KOSUKISA LITEYO

Minuti mitano na nsuka na liteyo leki monene na liteyo imba - ejali libunga monene soko moteyi atii motema na kobongisa yango malanu te ! Mbala nosusu, nsuka malamumu ejali ndimbola na mokuse na bikabwani mpe makanisi minene na liteyo mwa maloba mokuse na kilo mingi, to ndakisa oyo ejali na ntina omonene. Mbala mosusu moteyi apesi ndambo na loyembo oyo bato yonso bayebi. To mpe, liteyo ekoki kosukisama bobele na maloba moke mpenja, kasi na bojito monene. NSuka ekoki te koleka molai na bofungoli-ntina- soko minuti 3-5.

Mosala - Bongisa nsuka monene na liteyo na yo mpo na Lom. 1.16-17.

Mokolo na 5: NDAKISA MPE MISALA NA YANGO

Mateyo na Yesu matondi na ndakisa, bililingi mpe masese ndenge na ndenge. Koleka bato yonso mosusu, Ye alakisi litomba na ndakisa kati na mateyo na Njambe. Mosala na ndakisa esungaka bayokl mingi ete bakoka kojonga mboka na bosolo na liteyo.

Ntina na ndakisa:

1. Itiaka pole na ntina na likambo. Ijalaka lokola maninisi na ndako - ipesaka njela ete pole ekota.
2. Ilimbolaka ntina.
3. Ilongisaka liteyo.
4. Ebakisaka kitoko na mama na likambo.
5. Ikokaka kokweisaka bato na lisosoli na bango na motema.

Biutelo na ndakisa:

1. Ekoki ete tólukaka yango bipai yonso. Klisto asalelaki bafololo, yangana, mongwa, mwinda, epimeli na mbuma, elongi na mawa na mokosi, nyama mike, mpomboli, bikuke mike mpe bikuke minene, liso na ntonga, mfulu kati na mampa, mbuma na sinape, miluba, minyama to minjanga, bajui na nyongo mpe bapesi na nyongo, na bongo na bongo...
2. Biutelo mosusu jalaka lokola: mikanda na nsango na mboka⁶⁵, misapo na makambo na kalakala, nyama na jamba to na mboka, ndunda na kolia, bana mike mpe biloko mingi mosusu.

Lasolo kati na kelasi - Pesa ndakisa mosusu malamumu mpo na bosolo kati na Yoane 3 oyo elobi ete ekoki ete "tobotama lisusu".

⁶⁵ "Journaux"

BATELA MALAMU: Mpo na mikolo na kelasi oyo itikali, moyekoli na moyekoli akobongisa mwango mpo na lolenge na lolenge na liteyo, na nsima akosakola yango kati na kelasi. Moyekoli abosana te kokokisa mwango na ye na liteyo na bofungoli-ntina, ba-ndakisa mpe na bosukisi.

POSO NA MISATO : MATEYO MATALI BOMOI NA BATO

Lolenge oyo na liteyo elakisi bomoi na moto oyo ajali kati na Biblia.

Ndakisa :

Komipesa mbala minei oyo Abalayama amipesaki

1. Kotika mokili mpe bandeko na ye - Gen. 12.1.
2. Kokabwana na Lota - Gen. 13.9.
3. Kobengana Agala mpe Yisamaele Gen. 21.10.
4. Kopesa Yisaka mbeka epai na Nambe - Gen. 22.

POSO NA MINEI: MATEYO MATONDOLI MAKAMBO

Na mateyo oyo motei asakoli mpo na likambo elakisanmi kati na Biblia. Ndakisa na mwango mpo na nteyo na motindo oyo, yango oyo:

Danyeke kati na libulu na nkosi

Ntina: Njambe abatelaka bana na Ye

Bofungoli-ntina: Nsango na billenge mibali bakangami na mokili na bato.

Likomi: Danyeke 6.19-23

Mwango na liteyo:

1. Mokanela na satana- Danyeke 6. 1-9
2. Momeseno na mokolo na mokolo - eteni na 10
3. Bibongiseli na Njambe biteni na 21-24

Kosukisa: Danyeke ayebaki kotia miso na likama mpe ajalaki na nsomo soko moke te mpo ete amesenaki na masolo ye na Njambe na Ye. Boni yo? Ojali

kotambolaka pene na Ye boye ete okoka kobatela kimia na motema kati na likambo nini ekoki kobimela yo na bomoi na yo kati na mokili?

POSO NA MITANO: MATEYO MPO NA MAKOMI

Ntina na liteyo mpo na likomi ejali likanisi moko kati na eteni moko to kati na ndambo na biteni. Ekoki ete eteni yango etingolama na mokemoke na yango. Ndakisa na liteyo oyo, yango oyo :

Likabo oyo ejangi bipimeli

Ntina: Komibulisa na Njambe

Likomi: Lom 12.1

Bofungoli-ntina: Ntina na liloba komibulisa: komipesa moblinba, komikaba, to komitia ete ojala bobele mpo na nkembo na Njambe. Komibulisa na Njambe ejali ete moto atiki komikamba bomoi na ye moko ete Mokonji Yesu akamba yango. Nani ajali mokonji na bomoi na yo?

1. Nani akoki kobulisamar Na bongo, nabondeli "**bino, bandeko**". Ejali baoyo bapetolami na makila na Klisto, bajali mpe kati na libota na Njambe. Ejali te mpo na bato minene, bato makasi to baoyo bajali a mayele na makambo ndenge na ndenge. Kobulisama na Njambe ejali nmpo na mondimi yonso ayamba yango.
2. Ebiangeli na komibulisa "**na mawa na Njambe**". Tolakami te na makasi to na bokonji, kasi na mawa na Ye. Totindami na nsomo te kasi na bolingo mpe mawa.

Mawa mosusu na Nambe, yango oyo: lobiko, kobulisa, Molimo Mosanto ayel kotanda na kati a mondimi, masungi na mokolo na mokolo, njoto malanmu, Lola nsima na liwa, baninga, lingomba.

3. Motindo nini komipesa na kobulisama - "**Bokaba njoto na bino**"
 - a. Tosali yango na mposa na biso moko topesi likabo.
 - b. Ejali eloko na biso moko - njoto na bino. Bomoi na biso,
 - c. Ejali mbeka mbekana bomoi. Totii bomoi na biso likolo na etumbelo na mbeka, lokola Abalayama apesaki Yisaka.
4. Mpo na nini komibulisa? - ete "**kosambela bosambeli Ye ejala na ntina**". Ata misala na biso ijali bobele na biso bato, kasi lokola kosambela oyo ejali na ntina⁶⁶.
5. Nabulisa nini? - "**njoto na bino**". Njoto na biso ijali biloko na biso moko te. Isili kosikolama na makila na Klisto.

⁶⁶ Na monoko na kala na Biblia na Lom. 12.1, liloba "kosambela" mpe liloba "kosalela" ejali bobele liloba moko.

- a. Makasi na njoto na biso - tosanjola Nambe mpo na njoto malamumu, mpe tosalela njoto yango na misala na Ye.
- b. Matambe na biso mpo na kokende na bitinda na Ye - kokumba Nsango Malamumu epai na moto soko nani.
- c. Makaka na biso mpo na kosala misala na boboto mpe mpo na kotombola baoyo bakwei.
- d. Miso na biso mpo na koluka baoyo bajali kati na kojanga mpe baoyo bajali kokufa.
- e. Matoi na biso mpo na koyoka kolela na baoyo bajali kati na mpasi mpe koluka bango mpo na Ye.
- f. Motema na biso, elembo na bomoto na solo na kati na biso. Njambe ajali koluka oyo koleka yonso mosusu -2 Bakol. 8.5.

Kosukisa - Komibulisa esalamaka mokemoke. Ejali likambo na mokolo na mokolo: minuti na minuti moto ajali komipesa na Nkolo. Ata sika awa, omibulisa yo moko mobimba epai na Mobikisi.

Keba: Ojonga komikamata epai na Njambe lisusu te libela. Esili moto kokaba likabo akojonga kokanmata yango lisusu te, seko.

POSO NA MOTOKA: MATEYO MPO NA NTINA

Lolenge oyo na liteyo ejali soko mpo na likambo oyo ejali kati na bomoi na bato to mpo na likambo moko. Ejali lsungi monene soko motei ajali na 'concordance' na Biblia, mpo ete mako makoki kojuama epai na epai kati na Biblia. Ndakisa na liteyo na lolenge oyo:

Yaka Omela

Ntina: Mai na Bomoi

Likomi: "Yesu atelemaki mpe alobaki na mongongo makasi 'Soko moto ajali na mposa na komela, tika ete aya epai na ngai mpe amela" (Yoane 7.37).

Bofungoli-ntina: Ejalaki na mbala moko wana okelelaki mai? Oyebi ndenge ejali soko moto ajali na mposa na mal koleka biloko yonso mosusu? (Na liteyo na yo landaka naino monene na ntina na mai).

Mwango na liteyo:

I. Mai na bomoi- lolenge na yarngo

1. Ejali na bomoi (Yoa. 4. 10)
2. Ejali polele (Enmon. 22.1)
3. Ejali peto (Emon. 22. 1)
4. Ejali na nsuka te (Ejek. 47. 1-9)
5. Ejali na kofuta te (Emon. 21.6)

II. Ejali mpo na banani?

1. Mpo na baoyo bajali na mposa na komela (Emon. 21.6)
2. Mpo na moto soko nani (Emon. 22.17)

III. Njela na kojua yango

1. Yaka (Emon. 22.17)
2. Kamata yango (Emon. 22.17)

Nsuka na liteyo: Moyekoli abongisa yango

POSO NA NSAMBO MPE MWAMBE:

MATEYO MATINGOLAKA LILOBA

Liteyo oyo etingolaka⁶⁷ Liloba na Njambe ekeseni na mitindo touti koyekola mpo ete etali mingi koleka ndimbola na Likomi mpenja. Kasi ndenge oyo mosusu na mateyo mayekolaka mingi bobele likanisi moko to likambo bobele moko kati na likomi. Batei mingi bakanisaka ete mateyo na kotingola Liloba ileki ndenge oyo mosusu na malamumu.

Tala litomba mosusu na mateyo matingolaka liloba:

1. Ebotaka basakoli mpe bayoki baoyo bayebi Biblia malamumu. Mosakoli mpe bayoki balkolongobana na liteyo⁶⁸ na Biblia.
2. Elongobani na likanisi na Biblia mpo na mosala na kosakola. Oyo lolenge na mateyo na Yesu (Luka 4), mateyo na Setefana (Mis 28), na mpe na Petelo (Mis 2 mpe 3).
3. Eleki monene na makoki na kolakisa makambo. Epesaka njela monene koleka mpo ete bosolo esala mosala kati na bomoi na bayoki.

⁶⁷ kotingola elimboli: kolimbola likambo na mikemike na yango

⁶⁸ "doctrine"

Ntango mosusu motindo oyo na liteyo ekoki **kokitisama**:

1. Ntango mosusu bayoki bakolemba.
2. Ntango mosusu motei akoya goigoi. Na goigoi yango akotanga ebele ebele na biteni na Ma akomi mpe akopesa mwa maloba moke mpo na yango, ndimbola mpenja te; na boye ajali kosakola bosolo na likoIni yango na nguya na Molimo te.
3. Ntango mosusu, kotanga ekoleka molai mpe ekobulanganisa makanisi na bayoki.
4. Ntango mosusu kosakola na motindo oyo ekotiya mosakoli na nkaka ete ateya makambo majali koleka na mokili to na bomoi na bato mikolo yango te.

Mateyo matingolaka ntina na Liloba mabongi kojala na ntina moko oyo ejali kolimbolama kati na molongo na liteyo mobimba. Oyo ekobongisa likambo ete makanisi malanda bobele njela moko, mapombwa epai na epai te. Mpo na kokima likama na kolembisa bayoki mpo na kolanda bobele likambo moko mbala yonso bayanganaka, moteyi akoki kopona makomi oyo futi na epai na epai kati na Biblia. Kasi ejali na litomba mingi koyekola buku moko longwa na ebandeli kino na nsuka. Ekoki te ete kosakola ejala bobele makambo na kobomba na motó, kasi ejala mpe na makambo na kotiya na mosala kati na bomoi na bato⁶⁹.

Ndakisa na litey oyo etingoli ntina na Liloba:

Bomoi oyo euti na kujfa na moto

Ntina: Kufa na Yesu Klisto

Likomi: Lom. 5.6-11: "Mpo ete, wana ejangaki biso makasi, na ntango ekokaki Klisto akufelaki basumuki..."

Bofungoli-ntina: Esika na yango kati na mateyo na Paulo

Mwango na liteyo:

I. Moto moko akufaki

1. Oyo ejali na kokamwa te - moto yonso akokufa.
2. Kasl mbala oyo ejali likambo na KOkamwa kanisa:
 - a. Bjaleli na Oyo akufaki.
 - b. Akokaki komibikisa ete akufa te.

⁶⁹ Na Mpoto bobele batei bateyaka biyenga yonso. Kasi, ata mosala na koteya kati na lingomba ejalaka boye te, mokolo na yenga, kasi ekoki ete mayangani na bandimi mpo na koyekola Biblia esika moko majala. Na biposa oyo motei akobongisa ete mateyo majala na lolenge oyo na kotingola, soko kolanda buku moko na Biblia, to kolanda ntina moko kati na Biblia mobimba: ndakisa -mateyo mpo na libala na miso na Njambe, to mpo na kojonga na Yesu.

c. Makambo balobaka mpo na kuta na Ye.

II. Bato baoyo Klisto akufelaki.

1. Basumuk, bajanga Njambe, bato motau, nguna.
2. Ndimbola na malo ba oyo: akufelaki bango".

III. Ntina na kufa na Klisto

1. TE: Ejalaki te ete Yesu ajalaki komeka kondimisa Njambe ete alinga bato.
2. EE: Ejalaki ete moto akoka kobongolama.
 - a. Kolongisama.
 - b. Kojongisama na bondeko, ye na Njambe
 - c. Kobikisama na nkanda na Njambe
 - d. Kobikisama na njela na bomoi na Klisto

Mpo na kosulkisa: Bisu tososoli ntina na ekulusu na Klisto?

KOBATELA ETONGA

Petelo akomaki boye:Lelsa etonga na Njambe oyo ejali kati na bino" (1 Petelo 5.2). Ntembe ejall te ete ajalaki kokanisa mokolo wana Yesu atunaki ye mbala misato soko alingak Ye (Yoane 21. 15-17). Mbala moko moko, nsima na Kotuna motuna, Yesu alobelaki Ye ete aleisa mpate mpe bana na mpate. Mikolo oyo Yesu ajali kopesa bobele lilako yango epal na bayekoll na Ye baoyo Ye asill koblanga ete bajala makolo, miso, matol, maboko mpe monoko na Ye kati na mboka mike mpe minene na mokili oyo. Petelo mpe ayebisaki bilenge babateli na Topate makambo mosusu. Bakojala bobele baleisi na etonga te, kasi "bakokengela" yango mpe bakojala "ndakisa epal na etonga". Oyo elimboli ete batla na 12otema, makambo na nkaka, mituna, makambo na bojfto oyo ekoya na etonga, pe na mbala yonso balakisa motindo oyo ekoki mpo na bomoi mpe etambweli na

yango.

Koyekola oyo jali kolakisa makambo
ndenge na ndenge -koteya, kopesa toli
kojala na etambweli lokola batindami na
Njambe Oyo Alekd Likolo. Maloba na Petelo
malimboli ntina na kelasi oyo "Bojala
babateli na etonga na Njambe.. Mpe wana
Mokonji Mobateli akomonana, bokojuu
montole na nkemb0 oyo ekolimwa te 11bela"
(1 Petelo 5.4).

Koyekola na liboso - KOSAKOLA LILOBA

Kosakola oyo ebotaka mbuma na koumela seko eteleme na Liloba na Nambe. Koyekola na Liloba na Njambe ejalaki na monene kati na malanmuki oyo tomoni nsango kati na Kondimana na Kala, na koleka na ntango na Mokonji Yosia (2 Mikonji 22: 8-11) mpe na ntango na Ejela (Ejela 7.10). Amosa asakolaki mpo mikolo na njala na Liloba na Nkolo (Amosa 6.11-12) mpe ntana mosusu mikolo yango ijali kokoka na mlkolo oyo na biso ! Batei na mangomba mingi bateyaka masapo mpe makambo bato, kasi batingolaka mingi te Liloba na Njambe.

Mabélé ejali malamumu, kasi mpo na ntango boni? Moto akokola te soko akolia bilei na kokemba te.

Paulo alobaki ete ekoki ete Liloba esakolama (2 Tim. 4.2-4). Ekoki ete oyo esalema.

Lisolo kati na kelasi - Yekola makomi oyo topesi na likolo mpe solola mosala oyo kosakola Liloba na Njambe esalaka kati na bomoi na bato.

Koyekola na 2 - NTINA TOJALAKA NA BOSENGA NA BOLAMUKI

Bolamuki ejali na ntina te mpo na yango moko. Ntina na yango ejali ete etinda bato mpo ete bapalanganisa Nsango Malamumu. Bolamuki mpenja ejali yango

moko te mnosala na kopalanganisa. Nsango Malamu, kasi bolamuki ebotaka molende na mosala na kopalanganisa Nsango Malamu. Dawidi abondelaki, Jongisela ngai esengo na kobikisa na Yo... wana basumuki bakobongolama" (Njembo 51.12-13). Moombo na Nkolo na lokumu oyo ajalaki esaleli na Njambe mpo ete abandisa bolamuki na Pays de Galles⁷⁰ na mbula 1904 abondelaki boye: "Nkolo, ngumbisa Lingomba mpe opambola mokili"!

Pene malamuki yonso na kala maboti misala minene na bontoma⁷¹ mpe na kopalanganisa Nsango Malamu. Kasi mosusu ikufaki noki. Ntina monene na kufa yango ejalaki ete bakambi na bolamuki balekisaki te mapamboli na bolamuki na banjela na kopalanganisa Nsango Malamu mpe koluka bato mpo na Yesu.

Njambe asopaka Molimo na Ye likolo na bato na Ye te bobele mpo na koyokisa bango esengo to ete basepela kati na mitema na bango. Te! Motema na Ye Njambe ejali epai na "mokili"!

Ntina nmosusu bolamuki eumelaka koya ejali ete toyebi naino te ntina tojangi yango.

Kolana kati na kelasi: Omoni makambo nini kati na mayangani na bino na bisambo oyo elakisil bosenga na bolamuki? Bobondela elongo na ntina na yango.

Koyekola na 3 - KOSAKOLA MPO NA BOLAMUKI

Boni: bato na lingomba na yo bajali na mpio mpe batiaka motema te na makambo na NKolo Bajali na ntembe kati na bango: jua mpe songisongi ejali kati na etonga na yo? Bajali kosala masumu koyiba, kobuka nkuta? Bajali kojongela misala na bopakano? Makambo oyo malakisi bosenga na bolamuki !

Bolamuki elimboli, kojongisa na bomoi' mosala na kopalanganisa Nsango Malamu mpe bolamuki ijali makambo mibale. Mosumuki asengeli ajua Nsango Malamu mpo ete akoma epai na Nkolo. Kasi moto oyo andimaki kala mpe ajongeli lisusu masumu mpe akomi na motema mpio, ye oyo ajalif na bosenga na bolamuki.

1. Njela kojua bolamuki - 2 Ntango 7.14 epesi ete bandimi basala makamb minei oyo:

1. bamisokisa.
2. babondela.
3. baluka elongi na Njambe.

⁷⁰ ndambo mosusu na Grande-Bretagne

⁷¹ etinda na Njambe na kopika Lingomba na Yesu bipai wapi ejali te

4. babongwa na makambo mabe na bango.

2. Mbuma na bolamuki

1. Njambe akoyoka mabondeli na bino.
2. Akolimbisa masumu na bino.
3. Akobikisa mpe akolendisa bomoi na bino.

Boni: ojali na mposa na bolamuki? Bondela mpo na yango mpe sakolaka yango na molende !

Kosolana kati na kelasi - Ojali na mposa na bolamuki: okoki koyokisa etonga na yo mposa na yango boni? Pesa mabongisi malamau oyo ikoki kosalama.

Koyekola na 4 - KOBONDELA MPO NA BOLAMUKI

Tokoki koluta kalendisa te bosenga na kobondela mpo ete bolamuki eya. Kobondela oyo ejali te bobele elombeli na mpamba - mpamba mpo na bolamuki. Ejali ete babondeli bajali komitala bango moko mpe bajali koyambola masumu na bango (Emon.2.23). Ejali ntango -

1. na kojonga lisusu kotosa bilaka oyo topesaki Nkolo mpe tobebisakd yango (Mosakoli 5.1-6) mpe

2. kokanisa makambo mabe tosali bato mosusu (Matai 5.23-24).

Kobondela ekomisaka bato na bosokemi na solo, mpo ete na esika na Ye tososoli bule na Ye mpe ete biso moko tojali mpamba, (Yis. 6.1-5). Ejali ndimbola na bolembu na biso mpe elombeli mpo ua makasi mpe nguya na Ye (Matai 26.41).

Njambe asepelaka na mbeka na ndege oyo, mpe motó na Ye ejangaka te kokweya kojikisa yango tNje. 51.17-19). Ntango Eliya abongisaki etumbelo na mbeka na Nambe, moto ekweyaki kojikisa yango. Ntango Yesu abondelaki, Lola efungwanaki. Ntango bato na Lingomba na ebandeli babondelaki, esika yango eninganaki.

Kobondela epesaka njela ete nguya na Molimo esala mosala kati na mokili. Njambe abongisaka mpe abukaka bato ejali bango kongunja mabolongo⁷² na bango.

Kosolana kati na kelasi - Kanisaka mpo na mnakomi oyo likolo mpe loba makanisi na bino mpo na mosala kobondela esalaki na mbala yango, moko moko.

⁷² mabongo

Koyekola na 5 - BOLINGO: MISALA MIBALE MBALA MOKO

Mwa moke liboso na Ye konetwa na likolo, Yesu atunaki Petelo motuna monene: "Olingi ngai?" (Yoa.21.b-17). Bolingo ejali moboko⁷³ mpe libanga na moto na nsuka⁷⁴ mpo na mosali na Njambe.

Ntango Yesu ablangaki Petelo ejalaki ete ajala **moluki na bato** (Mat. 4.19). Sika oyo ajali kobulisa ye ajala **mobateli na bato** (Yoa. 21. 15-17). Ojali na bosenga na bolingo mpo na koluka milimo na bato, na mpe mpo na kobatela bango kati na etonga. Oyo moko ejali **bolingo mpo na babungi** mpe oyo mosusu ejali **bolingo mpo na baoyo bajuami mpo na Ye**. Ekoki ete milimo **miyeisama epai na Klisto** mpe ete **mibokolama mpo na Ye!**

Kosolana kati na kelasi - Yebisa misala mosusu okoki kosala mpo na kolakisa bolingo na yo - mpo na baoyo babungi
- mpo na baoyo babikisami.

Koyekola na 6 -

MOSALA KATI NA LINGOMBA NA MISO NA BATO

Mosala na mobateli oyo eleki monene ejali ete atelema kosakola Nsango Malamu. Oyo esengi koyekola mpe kolekisa ntango kati na mosala. Ekosenga mpe Iipamboli na Njambe ete esuka na kobongola basumuki mpe kolendisa bandimi.

Ekoki ete abosana te koteya toli yonso na Njambe oyo esimbi mosala na kopanja Nsango Malamu, mateyo na Biblia, kolakisa, kupamela, kolendisa mpe kokebisa - Misala 20.27.

Ekoki ete ayekola kobondela na miso na bato, mpe bato bayekolaka oyo bobele ekobondelaka bango mingi na esika na nkuku. Na libondeli mpo na etonga atombolaka bango kino okotisa bango kati na esika na Njambe na kati na kosambela oyo euti koKumisa Ye, Njambe.

Ekoki ete ayekola kotango Makomi na Biblia polele, na botosi na Nambe, ete bato yonso basimba ntina - Nehemia 8.8.

⁷³ "fondation" - ndakisa, Luka 6.48

⁷⁴ tala 1 Pet. 2.6- elimboli: likambo oyo eleki yonso na monene

Ajali na lilako ete aleisa lingomba na Njambe" (Mis. 20.28), mpo na kosakola ateyo mpe Kolakisa Biblia na ndenge isungaka bijangeli na bayoki, moko na moko.

Ajui lotomo na kobatela etonga na mateyo mabe mpe na batei na lokuta (Mis. 20.29-30), mpe ajui mokumba na kobatela babola kati na etonga na ye (Mis. 11.29-30).

Ajui mokumba monene na kokamba bato na ye na koluka bato babungi ete Dajuama mpo na Yesu, bakende mpe kopika biklesia na sika na bisika bijangi yango.

Na nsuka na losambo ajali na mokumba na kolimbola lipamboli na Njambe likolo na bato- Mituya 6.23-26: Emon. 1.4-5, (Akeba: Njambe apesaka lipamboli, motei alobaka yango epai na bango, bobele koloba. Na yango motei ajali moombo na Njambe).

Motuna monene emonani na 2 Bakolinti 2.16 - "Nani akoki mpo na makambo oyo? Elonga mpe emonani na eyano na 2 Bakolinti 3.5-"Kokoka na biso eutaka na Njambe"!⁷⁵

Kosolana kati na kelasi - Na mikumba oyo molongo etongami likolo, nini kati na yango ekoleka mpasi mpo na kokokisa? Okanisi ete nini na kati na yango eleki monene?

Koyekola na 7 - SALA MISALA YONSO NDENGE MOKO

Tokebaka ete topengwa epai moko te kati na kosakola mpe kosala na biso ete baseka biso mpamba te. Sakolaka bolingo na Njambe mpe mpo na bule na Ye oyo ekoki kondima lisumu soko moke te. Teya mpo na Lola mpe mpo na Lifelo, mpo na etambweli elongo na Njambe mpe nmpo na njela ndenge na ndenge na kosalela Ye, mpo na bolamuki mpe mpo na mosala na kopanja Nsango Malamu bipai yonso kino nsuka na mokili, mpo na kojonga na Yesu mpe mpo na yonso mosusu ejali kati na Biblia. Paulo alobaki ete, "Naboyaki te kosakwela bino toli mobimba na Njambe".

Ekosunga yo soko obateli makambo na mateyo yonso osakoli mpe ete obongisi mwango na koteya mpo na mwa ba-sanja mingi boso. Motema na yo mpe makanisi na yo ikokola na boyebi mpe nakasi. Okobatelama mpe ete olekisa te makambo na solo mosusu oyo jalf kati na toli kitoko na Njambe.

⁷⁵ ebongweli mosusu

Mosala - Bongisa molongo na makambo okoki koteya na biyenga na sanja misato.

Koyekola na 8 -

KOKENGELA MOSALA MOSALAMI MBALA NA MBALA

Ejali malamumu ete obulisa mokolo moko na sanja moko mpe mikolo mibale na nsuka na sanja motoba to mbula moko mpo ete omiyekola yo moko mpe otanga mosala na yo oyo osali soko ejali malamumu to boni. Ojali kolonga kokokisa miango⁷⁶ na yo? Ojali komona ete mbuma ijali kojuama mpo na Nkolo kati na mosala na yo? Elonga mpe lipamboli ikoki kojipa miso na biso ete tomona te mosala ebele oyo ejall naino liboso na biso. Lisusu, soko likambo na mabe ebimaki ekoki kojipa miso na biso ete tomona te elonga ejuamaki na makambo mosusu. Kotelema nwa npetnbeni mpo na komona polele njela mosala ejali kokende ekosunga kososola oyo ejali malamumu mpe oyo ejali mabe. Ekoki kojala ete mabunga majali oyo esengeli osembola yango - ata Ntoma Yoane asalaki ibunga na kosambela mwanje⁷⁷ mbala mibale mpe asembolamaki na yango (Emon. 19.10; 22.8-9). Ekoki mpe kojala ete ojui mimesano mosusu oyo ekoki ete ibongolama. Yesu alobaki ete, Boyaka bino mpenja... mpe bopema moke" (Mal. 6.31).

Kosolana kati na kelasi - Na ebandeli na mosala na yo na kosalela Njambe obongi kojala na miango nini?

Koyekola na 9 - MOSALA NA KOPESA TOLI

Ekoki ete mobateli akoka kosolana na bato moko moko mpo na kobikisama mpe mpo na makaka majali kati na bomoi na bango. Ntango mosusu ekoki ete alakisa bango mabunga majali kobebisa litatoli na bango mpo na Nkolo - Mat. 18.15-17.

Ekoki ete ayekola mosala na kobondisa baoyo bakufeli balingami mpe baoyo bajali na mawa.

Ekoki ete akota na bomoi mpenja na bato na ye ete ajala lokola moko kati na libota na bango - Lom. 12.15.

Ekoki ete ayeba ntango yonso ete ye ajali motindami na Nkolo Yesu kati na mokili oyo.

⁷⁶ bibongiseli

⁷⁷ anzelu

Kosolana kati na kelasi Bilaka nini kati na mboka na yo bipesaka biposa nmalamu mpo na kopesa toli mpe lisungi lokola moklisto?

Koyekola na 10 - KOLENDISA LISANGANA NA BONDEKO

Ntina ha lisangana na bondeko ejali bomoko mpenja kati na libota na Klisto. Ekoki na baklisto bajala elongo, basolola elongo, babondela elongo, bayemba elongo, baseka elongo, balela elongo - na ntina mosusu te, bobele ete bajala elongo -1 Yoane 1.7:-1.3.

1. Ntina na isangana na bondeko

1. Mpo na Kolendisana, kati na bisambo mpe na bilaka na kosangana esika noko mp0 na kolia na esengo. Ekoki ete mibali basanganisama mpo na kolia esika moko, bamama mpo na amdo na masolo, bilenge mpo na Kosakana esika moko - na oyo yonso Liloba na Njambe ejala na kati. Baklisto bakolendisama mpe ekobenda baoyo bajali libanda.

2. Mpo na kolendisana na ntango na mpasi na bomoi na biso bato. Tokoki koyeba mbala yonso te ntango motema na moto ejali na mpasi- kati na lisanga tokoki koyoka nsango mpe tokoki kosunga kokitisa bojito na ye.

3. Mpo na kokabola makambo tosili koyeba na kati na bomoi na biso mpo na litomba na bato yonso; litatoli na biso ekoki kosunga moto mosusu ete abunga te na esika yango.

4. Mpo na kokabola esengo na eyano na libondeli – Nje. 50.15. Solo oyo ekolendisana bamosusu mpo na kobondela.

5. Mpo na kolela elongo na baoyo bajali kolela - Lom. 12.15. Baoyo bakufeli molinganmi babongi bayeba lisangana na mpisoli, na mawa mpe na mpasi.

6. Mpo na kolendisana mondimi oyo ajongi nsima éte ajonga epal na Njambe.

2. Mbuma na lisangana na bakisto

1. Toyekolf kotambola na pole - 1 Yoane 1.7
2. Toyekoli kokabola mpasi elongo- Filipi 3.10
3. Toyekoli kosalela elongo-Kolos. 4.
4. Toyekoli kobondisana - 1 Tes. 4.18
5. Toyekoli kobondelelana 1 Tes. 5.25
6. Toyekoli kokumbelana mikumba na biso - Gal. 6.2
7. Toyekoli kojala na esengo elongo na baoyo bajali na esengo Lom. 12. 15. Esengo epanjanaka.
8. Tokolaka mpe tongengaka mpo na Nkolo -2 Pet. 3. 18.

Kosolana kati na kelasi - Lolenge nini na lisangana namasolo ekoki kosunga etonga na bendimi na yo?

Koyekola na 11 - KOSAKOLA NSANGO MALAMU

Nsuka na makambo na koteya ejali te. Ekoki na moto na Njambe akeba ete, na mosala na ye, ateya mpo na makambo yonso. Motei akoki kokanisa ete bosenga ejali te mpo na mateyo na ntina na kobilkisama mpe mateyo yonso ejall mpo na kobongisa babulami, eloko te mpo na koluka bato mosusu mpo na Klisto.

Kasi mbala mingi bato bajali kati na lingomba na mboka na bango kasi bakomaki bilembo na njoto na Klisto te oyo ejali Lingomba na solo. Koblkisama ejali eloko na solo mpe soko yango te mbele moto abungi seko. Lingomba oyo etongami na bato babongwami te ekojanga bomoi, ekojanga litatoli, ekojanga mpe nguya mpo na kobongola bato.

Ekoki na mokambi ete abosana te maloba minene na Ejekiele mpo na mokengeli oyo akebisaki mboka te (Elek 33.6).

Mosala - Tonga molongo na makomi mpe makambo oyo ekoki na mateyo na kopanja Nsango Malamu.

Koyekola na 12 - LISOSOLI MPO NA LOBIKO

Boni soko moko na etonga na yo aangi lisosoli ete abiki solo ?

Mpo na moklisto kokoka kosunga bamosusu ekoki ete ye moko asosola na motema na ye ete abiki. Lisosoli yango elimboli ete moto ajali na ntembe soko moke te ete abiki mpe ete soko akufi pwasa⁷⁸ nokinoki akokende na Lola - Yoane 10. 28-29.

1. Moboko⁷⁹ na lisosoli na lobiko

1. Litatoli na Molimo Mosanto - Lom. 8. 16; Gal. 4.6.
2. Liloba na Njambe- 1 Yoane b.10, 13 Yoane 5.24; Lom. 10. 13.

Lobela Satana: "Liloba na Njambe elobi ete soko nandimeli Yesu Klisto najali na bomoi na seko. Na mokolo__na sanja__na mbula__(koma elaka) nandimelaki Yesu, bongo najui bomoi na seko. Nabiki. Masumu na ngai malimbisami. "Najali kolanda njela kokende Lola !"

⁷⁸ "brusquement"

⁷⁹ "fondation"

3. Bomoi ebongwani- 1 Yoane 3.14; 2 Kol. 5.17.

2. Bipekiselu na lisosoli na lobilko

1. Kojanga kondimela Liloba na Njambe.
2. Kojala kati na makambo na mokili.
3. Kojanga kotonda na Molimo Mosanto - Yoane 7.37-39.
4. Lisumu mpe kojongela bopakano -1 Yoane 1.9.

Likebisi: Keba na mosala na kondimisa bato ete basili kobikisama. Oyo ejali mosala na Molimo Mosanto, Ye oyo ayebi motema na moto mpe alukaka kati na yango.

Mosala - Bayekoli bamikabola mibale mibale, bakota na lisolo. Moko ajala mondimi oyo ajali na ntembe na lobiko na ye mpe oyo mosusu akamba ye kino na isosoli ete ayebi na motema ete. Liloba na Njambe ejali solo.

Koyekola na 13 -

KOLAKTSA BANDIMI NA SIKA ETE BAJALA BAYEKOLI NA YESU

Mondimi na sika ajali mwana oyo abotami na sika kati na Klisto mpe ekokd ete abatelama na bolingo lokola mwana oyo abotani sika kati na mokili.

Poso na liboso na bomoi na mondimi na sika ejali likambo monene, mpo ete Satana akouka njela yonso mpo na kolona ntembe kati na motema na ye. Kende kotala ye mokolo na mokolo, botanga Liloba mpe bobondela elongo.

Bongisa biposa mpo na ye ete atatola na baninga kondima na ye na sika: Oyo ekolenaisa ye mpe ekojala litatoli malamumu epai na baninga bayebi Nkolo te.

Ntembe te, na lingomba na yo bojali na kelasi na malongi, mpo na babili to baluki- baoyo babongoli motema sika npe bajali koluka libatisi. Mondimi na sika akota na kelasi yango libela esili ye koyambola ete Nkolo ajali Mobikisi na ye.

Ekoki ete moklisto na sika ajindisama mpenja na Liloba na Njambe - oyo ejali mabèlè na solo oyo ekopesa njela akola (1 Petelo 2.2). Batela ye ete akota na koyangana na koyekola Biblia.

Oyo ejali eposa malamumu mpo na kosalela mwango na Yaya - Leki mibali', to Yaya-Leki basi'. Na oyo, mondimi na sika (tobengi ye, leki') atiami elongo na

mondimi na kala (tobengi ye yaya') oyo ajali moto na bolingo mpe ayebi kokaba kondima na ye kitoko, kobondela elongo na mondimi na sika ete akota solo kati na bojui yonso na bolingo na Njambe.

Lisolo kati na kelasi - Okoki kolendisaka baklisto na sika kati na eklesia na yo na mitindo nini? Ndenge nini okoki kobongisa bandimi na lingomba, mibale, mibale na mosala na 'Yaya-Leki'?

Koyekola na 14 -

MPO NA NINI KOTATOLA? Makomi: Mat. 10.32-33: Lom. 10.9

1. Ekoki ete mondimi ayambola Klisto na monoko na ye:

1. Klisto alakaki yango Mat. 10.32-33.
2. Ejali eutelo na lisungi mpe makasi kati na bomoi na biso. Moklisto oyo atalolaka ntango yonso akojonga nsima na kondima na ye mbala mingi te.
3. Kotatola esilisaka mikakatano mingi. Bamosusu bayebi esika otelemi mpe bakojala na limemia epai na yo mpo na litatoli na yo polele. Bamokili batiolaka moklisto oyo ajali kobanga kotatola, oyo ajali motau, bobele mondimi na nkuku. Mpo na ye komekama na kolanda bisengo na mokili ekangami njela.
4. Osengeli kotatola na ntina na oyo Klisto asili kosala mpo yo.

2. Mitindo na koyambola Klisto:

1. Liboso na bato kati na bisambo, mayangana na kobondela, mayangana mpo na kotatola, na bongo na bongo...
2. Na kati na masolo elongo na baninga, bandeko mpe bajalani. Ntango mosusu motindo oyo eleki makasi, kasi ekoki Kojanga te.
3. Liboso na bato na ntango na libatisi, mpe mpo na kosangana elongo na eklesia malamau.
4. Moto amemi litatoli ejali ye kojanga te na bisambo mpe na elambo na Nkolo na eklesia na ye.
5. Ekoki ete mondimi ayambola kondima na ye na miso na bato mbala na mbala – Yil 20.9.

BATELA OYO: Bomoi na moklisto oyo eyambolami te ekokaoka mpe ekokufa !

Kosolana kati na kelasi - Nani kati na bato ojali koyeba ajali motatoli malamau? Ndenge nini bamosusu bakOkI kolendisama kobanda kotatola?

Koyekola na 15 -

KOBANDISA BANDIMI KOJUA BATO MPO NA YESU

Njambe ajali naino kobianga. "Tokotinda nani mpe nani akokende mpo na biso? (Yis. 6.8). Motuna oyo na mawa ejali naino solo, "basali bajali moke" (Luka 10.2). Lingomba ejali kokola na motuya na bato baoyo bandimi kotinda bamosusu, kasi baoyo bajali komipesa na mosala na kojua bato mpo na Nkolo bajali bobele moke mpenja.

Okoki kosala nini mpo na kosunga likambo yango? Ebongi na yo osala yonso mpo na kobongola yango. Mosala na kopanja Nsango Malamu kati na mokili na biso ekosila bobele wana moklisto yonso ajali kojua bato mpo na Yesu. Makambo minei yo okoki kosala yango oyo:

1. Yo mokambi, ojala ndakisa kati na mosala yango!
2. Sakola molongo na mateyo mpo na ntina monene na kojuela Yesu bato (Tala Koyekola na 11, 16 mpe 17).
3. Yebisa lingomba ete ojali kobandisa kelasi mpo na bajui na bato mpo na Yesu, banda mpe koteyaka yango.
4. Meka kojua mwa mokanda oyo elakisi mosala yango mpe tambolisa yango kati na bato na yo.

Okokweya na eblangeli na yo soko okopanjaka bandimi na yo te kati na banjela na mboka epai basumuki bajali, obongola bango yonso baluki na bato mpo na Yesu!

Mosala - Ndenge nini tokoki komilakisa biso moko lokola ndakisa epai na bato na biso ete bajala batatoli? Bongisa makanisi misato oyo ijali na solo.

Koyekola na 16 - NTINA NA KOJUA BATO MPO NA YESU

Mingi te babiangami ete bajala basakoli, kasi moklisto yonso oyo abotami na Molimo ablangami ete ajua bato mpo na Yesu. Ekoki ete okamba bato na yo kati na esengo na kojua bato mpo na Yesu. "Koluka bato mpo na Yesu ejali mosala mpenja na kokamba moto mpenja ayamba Mobikisi mpenja na elaka mpenja – Billy Sunday, mopanji Americain na Nsango Malamu.

1. Ntina mpo na moto kojala moluki na bato mpo na Yesu

1. Motuya na molimo na moto - Mal. 8.35-38.
2. Lifelo ejali solo.
3. Mpasi na Yesu na ekulusu na ntina na mosumuki yonso.
4. Mpo ete mokili oyo ejali mpamba mpe joba.
5. Mposa ete libota mobimba ejuama kati na Lola.
6. Nkembo na Lola.
7. Mabonja oyo jambe akobonjela bandimi baoyo bajuaka bato mpo na Ye.

2. Makoki na mondimi oyo alukaka bato mpo na Yesu

1. Ekoki ete asila kobikisama ye moko mpe ete ayeba solo ete abikisami.
2. Ekoki ete atambola na bomoi na peto.
3. Ekoki ete asala mosala na molimo na bolingo.
4. Ekoki ete ayeba Biblia malamumu mpe ayeba kosalela yango.
5. Ekoki ete ajala moto na kobondela.
6. Ekoki ete atonda na Molimo Mosanto.
7. Ekoki ete ayoka mawa mpo na bato babungi.

Kosolana kati na kelasi - Mpo na nini moko moko na makoki tokomi awa ejali likambo monene?

Koyekola na 17 - MOSALA NA KOTATOLA

1. Otatola boni?

1. Ekoki ete motatoli mpo na Yesu asila kobikisama ye moko.
2. Yebisa lolenge obongolaki motema mpe lolenge ebongolibomoi na yo.
3. Yebisa biyano osili kojua na mabondeli na yo - Nje. 50.15.
4. Yebisa lolenge Klisto akokisaka mposa yonso na bomoi na yo.
5. Yebisa mpo na elonga na yo likolo na lisumu mpe na komekama.
6. Yebisa makomi na Biblia oyo ilekaka mpo na kosepelisa yo mpe lolenge Njambe alobelaki yo na njela na likomi moko na ntongo na lelo.
7. Pesa baninga na yo Nsango Malamumu na Klisto; yebisa bango mpo na Ye.

2. Bipekiseli na kotatola Yesu

1. Kobanga bato - 2 Tim. 1.7; 1 Yoane 4.18; Bafil. 4. 13.
2. Nsoni - 2 Tim. 1.8.
3. Bomoi na mbindo 1 Yoane 1.9.

Batela oyo: Tanga Ejekiele 33. 8 mpo na koyeba likama na kojanga kotatola!

Mosala - Bongisa litatoli mpo na lolenge obongolaki motema mpe limbola mbongwana kati na bomoi na yo na ntina na yango.

Koyekola na 18 - MABONGISI MPO NA KOTATOLA

"Makambo na molimo minei na boyokani na Njambe": Ntango mosusu bato basalelaka mwa mokanda oyo mpo na kosunga na kotatola koleka mikanda yonso mosusu, esungaka mpe mingi.

"Mokanda ejangi maloba", ejali na nkasa na langi na moindo, motane, mpembe, wolo mpe langlina mpondu, mpe esungaki mingi, na koleka na bana mike.

Misapi na loboko na yo. Oyo motindo nosusu na kolakisa bana njela na lobiko. Ejangi esaleli to buku mosusu te:

Mosapi na liboso - Njambe alingi yo -Yoa. 3.16.

Mosapi na mibale - Yonso basali masumu -Lom. 3.23.

Mosapi na misato - Klisto akufi mpo na kofutela yo masumu na yo – 1 Kol. 15.3.

Mosapi na minei - Ndimba ete Klisto akutelaki lisumu⁸⁰ na yo – Yoa. 1.12.

Mosapi na mitano Ekondima yo, Okojua bomoi na seko – Lom. 6. 23.

"Njela na Baloma". Bamosusu bakosepela koleka na oyo. Lakisa biteni na Biblia ejali yo kolimbola ntina na yango.

Bosenga na moto - Lom 3.23

Etumbu mpo na lisumu - Lom. 6.23

Nela na lobiko Njambe abongisi - Lom. 5.8

Eyano na moto - Lom. 10.9

Kondimana na Sika oyo otii bilembo ejali njela kitoko mpo ete olakisa moto atanga elongo na yo biteni bitali kobikisama, mpo ete, ntango mosusu, moluki akosepela Komona lolenge osali mosala kobongisa Biblia na yo.

1. Tia elembo na motuya "1 na likolo na lokasa na Baloma 3.23.

2. Na mpembeni na lokasa yango koma, Tala lokasa na mpo na "2, mpo na kolakisa motuya na lokasa na Lom. 6.23 wana osili kotia elembo mosusu.

3. Salaka bongo mpo na nkasa yonso biteni oyo emonani, mpe limbola yango yonso, moko moko Yoane 1.12; 1 Yoane 1.9; Emon. 3.20: 1 Yoane 5.10-13.

Mosala - Pona mwango nini kati na oyo yonso oyo yo olingi olakisa na kelasi na yo. Lakisa kelasi mobimba biteni yango yonso, wana opesa bango basaka lisano⁸¹ na moluki mpe mosali na Njambe oyo ajali kojua ye mpo na Nkolo. Wana, obongola bango, moluki ajala mosali na Njambe. Lendisa ete lisolo yonso esuka na kosenga moto ajua ekateli mpenja mpo na Nkolo mpe na nsuka, libondeli na kosenga kolimbisama.

⁸⁰ Yeba bokeseni na **lisumu** tosangoli epai na nkoko na biso Adama, oyo ejali kati na milimo na biso, mpe **masumu** tosalaka ejali biso naino baonmbo na lisumu yango - tala Kol. 15. 22, 4; Lom. 8. 8.21. Lisusu, Yoane 1.29 elobi na monoko na liela, Tala Mwana – na - mpate na Njambe, molongoli na isumu na mokli' - elobi te, 'masumu'. Yesu alongolaka ntina moto asalaka masumu.

⁸¹ "théâtre"

Koyekola na 19 - KOTEYA MPO NA KOKABELA NJAMBE

Ekoki kojala ete kokabela Nkolo ejali likambo na bojito mingi mpo na bato na yo. Lonaka makanisi oyo kati na mitema na bango ete ejali mpo na bango esengo.

1. Ebongi ete tokabela Nkolo na motindo nini?

1. Na mwango -1 Kol. 16.2-"Mokolo na liboso na poso". Ekoki ete tokaba poso yonso na mbula mobinmba. Bongisa motindo na sembo na kokaba na yo mpe Njambe akobonjela yo na ntina na bosembo na yo.

2. Moto moko moko - 1 Kol. 16.2- "tika ete moko moko na bino. Oyo ejali bobele mpo na mokambi na ndako te, kasi ejali mpe mpo na mama mpe bana. Bjali mpo na bajui, ejali nmpe mpo na babola.

3. Na lolenge ekoki - "lokola Njambe apamboli yo". Ekoki ete topesa ndambo na jomi na mpe makabo. Na baoyo bakabelaka Njambe, Njambe akabelaka bango ebele.

4. Na esengo-2 Kol. 9.7- na motema mpasi te.

5. Lokola mbeka 2 Kol. 8.2 makabo na bango iutaki na bobola makasi na bango. Mwasi mokufeli - mobali akabaki mea na ye mibale oyo ejalaki lobiko na bomoi na ye mobimba. Njambe apimaka⁸² likabo te mpo na lolenge tokabi - Ye apimaka makabo na biso na epimell na oyo etikali.

Mabamboli malandaka makabo tokabi na bolingo Misala - 20.35; Mat. 6.20; Malaki 3. 10.

Liloba na nsuka: bato na eklesia na yo bakopesa ndambo na jomi te soko yo moko okabaka na esengo te.

Kosolana kati na kelasi - Eklesia na yo, na oyo etali makabo, elandaka mitindo na Makomi na Njambe? Okoki kobongisa yango na motindo nini?

Koyekola na 20 - MPO NA KOLENDISA BANDIMI

Na ngolu na Ye. Njambe apesaka njela na kopetolama na lisumu. Ekoyambola biso masumu 1 Yoane 1.9 Ye apetolaka. Kasi likambo na nsomo ejali ete motema ekoya makasi soko toyamboli te. Ebe. 3.13 elobi, "Lendisanaka mokolo na mokolo, wana ejali yango naino kobiangama lelo, ete moko na bino te akoma makasi na ntina na lokoso na lisumu". Mpo na kobatela bomoko na lingomba bosenga monene ejali mpo na kobengana na lisumu na njela na bilendiseli.

⁸² kopima/epimeli: "mesurer/mesure"

Ntango mokambi amoni libunga epai na ndeko kati lingomba ekoki ete motema na ye eyoka mawa, 2J0nga nsima te na kolendisa ye. Asala yango bont?

1. Ekoki ete molimo na bopolo ejala- Luka 9.54-56; 1 Tes. 2.11: Mat. 12.20.
2. Ekoki ete toloba na bosokemi yonso-Lom. 12.10; Efe.4.2.
3. Ekoki ete tosalela Liloba 2 Tim. 3.16-4.2: Kolos. 3.15.
4. Ekoki ete osala yango ejali yo koyokamela lolenge Molimo alingi kokamba yo Efe. 5. 18-19.
5. Njela na Makomi na Njambe ejali ete osembola moto na nkuku -Mat. 18.15.

Mbula misato Paulo atikaki te kokebisa na mpisoli bato yonso butu mpe moi - Mis. 20.31.

Kosolana kati na kelasi - Nsuka na kolendisa moto na maloba makasi to na miso na bato ekojala nini? Okoki kopekisa motindo yango na njela nini?

Koyekola na 21 - KOSEMBOLA LISUMU KATI NA ETONGA

1. Njela na Biblia - Mat. 18. 15-17

1. Kende epai na oyo ajali na libunga mpe olendisa ye, bobele bino mibale, ete abongola motema.
2. Soko atemeli yo, kende lisusu elongo na batatoli mibale to misato mosusu.
3. Soko aumeli na motema makasi, yebisa lingomba.
4. Soko aumeli na kotemela toli, lingomba amona ye lokola mopakano oyo ajali kati na masumu.

2. Ntina mpo na bitumbu

1. Liteyo⁸³ na lokuta Tito 1.13. Mateyo na lokuta na mangomba mosusu makosaka bandimi mosusu. Ekoki ete tokeba na yango.
2. Lisumu na polele 1 Tim. 5.20.
3. Ekobo 1 Kol. 5.1-5.

3. Kosembola ndeko oyo akwei na lisumu

1. Na bosokemi - 1 Kol. 10.12.
2. Na motema sembo - Mat. 7.3-5.
3. Na bolingo 1 Kol. 13.4.
4. Na njela na Makomi.

⁸³ "doctrine"

5. Na litatoli mpe na boyebi ojui na bomoi na yo.

Mosala - Moto moko ajali kati na eklesia na yo oyo ajali kati na lisumu? Okosala nini mpo na kobongisa likambo yango?

Koyekola na 22 - KOBENDA BAOYO BAJONGA NSIMA

Mbala mingi tokutaka bato bajalaki baklisto makasi kasi mikolo oyo bajonga nsima. Kanisaka likebisi makasi nal Kol. 10.12 mpe Masese 16.18. Moto moko te akojonga nsima bobele mbala moko. Makamb0 mike mingi 1kotaka mokemoke mpo na kotia bolembu Kat na bomol na moto.

1. Ntina solo na kojongga nsima

1. Kojanga kobondela.
2. Kojanga kotanga Biblia - 2 Tim. 2.15.
3. Kojanga kosangana na bandimi kati na eklesia- Ebe. 10.25.
4. Kojanga kotosa Molimo Mosanto Efe. 4.30.
5. Kojanga koyambola Klisto Mat. 10.33.
6. Kojanga kotambola na pole- 1 Yoane 1.7.

2. Nsuka na kojonga nsima

1. Nguya, kimla, esengo mpe bolamu na molimo ilongwi.
2. Kolmaima mpe molili ekotia molili na njela na bomoi na moto na mokolo na mokolo.
3. Mabonja na Nambe kuna na Lola ikojuama te mpe moto akokuta mabomi" (1 Kol. 3.15).
4. Bamosusu bandimi ete molimo na moto ekoki kobunga lokola oyo na mopakano.

3. Ebiangeli na Njambe ete moto ajongela Ye - Yil. 3.22; Hosea 14.4.

Moklisto na solo akoki kojonga nsima soko moke te Nje.101.3: "Nakotia eloko moko mabe liboso na miso na ngai te". Esika na solo kotia miso emonani na Baebele 12.2. Paulo ajalaki koluka bobele Klisto - Bafil. 3.14.

Mosala - Omituna yo mnoko soko kati na mboka na yo baklisto mosusu bajali baoyo bajonga nsima. Bongisa ndenge okoki kobenda bango lisusu bajongela Klisto. Bondela mpo na bango, yo na lingomba na yo.

Koyekola na 23 - KOKUFA NA LIBALA

Ekajala boni soko ndako mosusu kati na eklesia na yo ejali na likama na malali na kufa na libala? Kati na mokili mobimba, kufa na libala ejali kati na

makama minene na bomoi na mabota. Ejali mawa monene mpo ete etiaka malali kati na moboko⁸⁴ na libota, libota mpe ejali lokola mabanga oyo ejali etongeli na mboka. Eleki mpe mabe mingi kati na lingomba, mpo ete libala na baklisto ejali eloko na bule oyo Njambe abongisaki mpe ejali elembo na lisangana oyo Klisto asangani na Lingomba na Ye. Oyo ntina Satana ayei etumba epai na mabala na bato.

Bobeles mawa elandaka kuta na libala: bana bapanjani mpe ntango mosusu bajangi ndako, mitema ijoki mpe ibukani, bilenge bakolaka kino na kokota na kati na makambo mabe, mpisoli ijali mpe bomoi na bato ibebi.

Makomi mapesi bobele ntina moko mpo na koboma libala yango ejali ekobo - Mat. 19.9. Oyo elimboli ete mobali to mwasi na libala ajali na nkuku na mabe ye na mwasi to mobali mosusu. Ata na ndenge yango Njambe apesi lilako te ete libala ebomama ;apesi bobele njela sokO nkaka na mabe mingi eluti koleka.

Sala yonso mpo na kojongisa bomoko kati na baoyo bajali na mpasi kati na libala na bango. Mwa makanisi yango oyo:

1. Lakisa polele ete libala ejali mpo na bomol mobimba "kino kufa na moko na bango ekaboli bango- Mat. 19.6. Na libala Njambe asalaka ekamwiseli wana bato mibale bakoma moto moko. Bobele Njambe akoki koboma bomoko yango ekokamata Ye moko na baoyo babalani na njela na kufa.

2. Soko bana bajali, bolamu na bango ejali na ntina monene mpo ete ejali bango baoyo bayokaka mpasi koleka baboti.

3. Lakisa ete kufa na libala ejali kolakisa na miso na bato ete bakwel mpenja na kokweya yonso.

4. Bondela bango, moko moko, ete basembola makambo na bango epai na Nkolo mpe na ns ima, moko epal na moninga na ye. Koyambola mpe kobongola motema elongo na kosolana na boboto ekobongisa mabala nini ejali na mikakatano.

Soko bomoko bojongi, tika ete na mobali na mpe mwasi ye bakata ndai na bango lisusu ete "na malamuna mape kino kufa ekokabola biso". Lendisaka bango ete moko alakisa bolingo mosusu ntango yonso; bosenga na bolingo na bango yonso ejali monene. Lendisaka bango ete ekoki ete batunaka Njambe ntango yonso apesa bango bolingo na bule moko mpo na mosusu.

Kosolana kati na kelasi - Makambo minene Koleka kati na ndako na baklisto majali nini? Makambo mabe nini mabimasa wana?

⁸⁴ "fondation"

Koyekola na 24 - EKOBO

Ekoki ete mokambi na lingomba asakola likebisi na Njambe mpo na lisumu na ekobo. Mobeko na nsambo elongolami ata mokolo moko te - Esode 20.14, 17.

Moto akoki komona ete libala ejali bule bobele mpo na komona lolenge Njambe ayini ekobo. Ojali koyebale naino ete Njambe alakaki etumbu na kobomama na bango yonso mibale bajuami na ekobo – Lew. 20. 10? Ekoki soko moke te ete mokambi na lingomba ye moke ajua lokumu moko, ata komonana moke ete ajali kati na likambo mabe na njoto oyo etali mwasi mpe mobali.

Ejali likambo na kotuna te: moto akoti na ekobo ajali kolanda njela na Lifelo - Masese 7.27; 9.13-17; 1 Bakol. 6.9-10.

Kosolola kati na kelasi - Na eleko oyo na biso baklisto epai yo ofandi bakomi komona ekobo likambo moke? Nsuka na yango ejali nini?

Koyekola na 25 - NDOKI

Emonanaka mbala na mbala baboti bavaka na bana na bango oso na lingomba mpo na libatisi to mpo na lipamboli, soko botomboli elamba elati mwana, bomoi nsinga na loketo na ye. Ekoki bongo? Soko moke te! Bikeko bijali esaleli na ndoki, mpe Biblia elobi polele ete moto oyo akokota na ndoki ajali kosangana milimo mabe. Tala biteni na Biblla oyo: Esode 22.18 ; Misala 19. 18-19; Gal. 5.20 mpe Emon. 22.15.

Nsomo na kopo na nkisi na koboma mpe ndoki esimbaki mikili mingi katu na no io pole na Nsango Malamu eyaki. Kino lelo oyo Satana amekaka kondimisaka bato bajongela molili na bopakano. Kasi, Klisto asangani ata moke te na molili. Baoyo basalaka makanbo na ndoki, kolokaka bato mpe koluka balonga makambo na njela na ndoki, likabo na bango ekojuama kati na libeke na sufulu (Emon. 21.8).

Ekoki ete moto na moto apona oyo ye akosalela, kasi akoki kosalela nkolo mibale te. Likambo mosusu te: bikeko bikojikisama na moto wana Klisto ayambami lokola Nkolo mpe Mobikisi.

Kosolola kati na kelasi - Basalaka misala nini na ndoki epai na bino? Okoki kosala nini mpo na kosilisa yango?

Koyekola na 26 -

MPO NA NINI KOTEYA MATEYO NA KOTEMELA MASANGA?

Bato yonso basosoli ete boombo na masanga ejali elakeli mabe, ete ebebisaka mabota mpe bomoi na bato, kasi bamosusu bakanisi ete komela moke ejali na likambo te. Bapesaka ekamwiseli Mobikisi asalaki mpo na kobongola mai na vinyo na elaka na bolongani⁸⁵ (Yoane 2.1-11), mpe lilako na Paulo epai na Timote ete amela vinyo lokola nkisi na libumu (1 Tim. 5.23).

Na bisika yango yonso mibale liloba na liela ejali vinos", oyo eliboli, mai na mbuma na njete na mowiti (Genese 40. 9-11). Liloba na liela mpo na mai oyo elangwisaka ejali "shekar". Maloba yo yonso mibale emonani kati na Luka 1.15: "Mpo ete ye (Yoane Mobatisi) akojala monene na miso na Nkolo, mpe akomela vinyo te (vinos), akomela mpe mai na kolangwisa te (shekar)".

Biteni oyo ilakisi lolenge Njambe amonaka masanga: Masese 20.1 ; Masese 23.29-35 ; Yis. 28.7 ; Osea 4.11: 1 Bakol. 6.10 mpe Gal. 5.21. Kati na Biblia, mbala na liboso balobi mpo na nasanga ejali na Genese 9.21 mpe epesi nsango na kolangwa na Noe mpe mabe oyo ebimelaki mwana na ye, Hama.

Ntina ekoki na moklisto amela masanga te:

1. Njoto na ye ejali tempelo na Molimo Mosanto mpe ekoki te ete ejua bosoto ata na njela nini.
2. Ye ajali motatoli mpo na Klisto mpe soko ameli ata mwa moke mpenja, ndeko mosusu oyo ajali na kondima motau, akoki komekama ete amela koleka.
3. Moklisto ajali mobateli na ndeko na ye (Genese 4.9), mpe ajali na mokumba ete asunga ndeko na ye atambola na bomoi peto mpe sembo.

Ntina mosusu jall ming mpo ete hoto yonso, ajala moklisto ajala moklisto te, aboya komela masanga na koboya yonso:

1. Ebebis aka mosolo ebele mpamba mpenja - Dut. 21.18-21 ; Masese 23.20.
2. Mpo na baoyo batambwisaka motuka: ojali kotia bamosusu kati na likama soko otambwisi nsima na komela.
3. Komela masanga esungaka mpo na kopanja libota kati na ndako.

Mokambi monene kuna na Mpoto, ntango bantoma na liboso bayaki na Congo, nkombo na ye, Gladstone, alobaki ete, "Masanga ebebisaka koleka bitumba, koleka malali oyo eparnjanaka, mpe Koleka njala".

⁸⁵ "mariage"

Mpo ete koleta⁸⁶ moko ekobenda mosusu mpe kopo moko ekobenda oyo na mibale, Biblia epesi njela na lobiko na yango bobele moko - komela ata moke te, ATA NA BILAKA NINI.

Kosolana kati na kelasi - Ntina mosusu ijali oyo ebongi na moklisto amela te?

Koyekola na 27- KOSUNGA BAKLISTO BAOYO BANYOKWAKA

Baklisto mingi baoyo bamipesi na Nkolo, bajali kobelega Njambe: "Mpo na nini? Ntina nini ekoki nanyokwa boye?" Ntango mosusu, baninga bakosambisa bango na nko mpe bakolobaka ete ejali na ntina na mabe kati na bomoi na bango. Nganga-nkisi akoki kofunda moto ete alakeli moto mabe ete anyokwa makasi. Kasi, Njambe ajali na mwango mpo na bomoi na moklisto, oyo amipesi na Ye na solo- Baloma 8.28.

1. Minyoko iyaka mpo na nini?

1. Ntango mosusu, na ntina na lisumu Yoa. 5.14. Tala Miliama - Mituya 12.10: Mokonji Asa 2 Ntango 16.12.
2. Ete misala na nguya na Njambe imonana - Yoane 9.2-3.
3. Mpo na nkembo na Njambe Yoane 11.4: Bafil. 1.29.
4. Masala na monguna - Njambe andimeli ye njela Yobo: Malako 5.1-5; Luka 13.16: Mis. 10.38. Njambe ayebi oyo ekoKki na yo, bojito na mokumba oyo okoki kokumba.
5. Mpamela - kolakisa mwana - Ebe. 12.5-13.

2. Eyano na biso na monyoko

1. Tokoki kotiola yango, Kotomboka, komisokisa te. Oyo eyeisaka motema makasi.
2. Tokoki kolemba a nse na yango, kasi esengeli bongo te, ete ngolu na Njambe ekoki mpo na biso - 2 Bakol. 12.9.
3. Tokoki kondima yango mpe koyikela yango mpiko, kasi na mawa.
4. Tokoki komipesa na mokano na Njambe - **oyo ejali elonga na solo mpenja.**

Mosala - Koma nkombo na bato 3-7 kati na eklesia na yo baoyo bajali konyokwa. Bongisa mwango na kosalisa bango. Tia mpe bamosusu na etonga na yo kati na mosala yango.

Koyekola na 28 KOSALISA BABELI

⁸⁶ "goûter"

Baklisto babelaka, mpe ekoki na mosali na Nkolo asalisa bango malamumu, mpe kolakisa bango bolingo na Njambe mpe motema na Ye. Tika ete toyekola ndenge mosusu kotala mpasi na kobela.

1. Njambe akoki kosala bikamwiseli?

Biblia elobeli biso mpo na bikamwiseli mingi. Ekamwiseli oyo eleki monene ejalaki lisekwa na Yesu, kasi mosusu mingi isalamaki. Njambe na biso asalaka bikamwiseli. Nkombo mosusu na Ye (tala Esode 15.26) ejali, Yawe Rafi: elimboli, Ngai Njambe oyo abikisaka yo". Tala mpe Nje. 103.3; Mat. 19.26: Luka 18.27. Kino lelo, Ye ajali Monganga Monene.

2. Kopakola babeli Yakobo 5.14-20

1. Ebongi na babeli ete babianga mikóló na lingomba.
2. Ebongi na mikóló na ingomba ete babondela libondeli na kondima, bapakola mpe mobeli na mafuta.
3. Yakobo alobi lisusu mpo na koyambola na mabunga.

3. Malali mosusu mabikisamaka te

1. Na Misala 28 tomoni ete Paulo asalaki bikamwiseli mibale. Kasi abondelaki mbala misato mpo ete abikisama na malali mpe ajuaki Kobikisama na yango te 2 Bakol. 12.7-10. Ntina mosusu na malali yango ejalaki ete Paulo atikala na bosokemi.

2. Soko mbala yonso tojalaki kobikisama mbele tokokufa te, libela.

Ekoki na mosali na Njambe ete alendisala mobeli na Liloba na Njambe. Mawa ekoleka makasi soko ye aponi njela na kojongela bikeko, mpo ete, wana molimo na ye ebeli elongo na njoto na ye.

Mbeto na liwa wana mobulami na Nkolo ajali na motema pete mpe na esengo kati na mokano na Njambe, yango ejali kokabwana na esengo mpenja. Yesu asili kopesa elaka ete. "Nguya ngai ekoki mpo na yo" - ata kati na malali.

Kosola kati na kelasi - Pesa biteni mosusu na Biblia oyo ijali kobondisa babeli.

Koyekola na 29 - LISALISI NA ELAKA NA KUFA

Bomoi na moto ejali eloko makasi te. Lelo ejali mpe lobi ekei. Na bato yonso babotami kati na mokili, bobele Enoka mpe Eliya bakutak te (Gen. 5.24; Ebe. 11.5; 2 Mik. 2.11). Na bato yonso bajali na bomoi lelo, bango yonso

bakokufa, longola bana baoyo bakokutana na Yesu na kati na mopepe. Baebele 9.27 ejali solo mpenja.

Mosali na Njambe ajali na mokumba monene na ntango kufa eyei na etonga na ye. Na libota mpe na baninga bajindi na mawa makasi, mpo ete kokabwana ejalaka mbala nyoso mpasi mingi. Ekoki ete bandimi bakabolama mpo ete bafanda elongo na baoyo bajali na mawa, kokende kotikela bango biloko na kolia, kosunga kobongisa ebembe mpe libulu mpo na kokunda. Lelo elongo baoyo bajali kolela, lakisa mpe mawa na hlisto epai na baoyo motema ebukani.

Soko mokufi ajalaki mondimi, kobondisa baoyo batikali ejali mpasi koleka te, mpo ete molimo na mokufi esili kokota na kimia mpe esengo. Solo, kojala elongo na Klisto ejali malamukoleka yonso mokili oyo ekoki kopesa. Ntango la kokunda ekoki kojala ntango na kokumisa Nkolo na esengo.

Na ntango na liwa, ekoki ete mokambi na baklisto atemela yango makasi soko libota bakolinga kojongela makambo na bopakano. Kolela epai na milimo, kokunda biloko na motuya, komela masanga mpe bisambo na bindimandima ijali na esika te na mosala na kokunda moklisto. Kasi bandeko baoyo bajali bapakano bamekaka mingi ete bakotisa makambo na nsomo mpe kojanga elikia oyo itali lolenge bango bamonaka kula. Temela yango makasi. Yanganisa baklisto ete baumela na esika yango Kino ebembe esili kokundama, bayemba, babondela mpe basunga na ndenge yonso.

Ekoki ete liteyo ekebisa bato yonso ete bomoi na njoto na mosuni ejali bobele mwa elaka mokuse mpo na kolengelela oyo ejali na nsima libela na libela.

Moto na mayele moko ayebisaki bayekoli na ye ete balengelela kufa mokolo na liboso na yango. Bango batiaki ntembe; bayanolaki ye, "Kasi, tokoki kokufa ata lobi".

Ye ayanolaki bango ete, "Solo. Bongo, bomilengela lelo".

Kosolola kati na kelasi - Pesa makanisi na mitindo okoki kosunga, ntango moto moko na etonga na yo akokufa.

Koyekola na 30 - TOLI MPO NA BAOYO BAYOKANI KOBALANA

Mobali mpe mwasi basili koyebisa lingomba ete bayokani mpo na kobalana naino mbula yango ekosila te. Ejali ntango mpo ete bayekolana mpo na kososola ete solo solo bakokani. Kasi ekoki te ete basala makambo na mpamba moko na moninga, mpo ete naino babalani te. Mpo na esengo na bango kati na libala ekoki éte bajala banjenga na ntango na libala. EKOKI ETE makambo na

libala mabombama kino na ntango na libala ete bolingo ebongwa koyina te, mpe ete kotosana ekende jamba te-2 Samwele 13.15.

Oyo ntango mpo na mokambi na lingomba kolakisa bango mbale motindo na Kobongisa ndako na baklisto, na lolenge elobami na baefese 5 & Tito 2. Tika ete bango mibale bayekola kobondela elongo kati na makambo yonso na kwokoso to ntembe. Lendisa bango ete balimbwelana bolingo na bango kati na bomoi mobimba na bango, na misala mpe na maloba.

Libala ejali ebongiself kati na bato oyo ebongisamaki liboso na bibongiseli yonso mosusu. Nsima na kondimela Yesu mpo na lobiko, kopona moninga na libala ekojala likambo monene koleka oyo elenge akokata na bomoi na ye mobimba. Ekoki ete mokambi na etonga na Njambe apesa toli malamumu mpe ete asunga bango malamumu mpenja na kati na likambo oyo monene.

Miboko⁸⁷ na ibala na esengo:

1. Baklisto bakoki kobala bobele baklisto 2 Bakol. 6.14-17.
2. Bondela mingi mpe boluka mokano na Njambe.
3. Jila mpo na kobala bobele nsima na koyeba moninga malamumu, na mabe mpe malamumu. Kobalana mbango mbango ejali likambo na nsomo.
4. Jila kokutana na moninga oyo bino mibale bolingani solo, bokoka mpe kojala na bolingo moko mpo na Njambe. Bobele koyoka mposa na motema ekoki te. Libala na bato na Njambe ejalf mpo na bomoi mobimba nmpe ekoki ete bolingo na Nambe ejala mpo na kobongisa ndako na esengo.
5. Jila kino ojali lisusu mwana te ntango okobala. Libala ejali mpo na mikóló, mpo na bana mike te, mpo ete ejalaka na mikumba minene.
6. Jila kino makambo na mabe na bomol na bino isili kobongisama. Mwasi abala mobali te na likanisi ete esili ye kobala ye akobongola ye na nsima ete aboya mabe, amipesa na etambweli malamumu akolonga te. Mobali mpe bongu mpo na mwasi.
7. Mobali ajila ete baboti na mwasi bandima. Oyo ejali likambo na ntina monene.
8. Jila kino bojul makoki na njela na mosolo; kino mbongu eyei ebele te, kasi ejala ndambo ekoki.
9. Olendisa ete basala bolongani⁸⁸ na ndako na Njambe na miso na bato. Bakanisa ata kokanisa te kokima mpo na kosala libala na libomba. Ekoki te kosala boye, mpo ete libala ejali bule na miso na Njambe.

⁸⁷ "foundations"

⁸⁸ "mariage"

Mosala - Bongisa liteyo mpo na kelasi na bilenge, liteyo oyo ekolakisa bango makambo ebongi basala mpo ete bakota na libala esengo.

Koyekola na 31 -

TOLI MPO NA MWASI MPE MOBALI BAOYO BABOTI MWANA TE

Ntango mwasi mpe mobali babalani mpe bajali kotalela bana bajuana, na nsima mbula elandi mbula, mpe lisusu mbula elandi mbula mwana mpe ajuami te, mawa na bango engindaka mpe mbala na mbala eyibi elonga na bango kati na Nkolo. Bamonaka baninga na bango bajali kokota na ndako na Njambe kokamba bana mike na bango, kosimba mpe baoyo babotani sika na maboko na bango, mpe wana batunaka, "Mpo na nini Njambe ayanoli mabondeli na biso te?" Bamosusu bayaka mitema bololo mpe baboyi lingomba. Bamosusu babongwi epai na nganga-nkisi mpe babwaki lijui na bango oyo babomnbaki na ntina malamumu babwaki mpe lisangana na bango na Njambe. Babalani bajali na bosenga na mabondeli na yo, toli na yo mpe lisung na yo. Mbala mingi balobaka lokola elobaki Laela, "Pesa ngai bana, soko te nakokufa" (Gen. 30.1).

Mbula na mbula Hana abotaki tee mpe mobali na ye asungaki ye mingi na bolingo na ye - oyo ekoki kojala ndakisa kitoko na kosunga babalani baoyo baboti te. Hana abotaki mwana te, kasi lolenge Elekana atingamaki ye enmonani na eteni na 5 na 1 Samwele 1. "Ye alingaki Hana ata Nkolo asilaki kojipa libumu na ye". Ekoki te ete mobali oyo ajali kobala mwasi aboti te ajongisa ye na libota na ye. Ekoki ete ajala lokola Elekana !

Mpo na ba - Hana kati na lingomba na yo, lakisa bango makambo oyo na solo:

1. Ekoki ete baumela kati na mabondeli. lokola Hana abondelaki. Njambe ajipaki libumu na ye na ntina, mpe na ntango Ye amonaki ekokaki ajipolaki yango. Njambe apesaki Abalayama mpe Sala mwana ntango bompaka ekokaki kondimela bango mwana te (Gen. 21.2). Nembo 1 13,9 ejali na ntina monene!

2. Jala na esengo, na bomoi na yo mpe kati na Nkolo. Otungisa mobali na yo te lokola Laela atungisaki mobali na ye. Otonda Njambe mpo na mapamboli majali na yo mpe tika ete elongi na yo elakisa esengo na yo. Mawa na elongi ekosunga te: ekobebisa bolingo na mobali na yo mpe motema na yo ekoya bojito mpenja.

3. Soko Nkolo akopesa yo bana te, mbele okoki kojala na motema na mama bobele ete olakisa bolingo na yo epai na bana mosusu. Bana bakufeli baboti bajali, mpe bamosusu baboti na bango balakisaka bango bolingo te. Kobongisa ecodim to mayangani wana bana bakoyekola Biblia, ekopesa yo eposa ete ojua "bana na molimo".

Debola ajalaki mama kati na Yisalaele" (Basambisi 5.7).

Lisolo kati na kelasi - Solola misala kati na lingomba oyo bamama bajangi kobota bakoki kosala. Okoki kolendisana bango boni?

Koyekola na 32 -

MPO NA KOBATELA BAMAMA BAKUFELI MIBALI

Ekojanga te kati na lingomba na yo bamama mibange baoyo bakufeli mibali, balingi Njambe mpe bajalaka mbala yonso na bisambo. Ntango mosusu bayoki na milimo na bango ete bato bamoni bango mpamba mpe bajali na mawa mpo ete baninga bajalaka na mposa kosolola na bango te. Ekoki ete na bango mpe basalela makabo Njambe akabeli bango mpo na kosalela Nkolo (1 Petelo 4. 10). Solwela bango makambo na bamama oyo bakufelaki mibali:

1. Naomi akomaki mobateli na mwana nkoko na ye (Luka 4.16) mpe alekisaki kondima na ye epai na bato na bileko mingi na nsima. Bamama nkoko bakoki kosunga mingi mpo na **kobatela bana mike na** lingomba mpe na mboka, mpe bakojua bolingo bango moko na ntina yango.

2. Mwasi akufeli mobali na mboka Salepata ayambaki moto na Njambe na ndako na ye (1 Mik. 17). Basi mibange bakoki kosala mosala monene mpo na **koyamba bato**.

3. Ana ajalaki mwasi akutfela mobali asilaki kokokisa mbula 84 na bomoi na ye mpe "asalelaki Njambe na mabondeli mpe na kokila moi mpe butu, mpe... alobaki mpo na Ye epai na bato yonso (Luka 2.36-38). Bamama bakoma mpaka bajalaka **babuni - bitumba kati na mosala na kobondela**.

4. Mosusu akataki ete alkopesa Njambe "yonso ejalaki na ye mpo na bomoi na ye (Luka 21.4).

5. Ntango mosusu, Doloka asilaki kokufela mobali, mpo ete abondisaki bakufeli-mibali mingi mpe atongelaki bango milato ndenge na ndenge (Misala 9.39). **Asungaki baoyo bajalaki na Kojanga**.

6. Loidi asungaki mwana nkoko na ye mobali, Timote, aselingwa na mosala na ye (2 Tim. 1.5).

Eleko oyo na bomoi ekoki kojala ntango na kobota mbuma mingi. Ejala te bobele ntango na kojila eblangeli na Njambe epai na bomoi na seko !

Lisolo kati na kelasi - Tala lisusu makanisi na Makomi oyo mpo na misala bamama bakufeli-mibali bakoki kosala. Okoki kobakisa mosusu?

Koyekola na 33 -

BAKLISTO BAOYO BAJALI KOBALA BAPAKANO

Mondimi oyo ajali kobala moninga oyo ayebi Nkolo te ajalaka na bosenga na lisungi mpe na kolendisama na ndenge mosusu. Toli na yo epai na bango ebongi kojala na malako oyo:

1. Opesa njela te ete bokabwano ekota katikati na yo mpe moninga na libala na ntina na makambo na Molimo Nkolo apamboli yo.
2. Oyokisa moninga na libala te ete yo oleki ye na malamumu.
3. Sopa mpenja bolingo koleka likolo na moninga. Na bonsomi yonso lakisa ye bolingo mpo ete sika oyo bongo na Njambe esili kosopama kati na motema na yo.
4. Oyebisa te nkaka na yo epai na baoyo bajali libanda na libala na yo.
5. Tika ete bato bakoka koyoka kati na ndako na yo ete etondi na bonjambe.
6. Jala moto na esengo. Tka ete olatisama na molimo na elengi.

Lisolo kati na kelasi - Mokambi na lingomba akoki kojua njela kokutana na babalani baoyo babiki te mpo na masolo na bolingo? Okoki kojua bibongiseli nini kati na lingomba oyo kobenda bango epal na baklisto kati na lingomba?

Koyekola na 34 - KOTOSA MOKOLO NA NKOLO

Mokolo na Nkolo, oyo Yenga, ejali likambo na Kondimana na Sika misisa na yango ejali kino na Sabata na Kondimana na Kala.

1. Totala bokeseni na Sabata mpe Mokolo na Nkolo.

1. Sabata ejali mokolo na nsambo, mpe Mokolo na Nkolo ejali mokolo na liboso na poso.
2. Sabata ejali mpo na kokanisela kopema na Njambe na nsuka na mosala na Ye na kojalisa yonso, kasi Mokolo na Nkolo ejali kokanisela biso lisekwa na Klisto.
3. Sabata ejalaki mpo na Bayuda, mpe Mokolo na Nkolo ejali mpo na Lingomba na Yesu Klisto.

2. Lingomba na Bantoma ebatelaki mokolo na liboso na poso.

1. Matai 28.1 Yesu aumelaki na liyita mpo na ntango oyo ekokisaki Sabata na Bayuda mpe asekwaki mokolo na Pasika na liboso.
2. Misala 20.7- awa tomoni ete bayanganaki na bisambombala na mbala.
3. 1 Bakol. 16.2 - Malako mpo na kokamata makabo kati nana Nkololingomba mokolo na Yenga.
4. Emon. 1.10- Yoane alobaki mpo na "Mokolo na Nkolo".

3. Motindo na solo na kobatela Mokolo

1. Na kosepela kati na Nkolo. Bulisa yango ete ejala mokolo oyo ekoki mpo na kosambela, kobondela mpe kosanjola.
2. Na kotika bisengo na yo moko. Oyo ejali mokolo mpo na kosepela na YE, Kende kotala babeli mpe sala misala mosusu na mawa mpo na YE.

3. Bulisa yango ete ejala mokolo na kokumisa Nkolo. Mikolo motoba tosalaka mosala mpe na kojua kwanga na biso, kasi - oyo na nsambo ejali eloko na Ye.

Lisolo kati na kelasi - Makambo nini masalamaka mokolo na Yenga oyo lkoki na yango te?

Koyekola na 35 - MOKOLO NA BATATA

Njambe asill kotiya mobail na ibala ete ye ajala mokambi kati na ndako Gen. 18.19; Ete. 5.23. Esengeli ete batata na bana baoyo bajali baklisto balendisama mpo ete bakokisa lotomo na bango lokola nganga kati na libota. Boni bobongisa te losambo na ndenge mosusu mpo na kokumisa batata na bana kati na lingomba ? Opanja nsango mwa ntango malamumu iboso mpe oyebisa ete bana yonso, ata bakoma mwa bato, bafanda elongo na batata na bango. Pesa tata moko atanga Likomi na Biblia, pesa mpe mosusu ete abondela. Ntango moSususu okotelemisa tata oyo aleki na bompaka, oyo aleki na bomwana mpe oyo aleki kobota bana ebele (na mwasi moko !).

Liteyo ekotala oyo Biblia elobi mpo na Tata oyo akumisaka Klisto. Ekoki ete alinga mwasi na ye Efe. 5.25 - ete alinga ye ejala na ntango na njoto malamumu to na ntango na njoto kobela; bajala bajui to bajala babola. Ekoki ete ajala sembo epai na ye - ekobo te mpe ete abondisa ye na bllaka na mawa - 1 Samwele 1.8.

Ekoki ete tata ajala mosungi malamumu mpo na kobokola bana mpo na Nkolo - Masese 22.6. Ejalf mokumba mpo na ye kobongisa bilaka "na libota kobondela na bango yonso elongo, mokolo na mokolo. Ejali mokumba mpo na ye kobondela liboso na ibota kolia. Baboti, elongo, bakobondela mpe bakomipesa na mosala na koyeisa bana epai na Nkolo naino bakomi mikóló te Mat. 19.13-14.

Ekoki ete alinga mwasi na ye mpe libota na ye, nde ekoki ete aleka na bolingo mpo na Klisto. Tata oyo ajali nmoklisto akotia Klisto liboso kati na bomoi na ye ntango yonso Luka 14.26.

Mosala - Bongisa molongo na ntina ndenge na ndenge oyo ikoki na mateyo na losambo na Mokolo na Batata.

Koyekola na 36 - MOKOLO NA BAMAMA

Mwasi na libala to mama na bana oyo ajali malamumu ajali likabo euti na Njambe - Masese 31.10. Esengeli ete basi na mabala bakumisama mpe basanjolama. Ekoki mpe ete lingomba bakumisa mosala na bango kati na ndako, na mpe litatoli na bango.

Losambo oyo ekumisi bamama ekoki kojala na loyembo ebulisami na bamama, oyo bana bakoyemba. Mwana mpe oyo akomi mwa moto akoki kopesa maloba na kokumisa mama na ye. Mwana na mwana akoki koya na fololo moko mpo na kopesa na mama na ye likabo. Ntango mosusu, liteyo ekouta na nsango na mwasi moko na Biblia.

Mosala - Bongisa mwango mpo na losambo na Mokolo na Bamama mpo na lingomba na yo, koma molongo na nkombo na baoyo bakosala kati na yango mpe oyo moto na moto akosala.

Koyekola na 37 -

KOBULISA ELAKA MPO NA LIBOTA KOSAMBELA ELONGO

Eutelo na elonga na libota na baklisto ejall elaka na bango kosangana mpo na kosambela Klisto. Oyo elakisi Solo ete Ye ajali Mokonji kati na ndako wana, libota mpe esangani mpo ete basambela mpe bayekola makambo na Ye.

Soko okolakisa mosala na libota kosanganaka mpo na kosambela mpe olendisi baklisto ete babanda kosala yango bamosusu bakoki kondima, kasi nde bamosusu bakoyeba te lolenge nini kosala. Boni te osala motindo na yango kati na losambo mosusu na ndako na Njambe? Pona libota moko kati na lingomba mpe osangana na bango elongo mpo na kobongisa ndakisa na yango. Bakoki, ntango mosusu, kobanda na mwa loyembo moke to eteni moko na loyembo kati na buku na njembo. Bana baoyo bayebi kotanga bakolandana na kotanga Biblia, mpe baoyo mike bakoki koloba eteni moko oyo basili kobomba na motó. Ntango mosusu, Tata akopesa mwa toli oyo euti na biteni na Makomi bautu kotanga mpe akosukisa ntango na kosambela na bango na libondeli. Esili libota kojonga kotanda elongo na bandimi yonso. Okoki kopesa mwa iteyo mpo na mokumba na baboti koyangana elongo na bana mpo ete basambela elongo.

Oyo yonso ekolendisa libota oyo basalaki kati na losambo, mpe ekolendisa mabota mosusu ete na bango babanda kosala na ndako na bango.

Ekobongola moto yonso kati na libota ajala moto na lolenge mosusu !

Mosala - Tika ete kelasi basala lolenge na elaka na libota kosambela elongo.

Koyekola na 38 - KOJUA LIBOTA MOBIMBA MPO NA NKOLO

Mosala mosusu eleki monene kati na misala yonso na yo ekojala kolakisa mabota mibimba njela na Lola. Okosala yango mpo na kolakisa baboti ete batosa Njambe ejali bango kopesa bosolo na Ye epai na bana na bango. Mwa makarnisi mosusu yango oyo:

1. Sakola na bisambo mpe pesaka toli na nkuku mpo na mokumba na baboti na kojingela bana na bango na Liloba na Njambe. Dut. 6.6-9 mpe Masese 6.20-233 jali Makomi kitoko mpo na yango - na mpe Njembo 119.11.

2. Lendisaka baboti ete bapesa njela na baninga na bana na bango baoyo bajali Baklisto, baya kotala bango esika bafandi Lakisa bango likambo monene na kopesa motema mobimba na molende yonso na kojala baklisto mpe basungi na lingomba na ntina na bana na bango. Mpo ete libota ejala makasi, Tikambo mosusu monene koleka ejall ete bolingo na Njambe ekota na bomoi mobimba na baboti.

3. Batela lokumu na ibota malamau kati na makanisi na bandimi na lingomba na yo. Letndisaka bandimi ete babondelaka mpe ete basungaka Dana na mabota mosusu. Bongisa bilaka mosusu oyo ikosunga mikóló mpe bana yonso mpe bilenge yonso na lingomba mobimba ete bayebana. Ekoki te ete bato na Njambe bakabwana na tha nd Dileko na bomoi na bandimi.

4. Lakisaka baboti na bana baoyo bakomi mwa bato ete soko ikambo na kotuta libala ejall makasi koleka mbele ejali mabe. Bilenge mingi bakweyaka na lisumu na ntina na ntalo makasi na ibala oyo epesi bango ete mbula mingi bakoka kobala te.

Bana bajali likabo kitoko mpenja oyo euti na Nkolo, mpe kokamba bango epai na Mobikisi ekojala likambo na esengo monene epal na baboti kati na lingomba, esego oyo ekoumela libela na libela.

Kosolola kati na kelasi - Kanisa moko na moko na makambo oyo minei tokomi likolo. Ikoki kosunga lingomba na yo? Ojali na makanisi mosusu okoki kobakisa?

Koyekola na 39 -

KOTINDA BATO NA LINGOMBA KATI NA MOSALA NA NKOLO

Ekoki kojala ete Nkolo apesi yo makabo na kokamba bato koleka bato yonso mosusu kati na lingomba. Okome kama ete bobele yo moko okumba misala yonso na mapeka na yo. Kasi, oyo ekojala libunga na mawa monene koleka. Mpo na nini boye?

Liboso na yonso, tanga l Petelo 4.10. Lilako ejali polele mpenja. Ekoki ete moto na moto asalela likabo na ye mpo na kosunga bamosusu. Mpo na kokola kati na Nkolo ekoki ete bato na yo basalela makabo na bango, mpe ekoki ete yo olakisa bango misala mpe ete olendisaka bango. Mai na libulu epolaka soko ejali na njela te ete eleka. Ekoki ete miliba na mai na bomoi ibima na baklisto na lingomba na yo.

Bongisa etonga na bapanji na Nsango Malamau. Moko akoki kojala mokambi na njembo, mosusu moyembi. Ntango mosusu, moko akoki kobeta

lindanda⁸⁹, mosusu akoki kopesa Iitatoli. Pesa bango misala kati na bisambo na lingomba. Senga bamosusu bakamba bibolo na kobondela kati na bandako to na bibolo na koyekola Biblia kati na bandako. Bamosusu bakoki koteyaka kelasi na yenga mpo na bana, bamosusu mpe, mayangani na bana na mikolo mosusu. Lakisa mosala na 'marionette. Na koleka yonso, lakisa bango mosala na kokamba moto epai na Klisto.

Kosolola kati na kelasi - Bosolola njela mosusu bandimi na yo bakoki kokambama ete bayeba kolimbola bolingo na bango mpo na Nkolo na njela na kosalela Ye.

Koyekola na 40 -

KOSALELA MAKABO NJAMBE AKABELI BAMAMA

Bamama na lingomba na yo bakoki kotikala mpamba te ete batala mosala na Nkolo bobele na miso. Bango bajui makabo oyo koyeisa mapamboli kati na lingomba, ikoyeisa nkembo epai na Nkolo mpe ikoyelsa nguya kati na milimo na bango moko.

Yekolaka bamama na etonga na yo. Sala yonso mpo ete Molimo alendisa bango mpe ete basungama mpo na kosalela Nkolo na moko na misala oyo:

1. Kati na bamama

1. Lokola molengeleli⁹⁰ - kokendaka kotala babelf mpe baoyo bajali na mawa na motema.
2. Mokambi to moyambi⁹¹ na etonga na bandimi bayanganaka na ndako mpo na kobondela.
3. Kokamba etonga na bato bajali koyekola Biblia.
4. Kolakisa bandimi ete bajala bayekoli, soko lokola 'yaya – leki'⁹²

⁸⁹ "guitare"

⁹⁰ "diaconesse"

⁹¹ moto oyo ayambaka bato

⁹² Oyo ejali ete motei ajui moto oyo aumeli na kati na kondima atambola elongo na moklisto na sika mpo na kosunga ye ete akola kati na kondima na ye

2. Kati na bana mike

1. Kolakisa kelasi na bana na mokolo na eyenga.
2. Kokamba mayangani na bana kati na bituka⁹³ na mboka.

3. Kati na ndako

1. Kolakisa bana na bango ete balanda Nkolo.
2. Koyamba Baklisto na mpe bapakano kati na ndako.
3. Lokola mosungi na mobali na ye, kolendisa ye soko ajali mondimi, to mpe komeka kojua ye mpo na Klisto soko naino abiki te.

Kosolola kati na kelasi - Misala nini mosusu bamama na etonga na yo bakoki kosalela Nkolo na yango?

ETAMBWELI NA BULE:

KOSELINGWA KOSALELA NKOLO MOSALA NA BULE

KOFUNGOLA NTINA: - Ekoki kojala ete koyekola oyo eleki monene na koyekola yonso na kelasi oyo mobimba, mpo ete "monoko elobaka na oyo etondi na motema. Bobele bomoi na bule ekoki kobota mbuma na molimo. Boye, ekoki ete mosali na Njambe akebaka ntango yonso ete eloko moko te eyiba elonga na ye kati na Nkolo, bongo ebebisa litatoli na ye.

Mitó na Makambo

1. Banga Njambe
2. Bomoi oyo etondi na Molimo
3. Temela Satana
4. Koyeba Mokano na Njambe
5. Elaka na kobondela na kimia
6. Kokabwana
7. Bomoi na yo moko

⁹³ bituluku; "quartiers"

8. Ntina na motema na yo
9. Makoki na mokambi
10. Ekobo
11. Kojala mokambi kati na ndako na yo
12. Bobele bosolo
13. Misolo
14. Komipesa na koyekola
15. Batela njoto na yo makasi
16. Goigoi
17. Kosanjola
18. Ekoya komekama ndenge na ndenge
19. Bamekoli
20. Tokojango elonga soko moke te!

BOMOI NA BULE

Koyekola na liboso - BANGA NJAMBE

Kobanga moko ejali mabe, kobanga mosusu elongobani "Banga te" ejali liloba moko na motuya mpenja Katu na Makomi na Njambe : tokoki kotanga yango mpenja pene mbala 50 ; tokoki mpe kojua likanisi na yango mbala 366. Ojali koyeba maloba na Nkolo, "Ejali ngai, bobarnga te"? Kasi ekoki ete tobanga Nambe. Tala biteni oyo: Yobo 28.28: Nje. 19.9: 2 Sam. 23.3: Dut. 6. 13.

1. Tala makambo mosusu oyo ekoki ete tobanga yango te:

1. Bikeko to ba-njambe mosusu - 2 Mik. 17.38.
2. Moto - tala libunga na Saulo nal Samwele 15.24. Tala mpe Masese 29.25.
3. Mikakatano kati na mokili, mpo ete ilimboli ete Mobikisi na biso abelemi kojonga-Luka 21. 25-28.
4. Bitumbu bikoya Baebele 10.27.
5. Ekoki te ete tobanga "nsomo", mpo ete mondimi apesaka kobanga na ye na Nkolo -1 Petelo 5.7.

Etikali bobele kobanga moko mpamba, yango nsonmo na bule na Nkolo Njambe.

2. Nsomo na Nkolo ejali nini?

1. Ejali koyina mabe - Masese 8. 13.
2. Ejali mayele Njembo 111.10.
3. Ejali bojui - Masese 15. 16; Yisalah 33.6.
4. Ejili ejiba na bomoi - Masese 14. 27.
5. Ejali peto - Njembo 19.9.
6. Bumelaka seko - Njembo 19.9.
7. Ejali bonjambe - Baebele 12.28.

3. Nsuka na nsomo na Njambe ejali nini?

1. Esepelisaka Nkolo - Njembo 147.11.
2. Na njela na yango Njambe akondimaka bato – Misala 10.35.
3. Na ntina na yango Nkolo abondisaka bana na Ye – Njembo 103.13.
4. Eyeisaka mapamboli Njembo 112.1.
5. Ekabolaka moto na makambo mabe - Masese 16.6.
6. Eyeisaka kosangana na bolingo katikati na Baklisto Malaki 3.16.
7. Eyeisaka biyano na mabondeli Njembo 10.27.
8. Eyelaka bato bomoi molai - Masese 10.27.

Kosolola kati na kelasi -Tika ete kelasi basolola njela ndenge na ndenge oyo moto akoki kolonga motau na motema na kobanga. Wana bokota lisolo mpo na mayele na kobanga Nkolo.

Koyekola na 2 - BOMOI OYO ETONDI NA MOLIMO Baefese 5.18

Moklisto yonso ajui Molimo Mosanto (Lom. 8.16), kasi ekoki kojala ete Molimo afandi kati na moto kasi ajali mokonji na ye te. Mondimi andimeli Molimo ete afanda efandela, kasi aboyi kopesa Ye bokonji. Wana ejali biso kopesa Ye ete ajala Mokonji na biso koleka, wana mpe na koleka atondisi biso na Ye moko (Luka 11.13). Mondimi atondaka ejali ye kososola mpenja ete Molimo Mosanto ajui boKonji yonso na bomoi na ye, mpe bobele Ye ajali kokamba mondimi na makambo yonso na bomoi na ye (ata oyo na mikemike).

Monoko na liela na kala elobi yango boye: botondaka. Ekoki ete kotondisama ejala ntango yonso na kotika te. Misala na Bantoma 2.4 eyebisi ete Ntoma Petelo atondisamaki na Molimo: na mokabo 4.8 tomoni atondisamaki lisusu: elobi mpe yango lisusu na 4.31. Mokolo na mokolo moto ajali na bosenga na kotonda na sika.

1. Makoki mpo ete moto atondisama na Molimo Mosanto:

1. Asili kolimbisama masumu na ye - Misala 2.38.

2. Ajali mwana na Njambe - Bagalatia 4.6.
3. Ajali na mposa na kotondisama- Yoane 7.37-39; Yisaiah 44.3.
4. Ajali na kondima Yoane 7.39.
5. Ajali na botosi Misala 5.32.
6. Andimi kojila - Luka 24. 49; Misala 1.4.
7. Ajali kobondela Luka 11.13.
8. Ayambi Liloba- Yoane 1.12.

2. Nsuka na kotondisama na Molimo

1. Nguya mpo na kotatola Misala 1.8.
2. Nguya mpo na kotambola na bomoi na elonga na Moklisto Misala 20.22-24.
3. Nkolo akojua nkembo Yoane 16.14.

Mpo na kosukisa: Tojali bibombelo na mai te, tojali miliba na kolekisa yango epai na bamosusu, Ekoki ete totonda mpo ete mapamboli makoka kolongwa na biso mpe kosopama na bamosusu. Tala bililingi na Biblia mpo na mosala na Molimo Mosanto :

1. Lijiba oyo ejali kosopa mai Yoane 4.14.
2. Etoko oyo ejali kosopa mai- Yoane 7.37-39.
3. Njete etondi na mai - Baloma 8. 11.
4. Mai majali kosopana Baefese 5.18.

Kosolola kati na kelasi - Ntango mosusu bamoko kati na kelasi basosoli ete bajali koyeba te ete batondisami na Molimo Mosanto. Ntango na koyambola mpe kobondela ekoki kojala njela na mapamboli mingi kati na bango.

Koyekola na 3 - KOTEMELA SATANA - 1 Petelo 5.8-9

Ekoki ete tobosana ata mbala moko te ete satana abundaka na moto yonso oyo ajali mwana na Njambe solo. Koyekola oyo ekopesa njela bokoki kosalela mpo na kotemela kobunda na ye.

1. Njela Satana abundaka na baklisto - 2 Bakol. 2.11

1. Ayeisaka biso goigoi.
2. Atielaka biso bojito na mikumba na misala.
3. Anyokolaka biso na motema likolo, na makanisi molili mpe kolotaka ndoto na bilotela.
4. Tojokaka na motema mpe toyokaka mabe na makambo mpamba.
5. Bato kotonga biso elembisaka biso tobosanaka ete ekoki ete toselingwa koyamba yango.

6. Kondima te ete misala na biso ikoki kojala na malonga.
7. Komekama ete tojua lolendo na molimo.

2. Njela kotemela Satana

1. Sosola ete likambo ejali kouta na Satana- Yakobo 4.7.
2. Temela, bunda, bimisa mopanga- Baefese 6.11.
3. Salela molato na etumba oyo ekomami na Baefese 6.10-18.
4. Lataka Klisto Bal oma 13.14.
5. Salela Liloba - Matai 4.4, 7 mpe 10.
6. Salela nguya na mokano na yo na maloba oyo: "Nakosala lisumu te. Na nguya na Klisto Oyo alandi kati na ngai najui ekateli ete nakolonga mpe nakolonga lisumu".
7. Kobondela Baefese 6. 18.
8. Senga na Njambe ete makila na Klisto ejipa yo – mpe balongaki ye mpo na makila na Mwana na Mpate" - (Emon. 12.11).

Kosolola kati na kelasi - Bosili koyeba Satana kobunda na bino na mitindo nini? Njela na kolonga ye oyo lekaki malamuru jalaki nini?

Koyekola na 4 - KOYEBA MOKANO NA NJAMBE

Mpasi na Moklisto yonso ejali ete akoka koyeba mokano na Njambe na njela nini? Njambe ajali na mwango⁹⁴ mpo na moko moko na bato na Ye. Mwango yango etalf ejaleli na moto, makabo Njambe akabeli ye, bisengeli na ye mpe esika ye afandi – Baefese 2. 10.

Mwango na Njambe mpo na yo ekoki bobele na yo – Njembo 32.8.

Ebongisami na mokemoke na yango-Njembo 37.23.

Ejali polele mpenja Yisaya 30.21.

Ye alingi totuna mwango na Ye mpo na biso Njembo 143.8 - mpe ete tobondela mingi ete mokolo na mokolo toyeba mikemike na yango.

Mwango na Ye galaka ntango yonso malamuru mpe na lolenge ekokki na mondimo oyo Nkolo abongseli ye yango Baloma 12.2.

1. Mwango na Njambe eyanganisaka mbala yonso makambo oyo:

⁹⁴ ebongiseli

1. Kokabwama na mnasurmu mpo na kojala bule – 1 Batesaloniki 4.3.
2. Kobondela mpe kotonda Njambe 1 Batesaloniki 5. 17-18.
3. Kosala misala malamau - 1 Petelo 2. 15

2. Ndenge na Njambe kokamba

1. Mbala mingi Njambe akambaka na biteni na Makomi na Ye. Omijindisa yo moko na mai na bomoi oyo ejali Liloba na Njambe. Mokano na Njambe etelemaka Biblia ata mtbala moko te.

2. Lasosoli kati na motema oyo eutaka na Molimo na Njambe Baloma 8.16: Misala 13 2. Yoane 16 13.

3. Na njela na nnakambo oyo mabimaka Njambe akojipa ekake moko mpe akojipola mosusu Likambo moko te ebmelaka mwana na Njambe bobele ebimela boye.

4. Nango mosusu, koblimisa nkunja na mpate Basambisi 6.37 39 Kast, keba ete yo moko obongisa ltkambo boye te ete esuka na lolenge yo moko olingi.

3. Motindo na Tata George Müller koyeba mokano na Njambe

1. Pesa Njambe mokano na yo moko na mobimba mpenja. Yo moko oyeba kopona soko moke te. Okanisa ata kokanisa mpo na yango te "Wana koyeba mokano na Ye ejali mosika te".

2. Kopesa njela te ete oyoka bobele motema na yo.

3. Luka mokano na Molimo na njela na Liloba na Njambe. Malimo na Nambe akoki kotemnela Liloba na Ye te.

4. Makambo majali kobima oyo makoki kotala likambo ojali koluka mokano mpo na yango : yekola yango mpo na koyeba soko makokani na Molimo mpe na Laloba.

5. Bondelaka Njambe ete alakisa yo mokano na Ye polele.

6. Talela bobele Njambe. Na njela na kobondela Njambe oyekola Liloba na Ye, mpe koyekola makambo yonso matali likambo, njela kolanda emonani Kasi umela naino kotuna Nkolo mbala mibale to misato lisusu ete motema na yo ejala na kimta mpo na yango Wana olandi njela Ye alakisi.

Kosolola kati na kelasi - Osili koyeba kokambama na Njambe mbala na mbala? Ososolaki mokano na Ye na motindo nini?

Koyekola na 5 - ELAKA NA KIMIA ELONGO NA NJAMBE

Elaka na kimia elongo na Njambe ejali eutelo na elonga na Moklisto Soko yango te, clowel na molimo ekojanga soko moke te.

1. Ndakdsa malamau koleka na Abalay amana mpe elaka na ye na kimia na ntongo:

1. Ajalaka kolammuska na ntongo makasi. Oyo ejali momeseno malanu mpenja.

2. Ye ajalaki na esika oyo ye asilaki kobongisa mpo na kokutanaka na Njambe Ekoki ete na biso tosala bongo

3. Asalak yango mikolo yonso mpenja, bobele ntango mosusu te.

4. Ajalaka kotelema Iboso na Nkolo. kojila ete Nkole alobela ye.

2. Biloko na mosala mpo na elaka na kimia elongo na Njambe

1. Biblila. Tanga EBiblia mikolo yonso mpe landa mwango mpo na kotanga yango.

2. Jala na kaye⁹⁵ mpe ekomeli mpo na kokoma liteyo mosusu ojui kati na Liloba.

3. Mokanda oyo ejal na makambo olombaki na Nkolo mpe esika mpo na kokoma biyano.

3. Mwango mpo na elaka na kimia elongo na Njambe

1. Meka kobongisa ete cjala bobele na elaka moko mikolo yonso.

2. Meka kobongisa ete ejala mwango mpenja, soko ndambo na mibale kotanga Biblia mpe ndambo na mibale kobondela.

3. Kasi olanda oyo makasi koleka te. Oumela na kobondela soko Molimo akambi yo bongo. Soko mpe Liloba epeleli yo na pole na sika, mbele tangaka naino mpe otonda na yango.

4. Makanisi mpo na mwango: libondeli mokuse, kotanga Biblia mpe na nsima kobondela. Tika ete Liloba ejala eutelo na makambo na koyekola kati na makanisi mpe kobondela.

Koyekola na 6 – KOKABWAMA - 1 Yoane 2.15

"Linga mokili te..." Na estka oyo, liloba oyo mokil elimboli nini ? Eteni na Likomi oyo elandi nsima epesi tina: elimboli etanbwisi na mokili oyo Satana ajali kotambwisa yango.

1. Makambo mosusu toyebi ijali mabe:

1. Libala katikati na mondimi mpe mopakano epekisami 2 Bakolinti 6.14 ; Amosa 3.3.

2. Bopakano yonso mpe misala yonso na molili 2 Bakolinti 6.14. Oyo ekoki kotala kosangana na bato kati na mokili mpo na misala na mombongo oyo ijali sembo te.

3. Beliala, molimo mabe na kala mpe bapakano 2 Bakolinti 6.15.

⁹⁵ "cahier"

4. Bikeko 6.16.
5. Balakisi na lokuta - 1 Timote 6.55.
6. Mitindo yonso na masumu mpe makambo mabe (komela masanga. mhangi, na boye na boye.) - 1 Petelo 1.16.

2. Mibeko na kolanda oyo ijali bamama na kambo:

1. Ekoki ete namikabola na makambo yonso oyo ikoki kokweyisa kondima na ngai na Njambe.
2. Ekoki ete namikabola na yonso oyo ekoki kobebisa litatoli na ngai.
3. Ekoki ete namikabola na yonso ekoki kobebisa etamboli na bomoi na ngai mpe kokotisa ngal kati na lisumu.
4. Soko likambo nakanisi kosala ekotutisa ndeko na ngai libaku, mbele ekoki te ete nasala yango - 1 Bakolinti 8.13.
5. Ekoki ete namikabola na likambo soko nini oyo ekosala njoto na ngai mabe - na mosuni, na bongó to mpe na motema.
6. Oyo najali kosala, ekosepelisa Nkolo Yesu? Soko Ye akolinga kosala yango te, mbele ekoki mpe te ete nasala yango Petelo 2.21.
7. Ekolendisa litatoli na ngai? Ekolembisa yango? - 2 Bakolinti 6.17.

Kosolola kati na kelasi - Bosili kobunda bitumba kati na bomoi na bino mpo na komikabola na mimeseno na lisumu? Bojali na bitumba na boye naino? Bokoki kOsilisi yango boni'?

Koyekola na 7 - BOMOI NA MOBATELI YE MOKO

Bomoi na ye moko mobateli ejali na ntina monene, mpo ete bato bayokamelaka mateyo mokolo na yenga mpe batalaka mpo na koyeba lolenge nini majali kokokisama mikolo mosusu na poso mobimba.

Mbala na mbala kati na mikanda na ye epai na elenge mosakoli Timote, mpaka ntoma Paulo alendisi bopeto mpe bonjambe kati na bomoi na motei. Soko motei ajali kotambola na motindo elongobani na mateyo na ye te, mbele bayoki na ye bakoumela mingi te koyeba yango.

1. Ekoki ete mobateli ajala **moto na bonjambe** - moto na bule mpe na bonjambe oyo ajali kongenga na Nkolo Yesu Klisto.
2. Ekoki ete **ajala ndakisa kitoko na lolenge na efandeli na ye elongo na mwasi na ye mpe libota**. Ekoki ete ajala ndakisa na boye epai na etonga na ye.
3. Ekoki ete ajala **moto oyo abondelaka**. Bato na ye bajali kotalela ye ete aumela mingi na kobondela mikolo yonso ata ngonga na ngonga. Esengeli ete ajala bongo mpo na komibatela ye moko bule. Satana atindaka komekama ebele epai na moto na Njambe.

Ekoki ete aumela liboso na Nambe kino bosoto yonso esili nye-Yisaya 52.
11.

Ekoki ete abondela mpo na etonga l Samwele 12.33: Bakolose 1.9. Ekoki ete mabondeli na ye mpo na bato na ye malanda nkombo na moto na moto soko epose⁹⁶ ata moke ejali.

4. Ekoki ete ajala moto oyo ajali na **mposa na motema na ye mobimba mpo ete baoyo babung mpe bajali koknfa na masunu babika** - Misala 20.31.

"Bojala peto bino baoyo bokumbi bisaleli⁹⁷ na Nkolo.

Kosolola kati na kelasi – Pesa nkombo na ba kambi mosusu na Baklisto baoyo bajalaki ndakisa mpo na bino. Makoki na bango majalaki nini?

Koyekola na 8 - NTINA NA MOTEMA NA YO

Ekoki ete mosali na Nkolo asala mosala na ntina oyo elongobani yango ete ekumisa nkombo na Nkolo. Ntina Paulo asalaki ejalaki mpo na mosolo te, ejalaki mpe te ete bato bakumisa ye. Ntina na ye ejalaki bato ete babika mpe ete bajua moboko⁹⁸ malamumu mpo na kondima na bango.

Ye Paulo ajalaki na motema likolo mpe mposa makasi oyo ejalaki kolendisaka ye apusa liboso-1 Bakolinti 1.15-18.

Ye andimaki kotika ata kolia mpe komela mai soko ekosunga ete bato bandima bobele kondima - 1 Bakolinti 9.4.

Aboyaki lifuti na Kolinti ete bajala na ntembe mpo na ntina na mosala na ye te mpe ete ajua milimo na bato koleka. Amimesenisaki ye moko na mitindo na bato ndenge yonso 1 Bakolinti 9.19-23. Andimaki ete akobala mwasi te, akojala na ndako te, akobota mpe bana te soko yango ekosunga ete bato koleka babikisama.

Nsango na Njambe oyo ejali kitoko koleka, mokuse na mikolo, kobeleva na liwa mpe kojonga na Klisto, oyo yonso elendisaki ye mpo na komipesa na kosala yonso mpo na nkembo na Nkolo-Bakolose 3.1.17: 1 Bakolinti 10.31.

⁹⁶ eposa, to "occasion"

⁹⁷ "outils"

⁹⁸ "fondation"

Kosolola kati na kelasi - Paulo asabolaki⁹⁹ makambo kitoko nini na ntina na kosalela Nkolo? Okanisi ete makambo ye asabolaki majalaki na ntina monene na bomoi na moto?

Pesa makanisi mpo na makambo minei oyo majalaki na ntina epai na Paulo oyo emonani kati na koyekola oyo.

Koyekola na 9 - MAKOKI NA MOKAMBI NA ETONGA NA NKOLO

1. Ekoki ete ajanga ekweili, moto oyo ayebami ete ajali sembo, na ejaleli mpe na lokumu malamau-Tito 1.6.
2. Ekoki ete ajala mobali na mwasi moko, na libala moko – Tito 1.6.
3. Ekoki ete ajala tata na bana baoyo bajali bandimi, batosaka mpe ye ajali kobatela bango malamau - Tito 1.6. Oyo ejali komekama. Soko moto ayebi kobatela ndako na ye moko mbele akoyeba kokamba lingomba.
4. Ekoki te ete ajala na moto makasi; bato na eklesla bajali baombo na ye te ete ye ajala tmokonji na bango-Tito 1.7.
5. Ayokaka nkanda noki te - Tito 1.7. Kongala mpe nkanda ejali na esika te na bomol na mokambi na lingomba.
6. Ajali momeli na masanga te - Tito 1.7.
7. Ajali moto na kobeta bato te -Tito 1.7.
8. Ajali na mposa makasi na mbongo te - Tito 1.7. Oyo ejali likambo monene - misolo na lingomba mijala montambo mpo na kokanga ye te!
9. Ajali moyambi na bato Tito 1.8. Alakisaka bolingo epai na bandimi mosusu mpe epai na bapaya.
10. Alingaka yoso oyo ejali malamau, peto mpe ebongisaka molimo na moto - Tito 1.8.

Kosolola kati na kelasi - Kanisaka makoki oyo yonso, moko moko, mpe lakisa ntina ejali likambo monene kati na bomol na mokambi na lingomba. Makambo mosusu majali oyo okolinga kobakisa na molongo yango?

Koyekola na 10 - EKOBO

Satana akosala yonso oyo ejali na mayele na ye mpo na Kokweisa mosali na Njambe. Ejali na likambo mosusu te oyo elekaka na kosepelisa ye, bobele akweisa moto oyo asili kokende mosika mpenja na kosalela Njambe akweya uta mosika koleka mpe makasi koleka, mpe pene mbala yonso akweisaka bamosusu elongo na ye baoyo bajalaki kobilala ye ejalaki bango kotambola elongo na Nkolo. Bosolo na mawa monene ejali ete bakambi mingi basili kokweya uta na likolo na ngomba molai na elonga kati na Molimo, mpe na lokumu kitoko kati na mosala na Njambe bobele mpo bajalaki komibatela malamau te kati na makambo matali

⁹⁹ koboya esengo na likambo kitoko na bomoi na yo moko

basi. Mosala ye moko asalelaki Njambe ebebi nye, lokumu na ye ekobonga lisusu te libela, mpe lingom ba na Yesu Klisto ekomi eloko na kotiola.

Ekoki ete mosali na Njambe amibatela ntango yonso ete amekama te. Ekoki ete aboma komekama yonso bobele ebandi yango komonana. Mbala yonso ye akei lisolo na nkuku epai na mwasi, to kobondela elongo na ye, ekoki ete mwasi na ye moko, to mpaka na lingomba akende elongo na ye. Ekoki ete aboya na koboya yonso ata kopesa mwa likanisi moke epal na bato ete ajali na makambo mabe.

Ekoki ete obondela mingi ete Njambe abatela yo ete ojoka na makula¹⁰⁰ na Satana te. Kasi mpe ekoki ete yo moko ojanga mayele ata moke te mpo na makama yonso. Ekoki ete tobondela, kasi mpe ete tokengela.

Kosolola katl na kelasi - Kanisa Samasona mpe Dawidi. Mpe lakisa lolenge makambo na bango mabe epai na basi eyeisaki mawa mingi.

Koyekola na 11 - KOKAMBA KATI NA NDAKO

Ekoki ete bonjambe na eteyelo na ndako na Njambe esanganaka na bonjambe kati na ndako. Eli ajuaki etummbu mpo ete ayebaki kobatela bana mabe na ye te. Lisusu, Njambe amonaki ete Abalayama alongaki na ndako na ye, borngo apesaki ye mikumba na misala koleka minene.

1. Ekoki ete mokambi na baklisto ajala mobai na libala oyo ajali ndakisa kitoko mpo na bato mosusu. Komipesa na ye na bolingo epai na mwasi na ye ekoboyisa basi mosusu ete bameka ye te. Lolenge na ye kobatela mwasi na ye ekolakisa hngomba mobimba lolenge elongobani na mibali kati na lingomba.

2. Ekoki ete bana na ye balakisa ete ndako na bango ejali esika na bolingo mpe bosembo - 1 Timote 3. 12. Ebongi ete bajala na botosi mpe ete babatelama malam. Bjali mpasi mpo na bapaya kotosa mobali oyo bana na ye balakisaka botosi epai na ye te.

3. Ekoki ete ndako na mokambi ejala esika na koyamba bapaya mpe bandeko kati na Nkolo - Tito 1.8. Ekoki ete ejala esika bato bakososola bonjambe, bongo bakoyeba ete Klisto ajali Mokonji kati na ndako wana.

Kosolola kati na kelasi - Nini ekolendisa bana na mokambi na baklisto ete bajala ndakisa na bilenge mosusu kati na lingomba? Ebongi ete kolakisama na bango ebanda na ntango nini?

Koyekola na 12 - BOBELE BOSOLO!

¹⁰⁰ "flèches"

"Tika ete 'Be na yo ejala, Ee' mpe ete 'Te' na yo ejala, Te"- Matai 5. 37.

"Mwa nkuta mike mike" ejalaka te mpo na mosali na Klisto. EkOki ete ajala moto oyo bato bakoki kotielala ye motema. Nkolo ajali na maloba makasi mpo na lokoso tala Njembo 101.7.

1. Kofuisa makambo - Mbala mingi bapanji na Nsango Malamu basalaka lisumu oyo. Balobaka ete bibebe minene na bayoki bayaki na mayangana mpe bibebe babongolaki mitema, njokande mosala ejalaki moke. Ntina na kosala boye ejali ete nkembo ebakama na mosakoli, kasi na Njambe te.

2. Bilaka oyo bibate lami te - Soko elaka epesami, ekoki ete ebatelanma. Soko te elaka ebongwani lokuta mpe Njambe ajali na mapamboli mpo na bato na lokuta te.

Kosolola kati na kelasi -Tanga makomi oyo mpe pesa makanisi mpo na yango: Njembo 101.7; Masese 12.22; 19.5: Bakolose 3.9; Emoniseli 21.8.

Koyekola na 13 - MISOLO

Okokoka kolikia ete, kati na bato yonso na mokili mobimba, mosali moklisto akoleka na sembo mpo na kofuta nyongo¹⁰¹. Ejali mawa ete ejali boye te. Bato mingi na mimbongo baboyaka kodefisa na basali na lingonmba mpo ete basili kokosa bango. Ejali mawa makasi mpo na mokambi na baklisto koyeisa nsoni epai na nkombo na Nkolo.

Liako na Paulo ejalaki polele mpenja: Nyongo na yo epai na moto ejala bobele bolingo- Baloma 13.8. Ekoki ete mokambi ajala sembo mpenja na makambo matali misolo na ye moko mpe misolo na lingomba. Ekoki ete elaka na kofuta ekokisama. Soko te, mosala na ye ekokweya mpe nkombo na Nkolo ekojua nsoni.

Kosolola kati na kelasi - Tanga Baloma 12.17. Na makanisi na yo ntina na yango ejali nini? Osili koyeba basali na lingomba baoyo babatelaki makambo na bango na misolo malamau te to bajalaki bakosi? Oyo esalaki nini mpo na lokumu na mosala na Klisto?

Koyekola na 14 - KOMIPESA NA KOYEKOLA

¹⁰¹ "nyongo" elimboli na français makambo mibale: (1) "dette" mpe (2) "crédit" Dette ejuamaka ming na lokOsO to na kojanga mayele, bongo ejall eloko na lokumu mabe mpe bo0ombo. "Crédit" ejali eloko na lisumu te. Ejuamaka na njela na boyokani na mokanda mpe ekojongisama na bilaka. Soko elaka elekisami, wana ekomi 'dette' mpe eloko mabe.

Ntoma Paulo alendisaki Timote, elenge kati na mosala na Njambe, ete amipesa na "kotanga mikanda" - 1 Timote 4.13. Ekoki ete moto nani akosakola Liloba amijindisa mpenja kati na Liloba yango mpe ete amisunga na mikanda yonso ijali na ye. ***Batelaka likanisi oyo: Ekoki ete bato bayekola mwa makambo na sika mbala yonso bakcoyoka yo.***

Ekoki ete omesena kosimbaka mikanda oyo mipesaka ndimbola na Liloba, oyo mpe bato na Njambe na bileko yonso basila kokoma. "Kotanga mingi ekolisaka moto ete ajala mobimba".

Kosolola kati na kelasi - Mikolo oyo otangi nini oyo elendisi yo kati na Liloba na Njambe? Pesa nsango na makambo mosusu na yango.

Koyekola na 15 - BATELA NJOTO NA YO MAKASI

Njoto ejali tempelo na Njambe mpe ekoki ete ebatelama na motindo elongobani (1Bakol, 3. 16). Liaka biloko ndenge na ndenge na lolenge ekoki mpe oluta kolia te. Lala na mbeto na ntango ekoki, lamuka mpe na ntango ekoki. Tambolisa njoto mikolo yonso, ofanda bobele kofanda te.

Mimeseno na kobatela njoto malamumu ekobakisa mbula na bomoi na yo kati na mosala na Nkolo. Omibatela na liloba moko - "Etambweli ejangi mikakatano mpe makanisi na makambo maleki kitoko".

Kosolola kati na kelasi - Solola misala na njoto ndenge na ndenge oyo ikosunga ete moto akoka kobatela njoto na ye malamumu. Solola makambo mosusu oyo isungaka kobatela njoto malamumu.

Koyekola na 16 - GOIGOI

Paulo ajalaki na ntina mpo na kokoma likambo oyo: "Tolingi te ete boya goigoi" (Baebele 6.12). Mosali na lingomba ajali na mokengeli te oyo akengelaka ngonga na ye na mosala. Moto na goigoi akoki kokota na eteyelo kosakola bobele mateyo na kala oyo asili koteyaka mbala mingi. Mbala mingi nguya ejali na mateyo na ye te mpo ete aumelaki na kobondela te. Bato na ye bamimonaka lokola bajangi mobateli mpo ete atambolaka kotala bango na ndako te, apesaka bango ndaka na masolo na nkuku mpe te.

Ntango na kobuka ejali mokuse mpe, ye oyo alalaka mpongi na ntango na kobuka ajall mwana na nsoni (Masese 10.5). Ngonga ekoki ete olamuka na mpongi na yo" (Baloma 13.11). Ojali mosali na Klisto: ojali na libondo¹⁰² kati na ebiangeli na lokumu mpe ojali na mokumba ete okokisa lotomo na nkembo mpenja.

¹⁰² "part"

Lamuka na ntongo na ntango nmalamu, bila ngonga na kosambela mpe misala ete mokolo mobimba etonda na misala na litomba. "Lamuka, Emolali na mpongi" (Efe. 5. 14).

Kosolola kati na kelasi - Ejalaka na njela nini ete motei akoya goigoi? Osili koyeba batei na goigoi? Bato na bango batosaki bango?

Koyekola na 17- KOSANJOLA

Boni: ojali koleka kati na molili na molimo? Olembi na lisobe? Bojito kati na molimo elembisi yo?

Mwana na fungola mpo na kojipola njela na molili mpe kokweya na makambo na molimo ejali kosanjola. Kosanjola ejali nkisi: ekosunga njoto na yo, molimo na yo mpe makanisi na yo mingi koleka (Masese 15.13; 17.22). Sanjolaka! Obebisa ntango na yo mpe makasi na yo mpamba te na kokweisa Njambe mpe bamosusu na ntina na makamb0 mabimeli yo. Longola miso na yo epai na makambo yonso na yo na nkaka mpe tiaka yango epai na Nkolo. Bosana mpota mpe mpasi na yo. Oyo ejali eposa na yo kobongola makaka na yo majala masanjoli, koyebisa mokili ete Moko ajali Oyo akoki na masanjolf, ata na ntango na molili.

Ntango mosusu ejali mpasi mpo na kosanjola oyo ntina tolakami topesa mbeka na masanjoli epal na Njambe ntango yonso.

Ekongunja yo mabolongo na yo mpo na kobondela, bosana bilombeli na yo mpe tanga Njembo 103 to mosusu na njembo na Dawidi na kosanjola mpe omipesa na kosanjola Ye na kosambela mpenja.

"Bosepelaka ntango yonso" (1 Tes. 5.16).

Kosolola kati na kelasi - Tanga 2 Ntango 20.22 mpe tala mosala kosanjola esalaki. Talaka na molongo na Njembo mpe tala ebele na malako ete tosanjola Njambe.

Koyekola na 18 - EKOYA KOMEKAMA NDENGE NA NDENGE

Komekama ndenge na ndenge ikoya na mosali na Njambe ekoki na ye amibatela. Ntango okoyoka mposa kokota nasu tika ete Molimo Mosanto ajongisa yo nsima na njela na kokanisela yo maloba oyo :

1. Kanisa mpo na Njambe Genese 39.9: 1 Sam. 2.22-25: Yakobo 4.4.
2. Kanisa mpo na yo moko-1 Bakol. 6. 18; Masese 6.32.
3. Kanisa moninga na yo na libala Malaki 2.14-16.

4. Kanisa mpo na ye oyo alingi kosala lisumu na yo elongo Matai 18.6.
5. Kanisa mpo na bana Mituya 14.33.
6. Kanisa mpo na libota - Genese 12.17: 20. 18.
7. Kanisa mpo na nsoni mpe mawa na ntina na mabe na lisumu yango - Mas. 5.11-14: 6.32-33.
8. Kanisa mpo na lingomba 1 Bakol. 5.1-6: 1 Sam. 2.24.
9. Kanisa mpo na bapakano - Lom. 2.22, 24.
10. Kanisa mpo na banguna na Nsango Malamu - 2 Sam.
11. Kanisa mosala na yo epai na Njambe - Basambisi 16.19-20 ; Bakol. 9.27.
12. Kanisa ekateli na Njambe mpo na bato na lisumu- Ebe.13. 4 ; Ejek. 16.38.
13. Kanisa mpo na eleko oyo ekoumela libela - Bagal. 5.19-21.
14. Na nsuka, kanisa nkembo oyo ekojala na yo seko na ntina na elonga - Emon. 14.4.

Kosolola kati na kelasi - Kati na ntina oyo ekomami likolo ojali komona nini eleki monene? Mpo na nini?

Koyekola na 19 - BAMEKOLI

Olinga, olinga te, bato bakomekola¹⁰³ moto oyo atelemaka na eteyelo na ndako na Njambe, na makambo na ye mabe, na makambo na ye malamumu. Paulo alobelaki baefese (5.1), "Bojala bamekoli na Njambe", mpe moto akokweya te soko atosoli oyo. Kasi moto na mosuni alingaka ete alanda mokambi, mpe mokambi kati na makambo na Molimo ajali na mokumba mpo na ndakisa oyo ajali kopesa epai na etonga na ye.

Soko moto amibateli malamumu na etambweli na ye elongo na Njambe, mbele bamosusu bakolanda ye na njela na boyengebene. Kasi soko ye akojua ete ejali mpasi te kosakana ata moke na lisumu mpe na etambweli na ye na boklisto. mbele akokamba banosusu yango elongo na ye mmosika koleka Kau na mabe. Soko ye ajali na molende na koluka bato babungi na masumu mpe kojua bango mpo na Nkolo, mbele, akoki kojua bamosusu mpo na kolakisa bango mosala na kotatola. Kasi soko mokambi ajali na bolembu mpo na koluka babungl, ekojala mingi ete bato na ye bakojala baklisto na eyenga mpamba, bayoki na Liloba kasi basali na yango te. Soko etambweli na ye ejali na komipesa lokola mbeka, mbele baklisto baoyo bakangi maboko bakokangola yango mpo na kokaba mpe bakojua esengo mpo na kokabela Nkolo.

¹⁰³ "imiter"

Paulo akumisaki Batesaloniki (1 Bates. 1.6) na maloba: "Bokomaki bamekoli na ngai mpe na Nkolo". Ye akataki ete akotambola na bomoi ejangi litono mpe alobaki ete, Najali kolendisa bino ete bomekola ngai' (1 Bakol. 4.16).

Kosolola kati na kelasi - Baklisto na lolenge nini bakobotama na ntina na ndakisa na bomoi na yo?

Koyekola na 20 - ELONGA EKOJANGA TE!

Tanga bafilipi 3 mpe 4.

Mingi na basali na Nkolo bamiyokaka na makanisi na bango ete bakoki misala te, mpe oyo epesaka bango ete basalaka mpe solo te. Babangaka kolobela bato ete bajali basali na Nkolo. Kasi Njambe atangaka bango "basaleli na Oyo-Aleki-Likolo (Danyele 3.26). Oyo ejalaki likanisi na Paulo esalelaki ye Njambe (1 Timote 1.11-12).

Njambe asili kopesa biso molimo na nguya. Liloba na liela mpo na nguya na Misala na Bantoma 1.8 ejali dunamin, mpe na monoko na lompoto oyo ejali eutelo na liloba. "dynamite, oyo eloko basalelaka mpo na kobeta kano¹⁰⁴ makasi mpo na kopasola mabanga, mpe mpo na kobwaka epai na bato mpo na koboma bango na ntango na etumba. Nguya moko ejali te oyo ekoki kotemela nguya na Njambe oyo ejali 'dunamin' na solo.

Otia nguya Njambe asill kopesa yo eloko moke te. Meka kosala oyo ekoki kosalama te. Kende na bisika yonso oyo okoki kokoma. Kanisa ata mbala moko te ete yo okoki kokomela bajui te to ete okoki kokomela bato baoy bajui kelasi minene te.

Paulo oyo moke asalaki misala minene mpo ete andimaki nguya na Nambe na motema moko. Yeba nguya wana mpe kota na mosala. Pesa Njambe njela ete alakisa nguya na Ye ma 'dunamin na jela na yo.

Njambe ajali na bosenga na **YO**.

Kosolola kati na kelasi - Tanga biteni oyo mpe kanisa makambo mosusu na bolembu oyo Njambe asalelaki mpo na kolakisa nguya na Ye monene mpe mpo na kokokisa misala minene: Eisode 4.2 ; Basambisi 15.15; 1 Samwele 17.40: Zekalia 4.10: Matai 13.32 ; Yoane 6.9.

¹⁰⁴ Euti na liloba na français, "canon", oyo ejali mondoki monene, soko obeti yango ekoloba na mongongo makasi na nsomo mpenja ekoki mpe koboma bato mingi.

Bosolo monene ejuami na 1 Bakolinti 1.27-29. Bombaka biteni oyo kati na motó.

BOYOKANI KATI NA LINGOMBA¹⁰⁵

Lingomba na lingomba ejalaka na ejalei na yango mpe lokola buku oyo ejali mpo na mangomba yonso tokoki kolonga te Kopesa ndimbola na yango yonso moko moko. Kasi balakisi bakoki kolanda mwango¹⁰⁶ oyo etiami na mokabo oyo, mpo ete bayebisa bayekoli na bango makambo na lingomba na bango, na lolenge na ebandeli na yango kino lelo, mpe mitindo na lingomba kotambola mpe kotambolisama.

Na nsuka na kelasi, motei na sika akoki koyeba elanga na ye na mosala malamú mpe kojala na kimia na motema mpo na ebandeli na mosala na ye na mokambi na etonga na Njambe.

¹⁰⁵ "Communaute", to lisangana na biklesia yonso na bino, bobele oyo na mboka nmoko te. (Libunga ejali na "Berger" na français (1992) na esika oyo).

¹⁰⁶ ebongiseli: "plan"

Koyekola na liboso: Molongo na bileko¹⁰⁷ na lingomba kuna na mikili nmosusu: eutelo na lingomba kati na mangomba mosusu baoyo babandisaki lingomba mpe bakanmbi na yango na ebandeli; ntina lingomba ebandisamaki.

Koyekola na 2: Molongo na bileko na lingomba kati na Afrika ; mikili ejali yango kosala; monene na lingomba na mokili na mokili; bakambi na lingomba na mikili yango.

Koyekola na 3, 4, 5: Lolenge na liteyo¹⁰⁸ na lingomba: ekeseni boni na oyo na mangomba mosusu'? Makambo nini mpe misala nini malendisamaka? Biblia elakisi nini mpo ete malendisama?

Koyekola na 6: Ebongiseli na lingomba kati na mokili¹⁰⁹? (Zaire) ; ebonga monene¹¹⁰ na yango mpe bakambi kuna; molai na elaka na mosala¹¹¹ na bakambi mpe lolenge baponamaka.

Koyekola na 7: Ba-kelasi mpe ba-lopitalo na lingomba: bakambi na misala¹¹² ; mayangani na lingomba, mbula na mbula, mpe mayangani mosusu mpo na mokili (Zaire) mobimba.

Koyekola na 8: Ebonga na disitiliki¹¹³ mpe bakambi wana: Makita na disitiliki mpe bilaka na yango.

Koyekola na 9: Ba - kelasi mpe bisalelo na mosala na nkisi kati na disitiliki. Motuya na mboka kati na disitiliki mpe motuya na mboko oyo ijali na batel, ndenge mpe na batei yango¹¹⁴.

Koyekola na 10: Biteyelo na lingomba mpo na kolakisa bato mpo ete bakota na mosala na motei.

¹⁰⁷ "histoire"

¹⁰⁸ "doctrine" likambo moko

¹⁰⁹ "organisation nationale"

¹¹⁰ "quartier général"

¹¹¹ "mandat"

¹¹² "chefs de départements"

¹¹³ "district"

¹¹⁴ ndakisa: bajali "pasteurs", to "pasteur-laics"?

Koyekola na 11: Mikumba na motei na sika kati na lingomba na ye lingomba ejali kotalela ye mpo na kobongisa bisambo boni, na ndenge mpe nini?

Koyekola na 12: Mpo na koselingwisa bandimi na sika mpo na libatisi: mitindo na bisambo na lingomba.

Koyekola na 13: Motei akosala nini ekokweya moto na ingomba kati na masumu? Lingomba basalaka nini mpo na likambo yango?

Koyekola na 14: Motei akosala nini soko ba-nganga-nkisi to ba-nkumu na mboka bakotemela ye?

Koyekola na 15: Lolenge na kobongisa bolongani¹¹⁵ na bandimi.

Koyekola na 16: Koyamba makabo mpe motindo na kosimba misolo yango.

Koyekola na 17: Kotonga ndako na Njambe mpe ndako mosusu na lingomba kati na ba-mboka.

Koyekola na 18: Kopika lingomba na mboka mosusu na njinga njinga na mboka motei ajali kosalela Nkolo. Bitonga¹¹⁶ bakendaka na mosala na Nsango Malamu.

Koyekola na 19: Boyokani kati na disitiliki mpo na bibongiseli na kobongolaka mboka na mosala na batel mpo na ba-poso na kopanjaka Nsango Malamu¹¹⁷ mpe kosala misala mosusu.

Koyekola na 20: Soko kati na lingomba ye ajali kokamba, likambo ebimi oyo eleki ye monene, ekoki ete motel akernde epai na nani mpo na koluka toli mpe mayele na kobongisa yango?

¹¹⁵ "mariage"

¹¹⁶ "équipes d'évangélisation"

¹¹⁷ ebongiseli na kokamata batei yonso kotinda moko moko na bango na mboka na batei mosusu kati na disitilik mpo na kosakola Nsango Malamu. Esungaka bandimi mpo na kobenda bapakano na bisambo to na mayangani mosusu na kosakola Nsango Malamu, mpo ete bakoyoka motei mosusu oyo bameseni koyoka te. Esungaka bamosusu mpo ete babongola motema.

